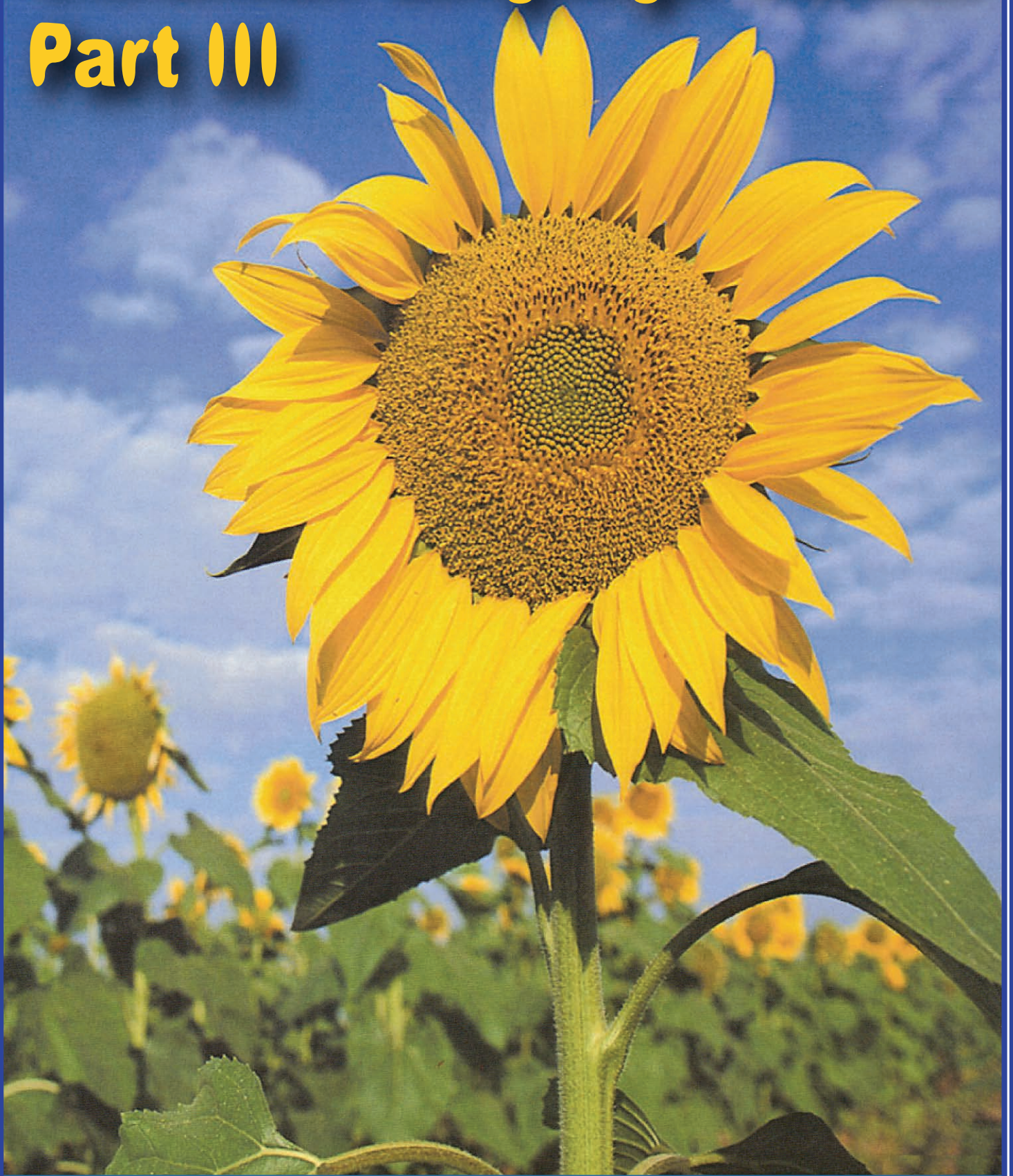

Ukrainian Language Manual

Part III

Peace Corps Ukraine

Preface

*“I feel great when I can speak a little
or make a connection –
just to be more a part of the culture
and know what is going on.”
a PCV*

We would like to welcome you to Peace Corps Ukraine Language program!

While coming to Ukraine you were worried about many things and we know that language was one of them. It is going to be a challenge but still you are neither the first nor the last to go through it.

Our program consists of several parts. You will stay with Ukrainian families for six months, and this “language classroom” will be successful only if you wish it to be so.

You will have four- to six-hour blocks of language classes at your Language/Cross-Cultural Facilitators’ venues five days a week. Each week you will have integrated field trips to assure that the material learned is used in practice. You will also have some time for self-directed learning. We try to create all possible conditions for “total language immersion.”

What is the foundation of the program?

Experiential Learning is based on the principle that people learn more effectively by “doing” rather than “seeing” or “hearing.” It focuses more on the learner's experiences. Instead of having the learner see a demonstration or hear a lecture, structured experiences are used to involve the person more in his/her own learning to make it more relevant. We actively involve the learner in structured experiences that help acquire new knowledge and skills. In the experiential approach, the trainer serves mainly as a facilitator, catalyst or resource. The responsibility for learning is on the learners themselves.

A competency-based curriculum is a performance-based outline of language tasks. This approach focuses not only on language, but also on the cultural context and purpose of communication. Some competencies are closely tied to work tasks, such as reporting an absence or making an appointment. Others reflect basic survival needs like buying food, handling emergencies and using local transportation. These competencies are those we anticipate PCVs will need most during the first several months in Ukraine.

Self-directed language learning plays a very important role. You actually are in charge of your own learning. It is you who decides what to pay attention to, you decide what to work on and you decide how you will study. Most learners hope for good lessons, interesting activities or relevant explanation without realizing that they can learn a lot more working in a self-directed mode. What is the key to learning a language? You want to learn the language – and to want to learn it, you need to have some good reasons, sufficient self-confidence and positive attitude.

The better you learn the language, the more similarities and differences you will find. Similarities will help you make associations with your memory. Speaking about Ukrainian/Russian and English, which at first sight seem different, we may name a lot of common as well as different things, starting from the alphabet, cases and phonetics. If we go deeply into the history of both languages, we will find that Ukrainian/Russian and English are members of the family of the Indo-European languages and are related, but this relationship becomes obvious only if go back centuries. Similarities between some words, e.g. brat* and brother, sestra* and sister clearly illustrate this shared English letters, both in the appearance and in the sounds they represent, e.g. K, M, T, A, E, I and O. Many Ukrainian/Russian letters have equivalent sound in English, but look quite different: Б is B; Г is G; П is P; Ц is TS and Ч is CH. Perhaps most confusing for those unfamiliar with the Cyrillic alphabet are the letters that look like Latin but in Cyrillic represent different sounds: В is V; С is S; Р is R and Н is N.

Unlike English, Ukrainian and Russian express the relationship between words in a sentence by their endings. Nouns and adjectives take different endings depending on their function. In Ukrainian, these functions are grouped into six different cases. Each has its own ending. So the same word may have different endings depending on its usage in a sentence. Number 3 is special, meaningful for Ukrainian and Russian languages. Both have 3 genders, 3 tenses, 3 moods and 3 voices.

Some differences between Ukrainian and Russian

We have good news for you! There is much in common between Ukrainian and Russian phonetics, grammar and vocabulary. Just compare:

Ukrainian

Добровóлець Кóрпусу Мíру
брат
сестра́

Russian

Добровóлец Кóрпуса Мíра
брат
сестра́

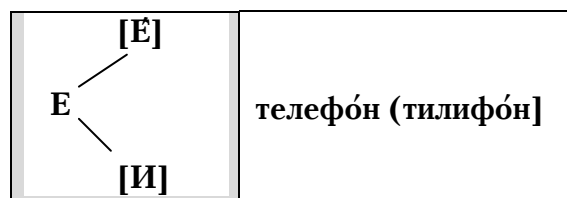
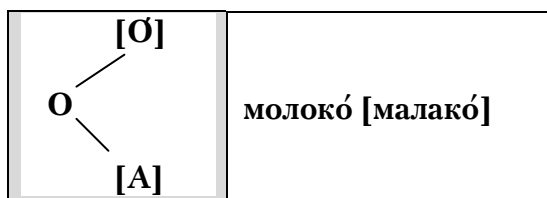
Interaction of the two languages leads to their mutual enrichment. Many Ukrainian words came to the Russian language: борщ, варéники, etc.

But still Ukrainian and Russian are two independent languages with their different features. What features? For example, such Ukrainian letters as і, ї, є and apostrophe sign are absent in the Russian alphabet. And vice versa, such Russian letters as ы, э, ъ are absent in the Ukrainian alphabet.

Similar sounds exist in both languages but their graphic representation is different:

Ukrainian	Russian
и	ы
і	и
е	э

Don't rush to read words without taking into consideration some basic norms of pronunciation in Russian: o is pronounced as [a] and e is pronounced as [и] in an unstressed position.

But there are also some changes in the pronunciation of consonants.

Russian	English
[ш] что	what
[ш] конечно́	certainly

Just keep this in mind!

Language Learning Resources

To make the language learning process easier, we developed the “Language Resource Kit” in Ukrainian and Russian. The materials in the kit were designed by the Ukrainian Peace Corps Language/Cross-Cultural Team and are based on our experiences while working with Peace Corps Volunteers. Because of the bilingual situation in Ukraine, the manuals in the kit have been developed in two analogous versions in Ukrainian and in Russian.

All the language materials have been developed for 2 years of study either with a teacher, language helper or on your own.

Each “Language Resource Kit” is a set of the language manuals and handbooks, which we hope will be of great help for Trainees, Volunteers, Language/Cross-Cultural Facilitators and Tutors in the language learning/teaching process for 2 years and more.

It consists of 8 manuals:

1. “Highlights of Ukrainian or Russian Phonetics”
2. “Let’s try to Write in Cursive!” Ukrainian or Russian
3. “Grammar Reference Handbook” Ukrainian or Russian
4. “English-Ukrainian Glossary of TEFL Terminology” or “English-Russian Glossary of TEFL Terminology”
5. “Self-Directed Language Learning Manual” Ukrainian or Russian
6. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part I.”
7. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part II.”
8. “Language Manual in Ukrainian or Russian. Part III.”

“Highlights of Ukrainian or Russian Phonetics” includes the info on:

- the alphabet with “true friends”, “false friends” and “new friends”
- classification and pronunciation of vowels and consonants. Syllables and word stress
- the interchange of sounds
- reading of letter combinations
- the main types of the intonation patterns
- phonetic exercises

“Let’s try to Write in Cursive!” is a workbook which consists of writing rules and practical writing exercises on:

- ABC in cursive
- Writing capital and small letters
- Writing in cursive of announcements, greeting cards, messages, menus

This manual is not mandatory. It is a supplement that can be used only according to the needs of Trainee/PCV.

“Grammar Reference Handbook” is a guide that can be used as an additional material to “Language Manual” for independent language studying. The material given in the handbook is based on the academic approach to studying Ukrainian/Russian grammar. It contains the basic information about:

- the changeable parts of the speech: noun, adjective, pronoun, numeral, verb, participle
- the unchangeable parts of the speech: modals, adverb, conjugation, preposition, verbal adverb

“English-Ukrainian Glossary of TEFL Terminology” or **“English-Russian Glossary of TEFL Terminology”** provides learners with the list of the most usable words of the classroom setting/management, etc. We hope that it will help you to enrich your professional vocabulary in Ukrainian/Russian.

“Self-Directed Language Learning Manual” will help the Trainee/Volunteer to:

- identify and reflect on his/her learning style, attitudes and motivation
- organize his/her language learning
- experiment with a variety of strategies and tools for learning a language on his/her own

“Language Manuals”

Each “Language Manual” consists of: acknowledgements, pictures of PC staff who developed all the materials, preface, table of contents, grammar index and language topics.

“Language Manual. Part I” includes the following language topics: “Getting Acquainted”, “Food: bazaar, store, restaurant”, “Life in a Community.”

“Language Manual. Part II” includes the following language topics: “Time. Weather”, “City”, “Post Office. Telephone. Bank”, “Transport. Traveling.”

“Language Manual. Part III” includes the following language topics: “Shopping”, “Health”, “Appearance. Emotions. Character”, “I am a PCV. I am a Teacher.”

Each language topic in the “Language Manual” consists of the following parts:

1. Behavioral Competencies
2. New Vocabulary
3. Cross-Cultural Highlights with authentic materials: maps, comparative measurement tables, schemes, schedules, etc.
4. “Just Try It!”:
 - vocabulary exercises
 - communicative patterns with grammar explanation and exercises
5. “Let’s Talk!”: dialogues, texts

-
6. “Let’s Sum Up!” – different exercises for revision, which also can be used as home task activities.
 7. “On Your Own:”
 - self-directed tasks
 - tips for self-directed language learning: vocabulary, grammar, communication
 - Enjoy it!: idioms, jokes, poems, songs, superstitions.
 8. Keys to vocabulary and grammar exercises.

Each language topic was developed for different language learning levels: beginning, intermediate and advanced.

Next to the exercises and different tasks you’ll find the stars, which mark the complexity of the task:

- one star -* - marks the tasks for the beginning level,
- two stars -** - the tasks for intermediate level, and
- three stars -***- for advanced level.

We really recommend that you to start with the beginning level, since all the tasks are interconnected. If you’ll find it really easy, than go ahead and continue with intermediate and higher.

The vocabulary exercises do not have the stars next to them, since we recommend all the Trainees/ Volunteers with different levels to try to complete all or at least most of them before you move to the next stage.

We hope this introduction will help orient you to the language materials and clarify the main aspects of the Language Program. Now, let’s open the next page and start this unforgettable journey into the world of language.

We wish you good luck and success in learning Ukrainian or Russian!

*With best regards,
Language/ Cross-Cultural Staff
Peace Corps Ukraine*

Content

<i>Topic 8: Shopping.....</i>	p. 2 – p. 65
<i>Topic 9: Health.....</i>	p. 66 – p. 121
<i>Topic 10: Appearance. Emotions. Character.....</i>	p. 122 – p. 179
<i>Topic 11: I am a PCV. I am a Teacher.....</i>	p. 180 – p. 239

Shopping

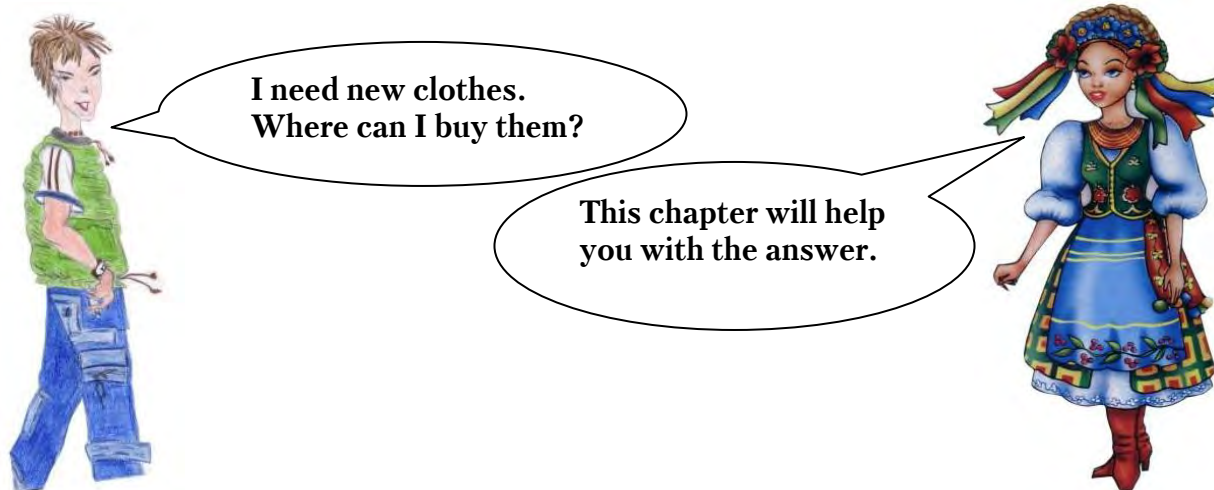
Покупки

Table of Contents

I. Competences	4
II. New Vocabulary	6
III. Just Try It!	20
□ Vocabulary exercises	20
□ How to:	
• Emphasize Something 1	28
• Emphasize Something 2. Adjectives. Relative Pronouns	28
• Say “To Give”. The Verb / (to give)	30
• Say “To Present”. The Verb / (to present)	32
• Say “I Need” 1. Modal Word потрібен (I need)	33
• Say “I Need” 2. Modal Word треба (I need)	35
• Point to a Person or Thing	35
IV. Let’s Talk!	38
□ At your Service	44
V. Let’s Sum Up!	46
VI. On Your Own	
□ Self-Directed Tasks	
□ Tips for Self-Directed Language Learning	
• Vocabulary	
• Grammar	
• Communication	
□ Enjoy it!	
• Idioms	
• Jokes	
• Song	
• Superstitions	
VII. Keys to the Exercises	

ПОКУПКИ SHOPPING

You will be able to:

- Name clothes and consumer goods in Ukraine
- Locate clothing
- Describe clothing needs
- Express preferences
- Describe and select clothing: i.e. size, price, color, style
- Give compliments
- Select other consumer goods at the store
- Pay for purchases
- Locate services
- Use services in Ukraine

товáр, товáри	goods
óдяг	clothes
взуття́	footwear
кні́ги	books
спорттовáри	sporting goods
фототовáри	photo goods
годи́нники	clocks, watches
зо́лото	gold
квіти	flowers
ткани́ни	fabrics
ме́блі	furniture
по́суд	china, crockery
іграшки	toys
подару́нки/ сувені́ри	gifts/souvenirs
косме́тика	cosmetics
аксесуáри	accessories
**	
Чолові́чий	Men's
Жіно́чий óдяг	Women's wear/clothing
Дитя́чий	Children's
книжко́вий магази́н	bookstore
ювеле́рний магази́н	jeweler's
парфуме́рія	perfumery
біжу́терія	costume jewelry
товáри для до́му	housekeeping goods
канцтовáри	stationery
продаве́ць	salesperson, shop assistant
покупе́ць	customer
спі́сок	(shopping) list
візо́к	cart
примі́рювальна (кімна́та)	fitting room
я́кість	quality
мо́да	fashion
рекла́ма	advertising, advertisement, sign
вітри́на	window shop
торгіве́льна ма́рка	brand/trade mark

продтовáри	food products
промтовáри	manufactured goods
торго́вий центр	trade center
бути́к	boutique
галантере́я	haberdashery, fancy goods
трикота́ж	knitted wear
головні́ убо́ри	hats
товáри для шиття́	sewing goods
фурніту́ра	accessories
побуто́ва те́хніка	domestic appliances
побуто́ва хімі́я	household chemical goods
господáрчий магази́н	household shop
<u>Одяг</u>	<u>Clothes</u>
*	
пальто́	coat

шуба	fur coat
плащ	raincoat
куртка	jacket/ wind breaker
костюм	suit
піджак	jacket
штани (pl)	pants
жилет(ка)	vest
сорочка	shirt
краватка	tie
жакет	jacket
светр	sweater
кофта	jersey, cardigan
спідниця	skirt
блузка	blouse
плаття/ сукня	dress
сарафан	sun-dress, sarafan
джинси (pl)	jeans
шорти (pl)	shorts
комбінезон	overalls
футболка	T-shirt
спортивний костюм	tracksuit
халат	bath robe/ dressing gown
пояс	belt, girdle
ремін (m)	belt
шапка	winter cap, hat
капелюх	hat
хустка	kerchief
берет	beret
кепка	(cloth) cap
шарф	scarf
рукавички (pl)	gloves
рукавиці (pl)	mittens
**	
смокінг	dinner jacket/ tuxedo
фрак	tails
кардиган	cardigan
шаль (f)	shawl
білізна	underwear
майка	tank top
труси (pl)	underwear/ briefs/ boxers
трусики (pl)	panties
бюстгальтер	bra
купальник	bathing suit
плавки (pl)	swimming trunks
комбінація	slip
піжама	pajamas
нічна сорочка	night dress/ shirt
фартух	apron
шкарпетки (pl)	socks
гольфи (pl)	knee-length socks
гетри (pl)	gaiters
панчохи	stockings
колготки	tights

гама́ші (pl) *** гу́дзик петля́ кно́пка бліскавка кише́ня рука́в манже́та ко́мір ка́птур (капюшо́н – coll.) підтя́жки (pl) шну́рок (sg) - шну́рки (pl) гачо́к (sg) - гачки́ (pl) за́стібка пря́жка брете́лька <u>Взуття́</u> * ту́флі (pl) череви́ки (pl) чо́боти (pl) кросі́вки (pl) ке́ди (pl) мокаси́ни (pl) санда́лі (pl) босони́жки (pl) ка́пці (pl) в'є́тнамки (pl) сабо́ (pl) ** каблу́к/підбо́р „шпи́лька” (coll.) платфо́рма ло́жка (для взуття́) крем для взуття́ *** ботфо́рти (pl) набо́йка підо́шва язы́к у́стілка за́дник носо́к (sg) – носки́ (pl) *** <u>Ткани́ни (pl)</u> Який склад цієї ткани́ни? Скільки тут баво́вни? Ця ткани́на мнеться? збіга́ється? линя́є? Яка шири́на цієї ткани́ни?	leggings, upper button buttonhole, eye press-button, snap-fastener zipper pocket sleeve cuff collar hood suspenders shoe lace(s) buttonhook(s), clasper(s) fastener, clasp buckle shoulder-strap <u>Footwear</u> shoes boots high boots running shoes sneakers mocassin(s) sandals (open-toe) sandals slippers thongs/flip flops sabots heel stiletto heel platform shoehorn shoe polish jackboots, hessian boots heel-tap sole tongue inner sole, insole back, counter toecap <u>Fabric</u> What is this fabric made of? What is the percentage of cotton here? Does this fabric wrinkle? shrink? fade? What is the width of this fabric?
--	---

Скільки треба тканини на костюм? Скільки коштує метр цієї тканини? Дайте 4 метри, будь ласка. джинс бавовна льон вовна трикотаж шовк атлас парча ситець (m) синтетика бархат вельвет шкіра дерматин замш плащівка фланель (f) хутро стретч мереживо шифон ножиці (pl) нітка голка шпилька напёрсток ** Галантерейя гаманець (m) портмоне сумка сумочка портфель (m) рюкзак чемодан парасолька носовичок *** Аксесуари годинник каблучка обручка перстень (m) печатка намисто ланцюг ланцюжок медальйон	How much fabric would a suit take? How much is one meter of this fabric? Give me four meters, please. jean cloth, blue denim cotton flax wool jersey silk satin brocade chintz, printed cotton synthetics velvet velveteen leather fake leather, leatherette chamois, suede, shammy waterproof fabric flannel fur stretch lace chiffon scissors thread needle pin thimble <u>Haberdashery</u> purse wallet (hand)bag purse, fancy-bag brief case backpack suitcase umbrella handkerchief <u>Accessories/Jewelry</u> watch ring wedding ring signet-ring seal-ring beads, necklace chain small chain medallion
---	--

кулон	locket
брошка	brooch
браслет	bracelet
серіжка	ear-ring
кліпса	clips
брелок	trinket, charm
запонка	cuff link
резинка	hair band
шпилька	hair-pin
золото	gold
срібло	silver
платина	platinum
мельхіор	nickel silver
рубін	ruby
смарагд	emerald
діамант	brilliant, diamond
топаз	topaz
аметист	amethyst
янтар	amber
агат	agate
опал	opal
бірюза	turquoise
сердолік	cornelian, sard
авантюрін	aventurine
малахіт	malachite
кришталь (m)	crystal
гірський кришталь (m)	rock crystal
дорогоцінний камінь (m)/метал	precious stone/metal
напівдорогоцінний камінь (m)	semiprecious stone
<u>Косметика/Парфумерія</u>	<u>Cosmetics/Perfumery</u>
*	
дезодорант	deodorant
парфуми	perfume
одеколон	cologne
помада	lipstick
лак	nail polish/hair spray
крем	cream
лосьйон	lotion
гребінець (m)	comb
щітка	brush
брїтва	razor
лезо	blade
**	
туалетна вода	toilet water
гель (m) для душі	shower gel
піна для ванни	bath bubbles
сіль (f) для ванни	bath salts
косметичка	make-up bag
крем для обличчя	face cream
для очей	cream for eyes
для тіла	body lotion

для рук для ніг від засма́ги *** крем/гель (m)/пінка для гоління крем/гель (m)/лосьйон після гоління лак для волóсся бальза́м для волóсся фа́рба для волóсся туш (f) для волóсся пінка для волóсся гель (m) для волóсся пінка/гель (m) для вмива́ння космети́чне молочко́ тона́льний крем пу́дра крем-пу́дра губна́ пома́да оли́вець (m) для очéй губ брів тіні (pl) для повік туш (f) для вій блиск лак для нігтів рідина́ для зняття ла́ку пілочка сонцезахисний крем ** Канцтова́ри зо́шит бло́кно́т па́пка фа́йл ру́чка оли́вець (m) гу́мка флома́стер ма́ркер лінійка папір ка́рточка скрі́пка кно́пка кре́йда пласти́лін пе́нзлик фа́рби (pl) *** акваре́ль (f) гуа́ш (f)	hand cream foot cream sunscreen shaving cream/gel/foam aftershave hair spray hair conditioner hair-dye hair color styling foam styling gel washing foam/gel cloudy cosmetics toning cream (toner) powder cream powder lipstick eye liner lip liner eyebrow liner eye shadow mascara glitter nail polish, enamel nail-polish remover file, emery board sunscreen <u>Stationery</u> notebook notepad folder file pen pencil eraser magic marker marker ruler paper (flash) card (paper-)clip thumbtack chalk, crayon plasticine brush colors/paints watercolor gouache
--	--

Послуги

Будинок побуту
Фотосалон
Оптика
Пральня
Хімчистка
Ремонт
Ремонт взуття
Ремонт годинників
Ремонт телевізорів
Ремонт електроприладів
Ателье по пошиву одягу
Ксерокс/ксерокопіювання
Ламінування

Вівіски

Відчинено/Зачинено
Час роботи: з 8.00 до 18.00
Перерва: з 14.00 до 15.00
Вихідний: Неділя
Санітарна година: з... до ...
Санітарний день: Середа
Переоблік
Знижка
Розпродаж
Руками не чіпати
Перевіряйте здачу, не відходячи від каси.
Дякуємо за покупку!

Пральня

Мені треба випрати білизну.
Мені треба випрати ці речі.
випрасувати
Це не мої речі.
Коли буде готово?

Хімчистка

Мені треба почистити одяг.
вивести пляму.
Мені треба почистити ці речі.
Можна зашити тут?

Ремонт взуття

Мені треба відремонтувати взуття.
Мені треба нові набойки/підбори.
Заклейте ...
Зашийте ...
Прошийте ...

Ремонт годинників

Мені треба відремонтувати годинник.
Поміняйте батарею, будь ласка.

Services

Service Center
Photo Lab
Optician
Laundry
Dry Cleaner's
Repair
Shoe Repair
Watch Repair
TV Repair
Electrical Appliance Repair
Clothes Sewing Atelier
Copy center
Lamination

Signs

Open/ Closed
Working hours: 8 p.m. to 6 p.m.
Closed for lunch: 2 p.m. to 3 p.m.
Closed: Sunday
Closed for cleaning: ... to ...
Closed for cleaning: Wednesday
Stock-taking
Discount
Sale
Don't touch
Check the cash at the cashier.

Thanks for shopping!

Laundry

I need to have linen washed.
I need to have these things washed
ironed.
These things aren't mine.
When will it be ready?

Dry Cleaner's

I need to have clothes cleaned.
stains removed.
I need to have these things cleaned.
Can I have this sewn?

Shoe Repair

I need shoe repair.
I need new heel-taps/heels.
Glue ...
Sew ...
Stitch ...

Watch Repair

I need to have a watch repaired.
Change the battery, please.

Ремонт Мені треба відремонтувати праску/ парасольку. Мені треба замовити ключ.	Repair I need to have an iron / an umbrella repaired. I want to have a key made.
Фотосалон Скільки коштує проявити плівку/ надрукувати фотографії? Надрукуйте всі якісні кадри. Коли будуть готові фотографії? плівка кадр фотографія ра́мка фотоальбо́м (альбо́м для фотографій) 9x13 (де́в'ять на трина́дцять) 10x15 (де́сять на п'ятна́дцять) ма́това фотографія гля́нцева фотографія цифрове фо́то	Photo Lab How much does it cost to develop film/ to print pictures? Print all the good pictures. When will the pictures be ready? film shot, take picture frame photoalbum 9 cm by 13 cm 10 cm by 15 cm mat picture glossy picture, ferrotype digital photo
Ателье́ Я х́очу поши́ти костю́м. Я х́очу підкороти́ти штани́. подовжи́ти спідни́цю. Який фасо́н ви хо́чете? Я х́очу літню су́кню. Коли примі́рка? Коли бу́де гото́во? Коли мо́жна бу́де забра́ти?	Clothes Sewing Atelier I want to have a suit made. I want to have these pants shortened. this skirt lengthened. What cut do you want? I want a summer dress. When is the fitting? When will it be ready? When can I take it?
Оптика У ме́не розби́лися окуля́ри. зламáлися Мо́жна їх пола́годити? Я х́очу замови́ти лінзи. опра́ву.	Optician I broke my glasses. Can they be fixed? I want to order lenses. rims/frames
окуля́ри (pl) опра́ва лінзи (pl) Ксерокопюва́ння Скільки коштує ко́пія A4? A3? A5? Зробіть п'ять ко́пій, будь ла́ска. Ви мо́жете збі́льшити формáт? зме́ншити формáт	glasses rims/frames lenses Copy center How much is a copy size A4? A3? A5? Make 5 copies, please. Can you enlarge? reduce? size

ко́пія	copy
однобічна ко́пія	one-side copy
двобічна ко́пія	double-side copy
*	
вели́кий	big
мале́нький	small
ста́рий	old
но́вий	new
те́плий	warm
легкий	light
га́рний	nice
елега́нтний	elegant
(не)мо́дний	(un)fashionable
офі́ційний	formal
**	
чолові́чий	men's
жіно́чий	women's
дитя́чий	children's
літній	summer
зимо́вий	winter
осі́нній	autumn
весня́ний	spring
старомо́дний	old-fashioned
наря́дний	fancy
вечі́рній	evening
діло́вий	business-like
ті́сний, вузький	tight
ві́льний, широ́кий	loose
пом'я́тий	wrinkled
(не)терміно́вий	(not) urgent

які́сний/неякі́сний	of good quality/of bad quality
святко́вий	festive
повсякде́нний	casual
кру́глий	round
квадра́тний	square
трику́тний	triangular
прямоку́тний	rectangular
ова́льний	oval
джинсо́вий	jean
ля́няний	linen
баво́вняний	cotton
вовня́ний	woolen
шо́вковий	silk
шкіря́ний	leather
трикота́жний	knitted, crocheted
атла́сний	satin
сітце́вий	chintz
ба́рхатний	velvet
вельве́товий	velveteen
за́мшевий	shammy
хутря́ний	fur

стрéтчевий мерéживний прозóрий	stretch lacy transparent, see-through
<u>Кóлiр та відтiнок</u>	<u>Color and Tint</u>
*	
світлий	light
тémний	dark
бiлий	white
чóрний	black
сiрий	gray
корiчневий	brown
червóний	red
рожевий	pink
жóвтий	yellow
орáнжевий	orange
зелéний	green
блакiтний	light-blue
сiний	blue
фiолéтовий	violet
**	
бе́жевий	beige
ка́вовий	coffee-coloured
кре́мовий	cream-coloured
салáтовий	light-green
бордо́вий	vinous
срiбля́стий	silvery
золотíстий	goldish
яскра́вий	bright
тьмя́ний	dim, dull
одното́нний	single-colored
ко́льоро́вий	colored
безба́рвний	colorless
багатоко́льоро́вий	multi-colored

бiрюзо́вий	turquoise
лiло́вий	lilac, violet
оли́вковий	olive-green
мали́новий	crimson
вишнё́вий	cherry-coloured
чорно-бiлий	black-and-white
темно-жóвтий	dark-yellow
світло-зелéний	light-green
блискúчий	sparkling
смугáстий	striped
у клiтку/карта́тий	checked
у горóх	spotted/polka dot
*	
купува́ти (I, Imp.)/купíти (II, Perf.)	to buy
пока́зувати (I, Imp.)/показáти (I, Perf.)	to show
замовля́ти (I, Imp.)/замóвити (II, Perf.)	to order
**	

міряти (I, Imp.)/поміряти (I, Perf.) брати (I, Imp.)/взяти (I, Perf.) платити (II, Imp.)/заплатити (II, Perf.) носити (II, Imp.) надягати (I, Imp.)/надягти (I, Perf.) ламати (I, Imp.)/зламати (I, Perf.) ***	to try on to take to pay to wear to put on to break
шукати (I, Imp.)/знайти (I, Perf.) вибирати (I, Imp.)/вибрати (I, Perf.) забирати (I, Imp.)/забрати (I, Perf.) повертати (I, Imp.)/повернути (I, Perf.) прати (I, Imp.)/випрати (I, Perf.) прасувати (I, Imp.)/випрасувати (I, Perf.) м'яти (I, Imp.)/пом'яти (I, Perf.) чистити (II, Imp.)/почистити (II, Perf.) ремонтувати (I, Imp.)/ відремонтувати (I, Perf.) міняти (I, Imp.)/поміняти (I, Perf.) виводити (II, Imp.)/вивести (I, Perf.) шити (I, Imp.)/пошити, зашити (I, Perf.) проявляти (I, Imp.)/проявити (II, Perf.) друкувати (I, Imp.)/надрукувати (I, Perf.) підкорочувати (I, Imp.)/ підкоротити (II, Perf.) подовжувати (I, Imp.)/подовжити (II, Perf.) розбивати (I, Imp.)/розбити (I, Perf.) збільшувати (I, Imp.)/збільшити (II, Perf.) зменшувати (I, Imp.)/зменшити (II, Perf.) ламинувати (I, Imp.)/заламинувати (I, Perf.)	to look for/ to find to choose to take away to return to wash (clothes) to iron to wrinkle to clean to repair to change to remove (stain) to sew to develop (film) to print to shorten to lengthen to break to enlarge to miniaturize to laminate

You have probably noticed that Ukrainians dress up a lot. Ukrainian shops are filled with clothes from all over the world, which makes it necessary for us to know about sizes.

Розміри/ Sizes

Жінки

Блузки та трикотаж						
Великобританія	32	34	36	38	40	42
Німеччина	40	42	44	46	48	50
Іспанія	12	14	16	18	20	22
Італія	38	40	42	44	46	48
Росія	46	48	50	52	54	56
США	32	34	36	38	40	42
Франція	38	40	42	44	46	48
Швейцарія	38	40	42	44	46	48

Сукні та костюми						
Великобританія	30	32	34	36	38	40
Німеччина	40	42	44	46	48	50
Іспанія	30	32	34	36	38	40
Італія	40	42	44	46	48	50
Росія	46	48	50	52	54	56
США	6	10	12	14	16	18
	S	M	M	L	L	XL
Франція	38	40	42	44	46	48
Швейцарія	36	38	40	42	44	46

Панчохи						
Великобританія	8	8,5	9	9,5	10	10,5
Німеччина	8	8,5	9	9,5	10	10,5
Іспанія	6	6,5	7	7,5	8	8,5
Італія	8	8,5	9	9,5	10	10,5
Росія	8	8,5	9	9,5	10	10,5
США	0	1	2	3	4	5
Франція	8	8,5	9	9,5	10	10,5

Взуття							
Великобританія	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5
Німеччина	38/39	39/40	40/41	41/42	42/43	43/44	44/45
Іспанія	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5
Італія	38/39	39/40	40/41	41/42	42/43	43/44	44/45
Росія	34	35	36	36,5	37	38	39
США	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9
Франція	37	38,5	39	39,5	40	40,5	41
Швейцарія	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5

Чоловіки

Сорóчки						
Великобританія	14	14,5	15	15,5	16	16,5
Німеччина	36	37	38	39	40	41,5
Іспанія	14	14,5	15	15,5	16	16,5
Італія	36	37	38	39	40	41,5
Росія	36	37	38	39	41	42
США	14	14,5	15	15,5	16	16,5
	S	S	M	M	L	L
Франція	36	37	38	39	40	41,5
Швейцарія	14	14,5	15	15,5	16	16,5

Трико́таж				
Великобританія	34	36/38	40	42/44
Німеччина	36/38	39	40/41	42/44
Іспанія	36/38	39	40/41	42/44
Італія	44	46/48	50	52/54
Росія	46	48/50	52	54/56
США	S	M	L	XL
Франція	44	46/48	50	52/54
Швейцарія	44	46/48	50	52/54

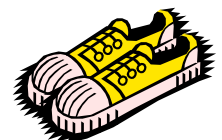
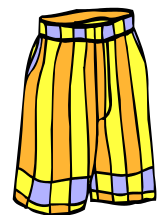
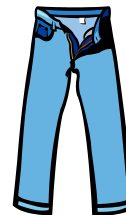
Костю́ми та піджаки́						
Великобританія	36	38	40	42	44	46
Німеччина	36	38	40	42	44	46
Іспанія	36	38	40	42	44	46
Італія	46	48	50	52	54	56
Росія	46	48	50	52	54	56
США	36	38	40	42	44	46
Франція	46	48	50	52	54	56
Швейцарія	36	38	40	42	44	46

Череви́ки						
Великобританія	7/7,5	8/8,5	9/9,5	10/10,5	11/11,5	11/11,5
Німеччина	7/7,5	8/8,5	9/9,5	10/10,5	11/11,5	11/11,5
Італія	40	41	42	43	44	44
Росія	38/39	41/42	43	44/45	46	46
США	7/7,5	8/8,5	9/9,5	10/10,5	11/11,5	11/11,5
Франція	7/7,5	8/8,5	9/9,5	10/10,5	11/11,5	11/11,5
Швейцарія	40	41	42	43	44	44

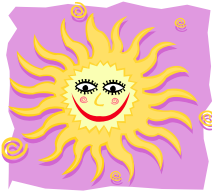
Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. Name the pictures.

2. Describe the clothes and footwear you need in different weather.

WEATHER				
CLOTHES				
FOOTWEAR				

3. Choose the types of fabric that can be used for the clothing items.

Джинс, бавовна, льон, вовна, трикотаж, шовк, атлас, парча, сітець, шифон, синтетика, бархат, вельвет, шкіра, дерматин, замш, хутро, стретч, мереживо.

літня сукня _____
осіння куртка _____
зимове пальто _____
діловий костюм _____
нарядна блузка _____
вечірня сукня _____
спортивні штани _____
елегантна сорочка _____
модна спідниця _____
старомодна жилетка _____

4. Find 50 words from the chapter in the grid across and down.

п	ш	ц	п	и	л	о	ч	к	а	с	з	о	ш	и	т	з
о	п	г	а	м	а	н	е	ц	ь	у	ф	а	р	б	и	х
р	и	а	р	ю	к	з	а	к	е	м	к	р	е	й	д	а
т	л	п	а	п	і	р	р	у	н	к	ш	щ	а	г	а	т
ф	ь	м	с	ж	д	й	у	л	г	а	л	е	з	о	л	х
е	к	и	о	є	і	ц	б	о	о	д	е	к	о	л	о	н
л	а	т	л	к	а	г	і	н	о	п	а	л	ї	п	с	г
ь	п	п	ь	а	м	о	н	б	р	е	л	о	к	о	ь	р
н	а	е	к	б	а	д	б	р	и	т	в	а	ф	м	й	е
о	р	р	а	л	н	и	н	а	м	и	с	т	о	а	о	б
с	ф	с	т	у	т	н	у	с	т	о	п	а	з	д	н	і
о	у	т	ь	ч	д	н	п	л	а	т	и	н	а	а	б	н
в	м	е	б	к	ю	и	к	е	з	о	л	о	т	о	л	е
и	и	н	п	а	п	к	а	т	ф	с	р	і	б	л	о	ц
ч	х	ь	д	е	з	о	д	о	р	а	н	т	е	к	к	ь
о	п	к	с	е	р	е	ж	к	и	р	у	ч	к	а	н	т
к	р	р	п	у	д	р	а	о	л	і	в	е	ц	ь	о	у
и	у	е	л	а	н	ц	ю	ж	о	к	т	і	н	і	т	ш
м	і	м	д	л	о	л	і	н	і	й	к	а	г	е	л	ь
с	ф	к	о	с	м	е	т	и	ч	к	а	б	л	и	с	к

5. Find antonyms for the adjectives.

вели́кий
 старі́й
 те́плий
 мо́дний
 офі́ційний
 чолові́чий
 літні́й
 весня́ний
 нарядні́й
 вечі́рній
 ті́сний
 святко́вий
 прозо́рий
 які́сний
 терміно́вий
 повсякде́нний
 діло́вий
 вільні́й
 елега́нтний

6. Underline the correct translation.

1) red	сі́ній <u>черво́ний</u> білий	11) blue	сі́ній блакі́тний ора́нжевий
2) black	жо́втий білий чо́рний	12) violet	зеле́ний фіоле́товий білий
3) gray	сі́рий зеле́ний роже́вий	13) beige	ка́вовий кре́мовий бе́жевий
4) brown	ора́нжевий кори́чневий сі́ній	14) light-green	зеле́ний сала́товий оли́вковий
5) red	бе́жевий фіоле́товий черво́ний	15) vinous	мали́новий вишне́вий бордо́вий
6) pink	роже́вий блакі́тний ка́вовий	16) silvery	блиску́чий срібля́стий золоти́стий
7) yellow	оли́вковий жо́втий сі́рий	17) goldish	золоти́стий яскра́вий різноко́льоровий
8) orange	чо́рний мали́новий ора́нжевий	18) olive-green	світло-зеле́ний оли́вковий темно-зеле́ний
9) green	зеле́ний сала́товий оли́вковий	19) crimson	вишне́вий фіоле́товий мали́новий
10) light-blue	сі́ній бірюзо́вий блакі́тний	20) sparkling	блиску́чий золоти́стий срібля́стий

7. Match the services with the phrases used there.

Фотосалон

Я хочу підкоротити штани.

У мене розбілися окуляри.

Пральня

Надрукуйте всі якісні фотографії.

Це не мої речі.

Хімчистка

Зробіть десять копій.

Мені треба нові набойки.

Ремонт взуття

У мене зламався телевізор.

Заклейте носок.

Ремонт
годинників

Мені треба випрати речі..

Поміняйте батарею.

Оптика

Ви можете збільшити формат?

Я хочу замовити лінзи.

Ремонт
Електроприладів

Мені треба вивести пляму.

У мене не працює музичний центр.

Я хочу замовити ключ.

Ателье

Коли примірка?

Скільки коштує проявити плівку?

Ксеро-
копіювання

Мені треба почистити одяг.

Ремонт

Мені треба відремонтувати годинник.

Мені треба відремонтувати парасольку.

8. Match the Ukrainian verbs with their English equivalents.

ко́штувати	to laminate
купува́ти / купіти	to wrinkle
показува́ти / показáти	to clean
замовля́ти / замо́вити	to repair
міряти / поміряти	to lengthen
бра́ти / взя́ти	to break
плати́ти / запла́тити	to enlarge
но́сити	to reduce
надяга́ти / надягті́	to print
лама́ти / злама́ти	to shorten
шукáти / знайті́	to buy
вибира́ти / ви́брати	to show
забира́ти / забра́ти	to order
поверта́ти / поверну́ти	to wash (clothes)
пра́ти / ви́прати	to put on
прасува́ти / ви́прасувати	to return
м'я́ти / пом'я́ти	to change
чи́стити / почи́стити	to try on
ремонтува́ти / відремонтува́ти	to take
міня́ти / поміня́ти	to pay
виво́дити / ви́вести	to wear
ши́ти / поши́ти, заши́ти	to iron
проявля́ти / прояви́ти	to break
друкува́ти / надрукува́ти	to look for/to find
підкорочува́ти / підкороти́ти	to choose
подовжува́ти / подовжи́ти	to take away
розбива́ти / розбі́ти	to remove (stain)
збільшувати / збільшити	to sew
зменшувати / зменшити	to develop (film)
ламінува́ти / заламінува́ти	to cost

9. Odd one out.

Model: Сукня, пальто́, штани́, стиль, сорочка. (All the rest are clothing items.)

- а) Одяг, взуття́, спортовари́, косметика́, мо́да.
- б) Спідни́ця, ту́флі, футбо́лка, светр, ку́ртка.
- в) Ма́йка, труси́, гу́дзик, купа́льник, піжа́ма.
- г) Шкарпе́тки, колго́тки, го́льфи, ка́птур, ге́три.
- г) Сабó, кно́пка, гу́дзик, шнуро́к, пря́жка.
- д) Чо́боти, ботфо́рти, кросівки, ка́пці, платфо́рма.
- е) Шкі́ра, джинс, но́жиці, ху́тро, баво́вна.
- є) Парасо́лька, валі́за, гамане́ць, годинни́к, су́мка.
- ж) Каблу́чка, парфу́ми, сере́жки, куло́н, брасле́т.
- з) Зо́лото, рубі́н, діамáнт, бірюза́, янта́р.
- и) Зо́лото, мельхіо́р, срі́бло, пла́тина, кришта́ль.
- і) Дезодора́нт, крем, зо́шит, гель для ду́шу, пу́дра.
- ї) Ру́чка, оліве́ць, папі́р, лак, пласти́лін.
- й) Фотосало́н, хімчистка́, перерва́, пра́льня, ремо́нт.
- к) Відчи́нено, пля́ма, переоблі́к, зни́жка, розпро́даж.

- л) Опти́ка, плі́вка, ка́др, ра́мка, фотоа́льбо́м.
- м) Елега́нтний, мо́дний, ді́ловий, на́рядний, бі́лий.
- н) Черво́ний, жо́втий, бордо́вий, чоло́вічий, олі́вковий.
- о) Купува́ти, шука́ти, о́дяг, виби́рати, платі́ти.
- п) Джи́нси, взуття́, светр, аксесуа́ри, парфуме́рія.

10. *Make your own list of cognates from the chapter.*

Model: Сти́ль, сувени́р, космо́тика, ко́стюм, санда́лі,

Let's Review Adjectives.
*** How to Emphasize Something 1**

Гáрний костюм!	Nice suit!
Гáрна кúртка!	Nice jacket!
Гáрне пальто́!	Nice coat!
Гáрні череви́ки!	Nice shoes!

To emphasize something use Adjective at the beginning of the sentence in agreement with the noun they modify. Do you remember that Ukrainian Adjectives agree in gender, number and case with the nouns they modify, and answer the questions **який?** (m), **яка?** (f), **яке?** (n), **які?** (pl) (what kind? which)? The plural form is the same for all genders.

**** How to Emphasize Something 2.**
Adjectives. Relative Pronouns

Який гáрний костюм!	What a fancy suit!
Яка гáрна блúзка !	What a nice blouse!
Яке гáрне пальто́!	What a nice coat!
Які гáрні череви́ки!	What nice shoes!

To emphasize something use pronouns **який** (m), **яка** (f), **яке** (n), **які** (pl) at the beginning of the sentence in agreement with the Adjective and the Noun they modify.

- * 11. *Make up compliments using emphasizing words **який** (m), **яка** (f), **яке** (sg), **які** (pl).*

Model: Який красíвий шарф!
 Яка елега́нтна сúкня!

Words to use: сорóчка, шúба, пальто́, кúртка, череви́ки, босоніжки, сúкня, сúмка, окуля́ри, шо́рти.

***** Adjective. Case's Endings**

- * 12. *Using the adjectives given below fill in the blank, mathing the adjective and the noun in the corresponding gender. Ask a question to the adjective.*
Model: Святко́ва сúкня – Яка сúкня? (f)

Adjective				Noun
m	f	n	pl	
	святко́ва			су́кня костю́м спідни́ця джі́нси фотоапа́рат кросі́вки білі́зна пальто́

Words to use: елега́нтний, зру́чний, до́вгий, блакі́тний, повсякде́нний, доро́гий, бі́лий, те́мний, сві́тлий.

Memorize the Nouns that have Plural Form Only:

English	Ukrainian
glasses	окуля́ри
pants	штани́
shorts	шо́рти
jeans	джі́нси
perfume	парфю́ми
scissors	но́жиці

a) *Make up phrases, adding an adjective to a given noun.*
Model: окуля́ри – нові окуля́ри

b) *Make up sentences with the phrases you've just made.*
Model: нові окуля́ри – Я купи́ла нові окуля́ри.

Words to use: парфю́ми, терези́, штани́, джі́нси, шо́рти, мю́слі, гро́ші.

*** Adjective.

The Genitive Case. The Accusative Case

** 13. *Ask and answer the questions using the model, underline endings of the Adjectives.*

a) *Model:* - У вас є кори́чнева ша́пка? (Nom sg)
 - Ні, у ме́не нема́є кори́чевої ша́пки. (Gen sg)

Words to use: нове пальто́, чо́рна ку́ртка, си́ній костю́м, черво́на крава́тка, зеле́на блу́зка, бі́ла футбо́лка, блакі́тна су́кня, жо́вта соро́чка.

b) *Model:* - У вас є си́ні джі́нси.
 - Ні у нас нема́є си́ніх джі́нсів?

Words to use: тёплі речі, коричневі джинси, темні окуляри, чорні чоботи, літні сукні, шерстяні шкарпетки, нові спідниці.

**** 14. Translate into Ukrainian, write down the phrases, underline endings of the adjectives.**

Evening dress, dark-blue suit, big raincoat, modern tie, expensive suit coat, new hat, light-blue skirts, old shoes, funny dressing gown, good news.

***** 15. Complete the sentences with the adjective and noun in the Accusative Case.**

1. Я хочу купити (warm blue hat).
2. Моя сестра купила (nice summer dress).
3. Мені потрібно купити (comfortable leather shoes).
4. Покажіть, будь ласка, (black long coat).
5. Джон купив (nice woolen sweater).
6. Я хочу поміряти (long green skirt).
7. Я не люблю носити (long coat).

The Verb давати/дати (to give). The Verb давати. Imperfective

Я даю тобі касету. I am giving you a tape.

After verbs **давати/дати** Dative Case of the Personal Pronoun in the meaning of indirect object is used. Example: Я даю тобі фотоапарат. Dat. The Past and Future Tenses of the verb **давати** are formed according to the general rule.

Let's Conjugate the Verb давати in the Present Tense

Pronoun Nom.	Verb
я	даю
ти	даєш
він/вона	дає
ми	даємо
ви	даєте
вони	дають

*** 16. Insert necessary form of the verb давати. Read and translate the sentences.**

1. Я _____ тобі касету на два дні.
2. Ти _____ нам магнітофон?
3. Він _____ їм гроші?
4. Вона _____ йому тёплі речі в поїздку.
5. Вони завжди _____ нам необхідні речі.

The Past Tense

Gender	Verb
m	дава́в
f	дава́ла
pl	дава́ли

Future Tense

Pronoun	Verb to be	Verb
я	бу́ду	дава́ти
ти	бу́деш	
він/ вона́	бу́де	
ми	бу́демо	
ви	бу́дете	
вони́	бу́дуть	

The Verb да́ти. Perfective

The Past Tense

Gender	Verb
m	дав
f	дала́
pl	дали́

Future Tense

Pronoun	Verb
я	дам
ти	даси́ш
він/ вона́	да́сть
ми	дамо́
ви	дасте́
вони́	даду́ть

After verbs дава́ти/да́ти Accusative Case of the Noun is used.
Example: Я дам тобі кни́гу. Асс.

* 17. Use the verb да́ти in the Past Tense forms.

1. Ба́тько ----- си́ну велосипед.
2. Сестра́ ----- мені ру́чку.
3. Ми ----- вам реце́пт торта́.
4. Окса́на ----- мені га́рну пора́ду.
5. Ви ----- докуме́нти дире́ктору
6. Мої дру́зі ----- мені відеокасе́ту.
7. Я ----- студента́м ка́рту Аме́рики.
8. Мій учи́тель ----- мені га́рну кни́гу.

* 18. Use the verb да́ти in the Future Tense.

1. Вони́ сказа́ли, що _____ нам листа́.
2. Ви _____ нам касе́ту?
3. Я _____ тобі мій словни́к.
4. Дире́ктор _____ вам рекоменда́цію.
5. Джон _____ мені цю кни́гу.
6. Ми _____ вам ро́зклад уро́ків.
7. Секрета́р дире́ктора _____ вам його́ телефо́н.
8. Ви _____ мені ваш бізне́с-план?

Memorize the Imperative Form of the Verbs *дава́ти/да́ти*

Infinitive	Imperative sg.	Imperative pl.
дава́ти	дава́й	дава́йте
да́ти	дай	да́йте

- * 19. *Make up phrases, using the words below, remember to use both noun and adjective in the Accusative Case.*

Model: Да́йте, будь ла́ска, си́ню блу́зку.

Words to use: білий светр, те́мна соро́чка, чо́рне пальто́, кори́чневі череві́ки, зе́лений шарф, шерстяна́ ша́пка, блакі́тна су́кня, різноко́льорові рукави́ці.

The Verb дарува́ти/подарува́ти (to present)

Я дару́ю тобі касе́ту. I am presenting you a tape.

After verbs *дарува́ти/подарува́ти* the Accusative Case of Nouns is used as direct Object. The Personal Pronoun in the meaning *to whom?* is used in the Dative Case.

- ** 20. *Say to whom and what present you can give.*

Model: дру́гу – крава́тка. Дру́гу мо́жна подарувати краватку.

1. дру́гу/подру́зі	годи́нник
2. бра́ту/сестрі	компю́тер
3. ді́дусе́ві/бабу́сі	квито́к на Кана́рські острови́
4. коха́ному/ коха́ній	но́вий автомо́біль ля́льку Ба́рбі

- *** 21. *Say what birthday present you will give your friend and why.*

Model: Я подарую́ дру́гу но́ву кни́гу, то́му що́ він лю́бить чита́ти.

подру́га	парфуми́	я зна́ю її сма́ки
чолові́к	касе́ти	лю́бить му́зику
ма́ма	троя́нди	лю́бить кві́ти
дружина́	вечі́рню су́кню	лю́бить ходи́ти в теа́тр
син	магнітофо́н	лю́бить слуха́ти му́зику
дочка́	цукерки́	лю́бить соло́дке
брат	фа́рби	лю́бить малюва́ти

- *** 22. *Say what you would like to receive as a birthday present.*

Model: Я хо́чу, щоб мені подарува́ли..... (Acc.)

Words to use: шарф, фотоапа́рат, (відео)магнітофо́н, карти́на, су́мка, блу́зка, маши́на, цукерки́, кві́ти.

Let's Review Verbs that Require the Accusative Case

Imperfertive aspect	Perfective aspect
любіти	полюбіти
хотіти	захотіти
купувати	купіти
показувати	показати
давати	дати
міряти	поміряти
надягати	одягнути
шукати	знайти
носити	—

* 23. Use nouns in brackets in correct form. Read and translate sentences.

1. Я хочу (новé пальто́).
2. Я люблю (сучасні речі).
3. Вчора я купіла (красіва сумка).
4. Я не люблю носити (світлі краватки).
5. Покажіть мені, будь ласка, (блакитна сорочка).
6. Дайте мені, будь ласка, (те́пла ша́пка).
7. Я шука́ю (шерстяний свéтр).
8. Він хоче поміряти (зелéні шóрти).
9. Одягни, будь ласка, (те́пла кúртка).
10. Ми не будемо купувати (дорогі череві́ки).

** 24. Read and translate the text. Choose the correct verb from the Aspect pair in the brackets.

Я люблю носити зручні речі. Я не люблю (купувати – купіти) лаковані черевіки, натуральні шуби і шкіряні кúртки. Зараз я на базарі. Я (шукати-знайти) те́пле пальто́. Ось непога́не пальто́. Я хочу (міряти-поміряти) його́. Продавець (показувати-показати) пальто́. Я (міряти-поміряти) його́. Це мій ро́змір. Мені подобається це пальто́. Я (брати-взяти) його́.

How to say “I need” 1.

Modal words потрібен (m), потрібна (f), потрібне (n), потрібні (pl)

Мені потрібен светр (m).	I need a sweater.
Мені потрібна кúртка (f).	I need a jacket.
Мені потрібне пальто́ (n).	I need a coat.
Мені потрібні санда́лі (pl).	I need sandals.

Modal words *потрібен* (m), *потрібна* (f), *потрібне* (n), *потрібні* (pl) (need) express necessity. These words are the short-form adjective *потрібний*/necessary. After these modal words the Nominative Case of the Noun is used.

* 25. Insert modal words *потрібен* (m), *потрібна* (f), *потрібне* (n), *потрібні* (pl). According to the gender of noun.

1. Мені _____ те́плий шарф.
2. Йому́ _____ но́ва кúртка.
3. Тобі _____ елега́тна сúкня.

4. Нам _____ велосипéd.
5. Йому́ _____ чóрні череві́ки.
6. Вам _____ парасóлька?

**** 26. Complete the sentences, using the words below.**

1. Мені потрібен _____.
2. Йому́ потрібне _____.
3. Їй потрібні _____.
4. Нам потрібна _____.
5. Їм потрібні _____.
6. Вам потрібна _____.

Words to use: нова парасóлька, тёпла ко́вдра, зручні череві́ки, відеока́мера, гро́ші, годинник.

The Past and the Future Tenses of the modal words *потрібен* (m), *потрібна* (f), *потрібно* (n), *потрібні* (pl) are formed with the verb *бу́ти* (to be) in appropriate form.

**** The Past Tense**

Pronoun Dat.	Modal word	Verb	Noun
мені	потрібен	був	костю́м (m)
тобі			
йому́	потрібна	була́	плівка (f)
їй			
нам	потрібно	було́	пальто́ (n)
вам			
їм	потрібні	були́	череві́ки (pl)

**** 27. Read and translate the sentences. Transform them in the Past Tense.**

Model: Мені потрібен фотоапа́рат. (вчо́ра) –

Вчо́ра мені потрібен був фотоапа́рат.

1. Їй потрібна краси́ва су́мка. (в неді́лю).
2. Йому́ потрібна крава́тка. (вчо́ра).
3. Їм потрібні те́плі ку́ртки. (на ка́нікулах).
4. Мені потрібен пра́льний порошо́к. (в субо́ту).
5. Нам потрібна відеока́мера. (в ви́хідні).
6. Їй потрібна ве́чирня су́кня. (в неді́лю ввече́рі).
7. Мені потрібна но́ва плівка (вчо́ра).
8. То́бі не потрібен комп'ю́тер (позавчо́ра).

**** The Future Tense**

Pronoun Dat.	Modal word	Verb	Noun
мені	потрібен (m)		костю́м (m)
тобі			
йому́	потрібна (f)	бу́де (sg)	плівка (f)
їй			
нам	потрібно (n)		пальто́ (n)
вам			
їм	потрібні (pl)	бу́дуть (pl)	череві́ки (pl)

**** 28. Read and translate the sentences. Transform them in the Future Tense.**

Model: Мені потрібен блокнот. (завтра).

Завтра мені потрібен буде блокнот.

1. Мені потрібна тепла шапка. (взимку).
2. Йому потрібна парасолька. (завтра).
3. Тобі потрібні окуляри. (на море).
4. Їй потрібна нова куртка. (навесні).
5. Нам потрібна валіза (скоро).
6. Вам потрібен фотоапарат (в неділю)?
7. Їм потрібні теплі рукавиці (взимку)?

How to say “I need” 2.

Modal word треба

Мені треба шапку.

I need a hat.

Тобі треба купити шарф.

You need to buy a scarf.

To express necessity the modal words **треба/потрібно** are used also. To express necessity use one of the two patterns:

Pronoun Dat. + **треба/потрібно** + Noun Acc + Acc

Pronoun Dat. + **треба/потрібно** + Verb Infinitive

**** 29. Choose appropriate modal words from the given below. Define Case of the noun.**

1. Мені _____ новий зошит.
2. Вам _____ нова ручка?
3. Йому _____ зимню куртку?
4. Їй _____ довгу спідницю.
5. Їм _____ літній одяг.
6. Тобі _____ фотоапарат?
7. Нам _____ зручне взуття.
8. Мені _____ різнокольорова ковдра.

Words to use: треба, потрібен, потрібна, потрібні.

How to Point to a Person or Thing.

*** Demonstrative Pronouns це (this/these)**

- Що це?

- What is this?

- Це шарф. Це шапка.

- This is a scarf (m). This is a hat (f).

In the questions and answers to the questions **хто це?** (Who is this) and **що це?** (What is this) the pronoun **це** is used. The pronoun **це** points to any person or thing. It does not change according to the gender or number in this meaning.

- * 30. Ask the questions **хто це?** **що це?** Write down sentences into two columns according to the model:

Хто це?	Що це?
Це директор	це чек

Words to use: продавець, покупець, ручка, папка, олівець, зошит, менеджер, майстер, парфуми.

*** Demonstrative Pronouns**
цей (m), ця (f), це (n), ці (pl) (this/these)

The Nominative Case

Мені подобається цей шарф.	I like this scarf.
Мені подобається ця сукня.	I like this dress.
Мені подобаються ці чоботи.	I like these boots.

When answering the questions **який? (m)**, **яка? (f)**, **яке? (n)**, **які? (pl)** (what kind of?), the Demonstrative Pronouns **цей (m)**, **ця (f)**, **це (n)**, **ці (pl)**, which define the object, agree with the noun they modify in gender, number and case are used.

Gender/ number	Pronoun	Noun	Question
m	цей	шарф	Який шарф?
f	ця	шапка	Яка шапка?
n	це	пальто	Яке пальто?
pl	ці	чоботи	Які чоботи?

- * 31. Match pronouns, adjectives and nouns agreeing them in number and gender.

ця	красивий	піджак
цей	блакитна	спідниця
ці	сучасне	пальто
це	зручні	чоботи

- ** 32. Insert the necessary form of the Demonstrative Pronoun.

- Мені подобається _____ піджак.
- Йому потрібні _____ теплі шкарпетки.
- У мене є _____ шарф.
- Мені подобаються _____ різнокольорові рукавиці.
- Тобі потрібен _____ білий олівець?
- Їм не потрібні _____ великі ліжі.

**** Declination of Demonstrative Pronouns**
цей (m), ця (f), це (n), ці (pl) (this/these)

Case	m	f	n	pl
Nom.	цей	ця	це	ці
Gen.	цього	цієї	цього	цих
Dat.	цьому	цій	цьому	цим
Acc.	цього (anim.)/ цей (inanim.)	цю	це	цих (anim.) ці (inanim.)
Instr.	(з) цим	(з) цією	(з) цим	(з) цими
Loc.	(на) цьому	(на) цій	(на) цьому	(на) цих

**** 33. Use the pronouns *цей (m), ця (f), це (n), ці (pl) (this/these)* in the proper form.**

- Мені подобається (ця сіня шапка).
- Вона хоче купити (цей сучасний шарф).
- Можна поміряти (ця біла сорочка)?
- Покажіть, будь ласка, (цей чорний костюм).
- Дайте, будь ласка, (ця шовкова сукня).
- Візьміть, будь ласка, (цей теплий светр).

**** Declination of Demonstrative Pronouns**
той (m), та (f), те (n), ті (pl) (that/those)

Мені подобається той шарф.	I like that scarf.
Мені подобається та шапка.	I like that hat.
Мені подобається те пальто.	I like that coat.
Мені подобаються ті чоботи.	I like those boots.

Demonstrative Pronouns **той (m), та (f), те (n), ті (pl) (that/those)** agree in gender and number with the noun they modify. They are declined too. The pattern of declension of the demonstrative pronoun **той (m), та (f), те (n), ті (pl)** is the same as pattern of the pronoun **цей (m), ця (f), це (n), ці (pl)**.

Case	m	f	n	pl
Nom.	той	та	те	ті
Gen.	того	тої	того	тих
Dat.	тому	тій	тому	тим
Acc.	того (anim.) той (inanim.)	ту	те	тих (anim.) ті (inanim.)
Instr.	(з) тим	(з) тією	(з) тим	(з) тими
Loc.	(на) тому	(на) тій	(на) тому	(на) тих

**** 34. Use the Demonstrative Pronoun *той (m), та (f), те (n), ті (pl)*.**

- Мені подобається _____ краватка.
- Йому потрібні _____ сині штани.
- У мене є _____ піджак.
- Мені подобаються _____ великі гудзики.
- Тобі потрібен _____ зелений маркер?
- Вам потрібні _____ чорні чоботи?

**** 35. Insert the Pronoun that/those in the proper form.**

1. Мені подобається (та) елегантна парасолька.
2. Вона хоче купити (та) дорогá вáза.
3. Ми кúпимо (те) сучáсне крісло.
4. Можна поміряти (ті) червоні черевіки?
5. Покажіть, будь ласка, (те) сучáсне пальто́.

**** 36. Read and translate questions and answers.**

1. – Що це?
– Це ша́пка.
– Яку ша́пку ви хочете?
– Я хóчу ту ша́пку.

2. – Що це?
– Це чо́боти.
– Які чо́боти ви хочете?
– Покажіть, будь ласка, ті чо́боти.

3. – Що це?
– Це футбо́лка.
– Яку футбо́лку ви хочете?
– Я хóчу поміряти ту футбо́лку.

4. – Що це?
– Це су́кня.
– Да́йте, будь ласка, ту су́кню.

5. – Що це?
– Це шо́рти.
– Візьміть ті сині шо́рти.

Let's Talk! / Давайте Поговоримо!

*** 37. a) Practice reading.**

- Вам пасу́є ця су́кня!
- Дя́кую.
- Вам пасу́є черво́ний ко́лір.
- Дя́кую. Це мій улю́блений ко́лір.

b) Compliment these people.

- Яка краси́ва крава́тка!
Вам дуже пасу́є черво́ний ко́лір.
- Дя́кую.

* 38. *Read and translate the dialogues.*

- Я х́очу купіти подару́нок.
- Ко́му?
- По́друзі.
- Ви мо́жете купіти францу́зькі парфу́ми.

- Я їду відпочива́ти на мо́ре. У ме́не бага́то о́дягу, але́ нема́є вели́кої су́мки.
- Дава́й ку́пимо сьо́годні, я зна́ю оди́н га́рний мага́зін «Сумки́» недале́ко від це́нтру.

- Да́йте, будь ла́ска, плі́вку.
- Вам яку́: «Ко́дак» чи «Фу́джі»?
- Яку́ ви реко́менду́єте?
- Кра́ще «Ко́дак», га́рна я́кість.
- До́бре, дава́йте цю плі́вку.
- Вам 12, 24 чи 36 ка́дрів?
- 24.

** 39. a) *Read and translate the dialogues.*

- Мені тре́ба ку́ртку.
- Яки́й ро́змір?
- Со́рок во́сьмий.
- Є черво́на і зеле́на.
- Мені подóбається зеле́ний ко́лір.
- Будь ла́ска.

- Покажіть, будь ла́ска, су́кню.
- Яку́?
- Цю, чо́рну. Яки́й це ро́змір?
- Со́рок шо́стий.
- Де мо́жна помі́ряти?
- Там.

- Що вам потрі́бно?
- Я х́очу купіти череви́ки.
- Яки́й у вас ро́змір?
- Три́дцять сьо́мий.
- Помі́ряйте кори́чневі.
- Якраз. Я беру́.
- Платіть у ка́су дев'яно́сто гри́вень.

- Дев'яно́сто гри́вень.
- Яки́й відді́л?
- Взуття́.
- Візьміть че́к¹ і зда́чу.

¹ чек - receipt

b) Transform the dialogues using the pictures.

c) Complete the sentences using the words from the right column.

1. _____, будь ласка, штани.	поміряти
2. Який це _____?	платити
3. Можна _____?	пасує
4. _____ у касу дев'яносто гривень.	берете
5. Вам дуже _____ цей колір.	покажіть
6. Ви _____ цю сукню?	розмір

** 40.

a) Read and translate the dialogue.

- Таня: Покажіть, будь ласка, чорні чоботи.
 Продавець: Який розмір?
 Таня: 37.
 Продавець: Каблук високий чи низький?
 Таня: Низький.
 Продавець: Ці?
 Таня: Так.
 Продавець: Будь ласка.
 Таня: Можна поміряти?
 Продавець: Звичайно.
 Таня: Дуже зручні чоботи. Скільки коштують?
 Продавець: 190 гривень.
 Таня: Як дорого!
 Продавець: Так. Це дорого, але це дуже гарні чоботи.

b) Answer the questions.

- Що хоче купити Таня?
- Який розмір їй потрібний?
- Чоботи чорні чи коричневі?
- Каблук високий чи низький?
- Скільки коштують чоботи?
- Таня купила чоботи?

** 41. Read the beginning of the dialogue and unscramble the continuation.

- Оля: Дóбрый день, Том.
 Том: Дóбрый день.
 Оля: Що ти купів?
 Том: Ще нічóго¹. Я шукаю тéплу ша́пку. Ви мо́жете мені пора́дити²?
 Оля: Звичайно³.
 Оля: Ма́буть, 58.

Продавець: Який у вас розмір?
 Оля: Яка гарна шапка?
 Оля: Скільки вона коштує?
 Том: Покажіть, будь ласка, цю білу шапку.
 Том: Можна поміряти?
 Продавець: 50 гривень.
 Том: Я беру.
 Том: Мені треба купити теплу шапку.
 Продавець: Будь ласка.
 Том: Я не знаю.
 Продавець: Ось, будь ласка. Є чорні, білі і коричневі.
 Оля: Мені здається⁴, тобі пасує білий колір.
 Продавець: Звичайно, ось дзеркало.

¹ ще нічого	-	nothing yet
² порадити	-	advise
³ звичайно	-	of course
⁴ мені здається	-	it seems to me

*** 42. Read and translate the dialogue.

(В магазині взуття)

- Можу я подивитися білі туфлі?
- Який розмір вам треба?
- Тридцять сьомий.
- Є білі туфлі на високому та на низькому каблуці.
- Я надаю перевагу високому каблуку.
- Будь ласка.
- Де я можу їх поміряти?
- Проходьте сюди, будь ласка.
- Вони тісні. У вас є такі самі, тільки більші?
- На жаль, це остання пара.
- Тоді покажіть, будь ласка, кепці.
- Тридцять сьомий розмір?
- Ні, це на подарунок. Тридцять шостий.
- Будь ласка, колір вам подобається?
- Так, я візьму їх. Випишіть чек.
- Хвилиночку. Ось чек. Каса знаходиться в кінці зали.
- Дякую.
- Нема за що.

*** 43. Read and translate the dialogues.

- Скажіть, будь ласка, де продається готовий одяг?
- Навпроти.
- Я хочу купити блузку. Які фасони у вас є?
- У нас є блузки різних фасонів і кольорів. Ось рожева з короткими рукавами, ось блакитна з довгими рукавами.
- Увечері вже холодно. Я візьму кофту з довгими рукавами.

...

Оксана купує блузку. Потім вони з Оленою ідуть на третій поверх до відділу взуття.

...

- Я хочу подивітися коричневі туфлі на високому каблучі з вузьким носком.
- Який розмір?
- Тридцять сьомий ... Трохи тісні.
- Поміряйте інші – це тридцять восьмий розмір. Добре?
- Ні, вони великі.
- Поміряйте ще ці. Вони трохи менші – на півномера: тридцять сім з половиною.
- Так, ці якраз.

* 44. a) *Read and translate the text.*

Біля мого будинку є великий магазин. Він називається «Універмаг». Там є різні відділи¹: “Взуття”, “Одяг”, “Канцтовари”, “Галантерія”, “Парфумерія”, “Радіотовари”. У магазині можна купити різні речі². Продавці допомагають вибрати товари³. Я і Джон ходили сьогодні в магазин. Джон купив краватку і білу сорочку. Покупки⁴ коштували 80 гривень. А я купила подарунок сестрі – парасольку. Я заплатила 50 гривень. Нам сподобалися покупки.

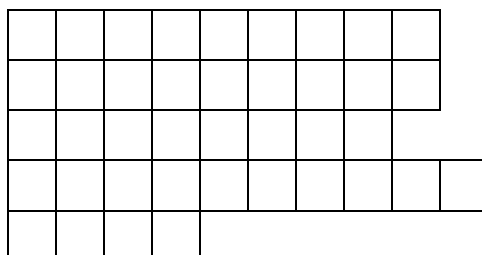

¹ різні відділи	-	different departments
² речі	-	things
³ товари	-	goods
⁴ покупки	-	purchases

b) *Answer the questions and solve the puzzle.*

1. Хто допомагає вибрати товари?
2. Де можна купити різні речі?
3. Що носять чоловіки?
4. Що треба, коли йде дощ?
5. Який колір сорочки?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

*** 45. *Read and translate the dialogue.*

- У тебе є список покупок?
- Так, він у мене в кишені. Я візьму візок. Ми будемо купувати разом. Нам треба пральний порошок. Брати коробку великого розміру чи маленького?
- Краще купувати велику коробку порошку, так дешевше.
- Я запам'ятаю це. Що там далі йде за списком?
- Засіб для миття посуду.
- Тут стільки різних видів. Тобі який більше подобається: з ароматом лимона чи м'яти?
- Мені все рівно.
- Не забудь¹ взяти мило та туалетний папір.

- Дóбре. А що нам ще трéба?
- Мені здаéться, це все. Пішли у відділ продóктів.

 ¹ забúти - to forget

**** 46. Read and translate the text.**

В універмазі

Ната́ля та Макси́м зайшли́ в універма́г. Тут ба́гато поку́пців. А тако́ж ба́гато різни́х відді́лів. Вони́ іду́ть у відді́л «Господáрчі това́ри», а по́тім іду́ть на ескала́торі на дру́гий по́верх. Тут є парфуме́рний відді́л. Ната́ля купу́є парфúми і крем для облі́ччя, а Макси́м одеколо́н.

- Де мо́жна купі́ти ні́тки?
- Іді́ть пря́мо, а по́тім напра́во.

Ната́ля купу́є ні́тки, го́лки і гúдзики. Вона́ хо́че поші́ти нову́ сýкню і тому́ вони́ з Макси́мом іду́ть у відді́л «Ткани́ни».

- Яка́ чудо́ва ткани́на! Це шовк?
- Так, це шовк, але́ штúчний¹.
- Там лежи́ть зеле́на ткани́на, покажі́ть її, будь ла́ска, бли́жче. Вона́ мені́ дúже подóбається.

- Прóшу, але́ це натурáльний шовк і вона́ ко́штує доро́жче.
- А яка́ її шири́на?
- Метр п'ятдеся́т. Скільки́ вам трéба ткани́ни?
- Я дúмаю, що три ме́три. Макси́м, я розумію, що це до́рого, але́ мені́ дúже хо́четься поші́ти на мій де́нь наро́дження дúже га́рну сýкню.

 ¹ штучний - imitation/artificial

**** 47. a) Read and translate the text.**

Скóро Нови́й Рік. Я дúже люблю́ це свя́то. Сьо́годні я іду́ в магази́н. Я хо́чу купі́ти подарúнки. Сестрі́ я куплю́ диск, тому́ що вона́ дúже люби́ть слúхати му́зику, а бра́ту фотоальбо́м, тому́ що він га́рний фото́граф. Ма́мі я куплю́ черво́ний шарф – це її улю́блений ко́лір. А та́то хоті́в га́рний одеколо́н. Я зроблю́ йому́ сюрпри́з. Я дúмаю, він бу́де дúже ра́дий.

b) Choose the correct answer.

1. Сьо́годні я йду́ в
- a) інститу́т;
 - b) магази́н;
 - c) рестора́н.

2. Для сестри́ я куплю́
- a) пле́єр;
 - b) касе́ту;
 - c) диск.

3. Бра́т га́рний
- a) фото́граф;
 - b) ліка́р;
 - c) інжене́р.

4. Ма́мі я куплю́
- a) си́ній
 - b) черво́ний
 - c) зеле́ний

шарф.

- c) *Where would you buy the things that were mentioned in the text? Make up dialogues that could happen while buying the disc, photo album, scarf, cologne.*
- d) *What would you buy for the New Year Holiday for your family members?*

Сервіс/At your Service

***48. *Answer the questions using the signs:*

1. Коли відкривається пральня?
2. У фотосалоні є перерва на обід?
3. Хімчистка працює в суботу?
4. Ремонт взуття працює до восьмої години вечора?
5. Коли закривається фотосалон?
6. Пральня працює в середу?
7. У фотосалоні є вихідний?
8. Коли відкривається хімчистка?
9. У ремонті взуття є вихідний?
10. У хімчистці обід з дванадцятої години?
11. Пральня працює до сьомої години вечора?
12. У ремонті взуття є перерва на обід?

ПРАЛЬНЯ

ПРАЦЮЄМО: 8:00 – 18:00
ОБІД: 13:00 – 14:00
ВИХІДНИЙ: НЕДІЛЯ

ФОТОСАЛОН

ГОДИНИ РОБОТИ: 9:30 – 19:00
ОБІД: БЕЗ ОБІДУ
ВИХІДНИЙ: ПОНЕДІЛОК

ХІМЧИСТКА

ПРАЦЮЄМО: 9:00 – 17:00
ОБІД: 12:00 – 13:00
ВИХІДНИЙ: СЕРЕДА

РЕМОНТ ВЗУТТЯ

ГОДИНИ РОБОТИ: 7:00 – 20:00
ОБІД: БЕЗ ОБІДУ
НЕДІЛЯ: 7:00 – 13:00

* 49. *Find the nouns, which can be used with the following verbs.*

почистити	фотографії
відремонтувати	плівку
вивести	пальто
зашити	блузку
випрати	пляму
проявити	окуляри
надрукувати	годинник
розбити	штани
випрасувати	сукня

* 50. *Find the following verbs, which can be used with the following nouns.*

_____	фотографії;
_____	плівку;
_____	блузку;
_____	пальто;
_____	пляму;
_____	түфлі;
_____	годинник.

* 51. Match the parts of the sentences.

Ці окуляри можна	готіву?
Мені треба	на сукні.
У мене розбився	відремонтувати?
Коли буде	годинник.
У мене пляма	випрати ці речі.

** 52. What would you say in the following situations? You may start your sentence with the phrase: Мені потрібно ...

- У вас зламалася парасолька.
- У вас на костюмі пляма.
- У вас розбилися окуляри.
- У вас зламався телевізор.

** 53. Read and translate the dialogues.

- Де можна почистити одяг?
- У хімчистці. А ще там можна вивести плями.
- Це далеко?
- Ні, на вулиці Богдана Хмельницького. Це шість зупинок від центру.
- Здрастуйте. Мені треба почистити пальто.
- Покажіть яке?
- Ось це.
- Добре. Пальто буде готове завтра після обіду.
- Скільки це буде коштувати?
- 20 гривень. Ось квитанція.
- Добрий день! Мені треба випрати ці речі. Скільки коштує випрати один кілограм?
- 12 гривень.
- А ще мені треба все випрасувати. Скільки це коштує?
- Це все входить в ціну за один кілограм. Ваші речі будуть готові в суботу у 12.00.
- Ви можете відремонтувати мої туфлі?
- Так, звичайно. Покажіть їх мені.
- Ось, а можна зашити тут?
- Так, завтра будуть готові.
- Але це терміново.
- Добре, я зроблю сьогодні. Тільки це буде коштувати дорожче.
- Проявіть, будь ласка, плівку та надрукуйте всі якісні кадри.
- Добре.
- Коли будуть готові фотографії?
- Через дві години.
- Мені треба пошити штани.
- Який фасон ви хочете?
- Прямі.
- Який у вас розмір? Давайте я вас поміряю... Покажіть, будь ласка, вашу тканину.
- Ось тканина, гудзики та блискавка.
- Добре. Завтра перша примірка.

Давайте Підведемо Підсумки! / Let's Sum Up!**** 54. Act out the situations:**

1. You are at a fancy clothing store in Kyiv. A salesperson is trying to sell you an expensive sweater. Discuss the size, price, color, quality etc.
2. One person tries to persuade another to buy a jacket. Another one finds some reasons not to buy it.
3. You need to buy clothes for hotter/ colder weather. Go to the store. Ask for your size and favorite color.
4. You want to buy clothes for your birthday party.
 - You are a salesperson;
 - You are a friend-(pessimist)
 - You are a friend-(optimist)

**** 55. Act out the following situations.**

1. Tomorrow is your host mother's birthday. Buy a present for her.
2. Tomorrow you have a presentation. You have to draw a poster. Buy a pencil and markers.
3. You are buying a walkman. Ask the shop assistant to advise you which one is better.
4. Next week is your mother's birthday. Buy a Ukrainian souvenir for her and send to the States.

***** 56. Fill in the sentence with appropriate verbs.**

1. Вранці на вулиці було жарко. Я _____ літню сукню і білі туфлі.
2. Взимку я завжди _____ теплий светр.
3. Я купив новий костюм і мені треба _____ 130 гривень у касу.
4. Вчора я купив дружині блузку, але їй не сподобався колір, і я хочу _____ її в магазин.
5. Я дуже довго _____ теплу зимову шапку і, нарешті, знайшла.
6. Якщо ви _____ одяг, вам треба його випрасувати.

***** 57. a) Read and translate the text.**

Мені звати Їлла. Я живу в Черкасах. Зараз осінь. Ще тепло, світить сонце. Небо чисте¹ й блакитне. Листя на деревах² зелене, жовте, золоте, червоне і багряне. Восени у мого чоловіка день народження. Йому треба теплий светр. Я іду в Будінок торгівлі, на другий поверх. Ось відділ «Чоловічий одяг». Продавець пропонує мені різні моделі светрів, і я вибираю один. Це модний сірий светр. Я іду додому. У мене дуже гарний настрій³, тому що я купила гарний подарунок чоловіку на день народження. Думаю, Олексій буде радіий.

¹ чисте	-	clear
² листя на деревах	-	leaves on the trees
³ настрій	-	mood

b) Change the following positive statements into negative ones.

1. Я живу в Черкасах.
2. Йому треба теплий светр.
3. Я іду в Будінок торгівлі.

4. Це модний светр.
5. Я іду́ додому.
6. У мене гарний настрій.

*** 58. a) *Read and translate the text.*

Щастить то́му¹, хто живе́ на півдні, де літо цілий рік². Не треба думати про те́плий одяг. В Україні чотири сезони, тому́ треба і шорти, і футбо́лки, і чо́боти, і шу́би. Ско́ро зима́, і сьогодні́ я ви́рішила купіти те́плі чо́боти і шарф. Які чо́боти ви́брати? Мо́же ці, лако́вані³? Ні, для зими́ вони́ не практи́чні. У корі́чневих за́надто⁴ висо́кі підбо́ри. Мабу́ть, ті, чо́рні. Прошу́ продавця́:

- Покажіть, будь ла́ска, чо́рні чо́боти. Вони́ на натуральному ху́трі⁵?
- Так, але́ це оста́ння па́ра, 36 ро́змір. Підійду́ть⁶?
- Звичайно, ні, у мене́ 38. Ду́же при́кро, вони́ мені подобаються.
- Прихо́дьте за́втра. Бу́де нова́ па́ртія. Ду́же ціка́ві моде́лі.

Ну що ж. Прийду́ за́втра, а сьогодні́ куплю́ шарф. Ось відділ “Све́три, шарфи́, рукави́чки”. Я хо́чу карта́тий шарф або́ в смужку. Ось га́рний шарф. Але́ він не вовня́ний, а штучни́й. При́кро⁷. Сьогодні́ не щастить... О, який чудови́й светр! Та́кий, як я хоті́ла⁸. Мій улю́блений ко́лір, ціка́вий ма́люнок⁹ і мій ро́змір. Вихо́дить, день не зо́всім зіпсо́ваний¹⁰.

	¹ щастить то́му	-	they are lucky
	² цілий рік	-	all year round
	³ лако́вані	-	patent-leather shoes
	⁴ за́надто	-	too/very
	⁵ на ху́трі	-	fur-lined
	⁶ підійду́ть	-	will do/fit
	⁷ при́кро	-	too bad
	⁸ та́кий, як я хоті́ла	-	just what I wanted
	⁹ ма́люнок	-	pattern
	¹⁰ зіпсо́ваний	-	spoiled

b) *Find the nouns in the text for the following adjectives.*

улю́блений _____
 чудови́й _____
 га́рний _____
 ціка́вий _____
 но́ва _____
 висо́кий _____
 те́плий _____
 цілий _____

c) *Make up sentences with the word combinations given below.*

Example: вовня́ний шарф – Де мо́жна купіти вовня́ний шарф?
 чо́рні чо́боти –
 лако́вані череви́ки –
 те́плий одяг –
 натуральне хутро́ –
 ціка́вий ма́люнок –

d) *Guess the word by description from the text.*

1. Вони́ за́надто висо́кі. Це ...
2. Вони́ на натуральному ху́трі. Це ...

3. Він у клітінку. Це ..
4. Він не зовсім зіпсований. Це ...
5. Вона нова, буде завтра. Це ...

e) Match the synonymous expressions given below.

зана́дто	фасо́ни
можли́во	візеру́нок
чудо́вий	ду́же
малю́нок	мо́же
цілий рік	пора́ ро́ку
сезо́н	га́рний
моде́лі	увес́ь рік

f) Answer the questions about the text.

1. Які чоботи непрактичні для зимі?
2. Коли буде нова партія взуття?
3. Які будуть моделі завтра?
4. Цей шарф вовняний чи штучний?
5. Якого кольору чоботи на натуральному хутрі?

*** 59. a) Read the sentences-recommendations. Who and in what situations could say that?

1. Я думаю, тобі треба їх купити. Вони дуже сподобаються твоїй мамі.
2. Давай краще подивимось щось інше.
3. Мені більше подобаються туфлі на низькому каблучі.
4. Це чудовий подарунок.
5. Цей колір не пасує до твого нового плаття.
6. Які гарні капці!
7. Туфлі так собі, нічого особливого.

b) Think in what order the phrases above could be used in the dialogue. Make up the dialogue "At the Footwear Store" and write it down.

*** 60. a) Answer the questions.

1. Чи уважно ви ставитеся¹ до свого одягу?
2. Де ви звичайно купуєте одяг, взуття?
Якому одягу ви віддаєте перевагу (елегантному, зручному, носите влітку)?
3. Якому взуттю ви надаєте перевагу (яскравому, скромному, спортивному – взимку, навесні, восени)?
4. Який колір вам подобається? Які кольори ви любите комбінувати?
5. Зазвичай ви вибираєте одяг самостійно²?
6. Чи слухаєте ви поради³ інших людей?
7. На що ви звертаєте увагу⁴ при покупці:
 - 1.) пасує чи не пасує вам ця річ?
 - 2.) модна ця річ чи ні?

¹ ставиться	-	to keep (about clothes)
² самостійно	-	independent
³ порада	-	advise
⁴ звертати увагу	-	to pay attention

- *** 61. а) *Завтра ви іде́те влашту́ватися на робо́ту. Для вас дуже важливо́ спра́вити га́рне вра́ження. Ви дуже заціка́влені в цій робо́ті. Ви ра́дитеся з дру́гом/по́другою, що вам одягті́:*

тёмний	}	кравáтку	ділову́	}	блу́зку
світлий			нарядну́		
яскра́вий			костю́м		
мо́дну	}	су́кню	одното́нну	}	соро́чку
елега́нтну			карта́ту		
			у сму́жку		

- б) *Насту́пного тижня ви ідете у відря́дження¹ у Черні́гів. Подзвони́ть сво́му коле́зі у Черні́гів, дізна́йтеся яка́ там пого́да і який гардеро́б він рекоменду́є вам взя́ти з собо́ю.*
- в) *У неді́лю ви ідете у відпу́стку в Кри́м. Ви хо́чете га́рно вигляда́ти. Ідіть на базáр і купіть те, що мо́дно у цьо́му сезо́ні.*
- г) *Вас запросі́ли бра́ти у́часть² у зу́стрічі з президе́нтом України. Що одягну́ти? В кінці-кінці́в ви не щодня́ зустрі́чаєтеся з президе́нтами. І як в тако́му ви́падку³ одяга́ються в Україні? Ви ви́рішили пора́дитися з ва́шим украї́нським дру́гом.*

	¹ відря́дження	-	business-trip
	² прийня́ти у́часть	-	to take part
	³ в тако́му ви́падку	-	in such a case

- *** 62. *Що ви ду́маєте про прислів'я¹ «Зустрі́чають за о́дягом, а прово́джають за ро́зумом»?*

	¹ прислів'я	-	proverb
---	------------------------	---	---------

- ** 63. *Read and translate the dialogue.*

- Ти зна́єш, Іри́на вихо́дить замі́ж.
- Пра́вда?! А коли́ весі́лля?
- За два тижні́.
- Ду́же ра́да за не́ї. Тре́ба поду́мати, що їй подарува́ти на весі́лля.
- Дава́й кúпимо подару́нок ра́зом. У те́бе є іде́ї?
- Мо́жна купіти ча́йний або́ ка́вовий серві́з. Бу́де чудо́ва па́м'ять. Ще мо́жна купіти кришта́леві ча́рки чи ке́лихи. А ти що пропону́єш?
- Я ду́маю, мо́жна ще подиві́тися ска́терки і ви́шиті серве́тки. Можли́во, підберемо́ щось га́рне.
- До́бре. Дава́й за́втра підемо́ по магази́нах і щось ви́беремо. Ти вільна́?
- Так, зустрі́немось пі́сля заня́ть на авто́бусній зупи́нці.
- Чудо́во! До зу́стрічі!
- До зу́стрічі!

Cérvic/At your Service

*** 64. Act out the following situations.

1. *Tonight you have an official reception, but unfortunately you've put a coffee stain on your white shirt. Ask the lady at the drycleaner to remove the stain today, because it's urgent;*
2. *You came to the laundry to take your things, but the lady gave you someone else's;*
3. *You are walking along the street and suddenly your sole tears off. Ask the passer-by where is the nearest shoe repair. Find it and explain the problem;*
4. *You asked to develop film and to print out the pictures. When you were taking them back you saw that two of them were not of a good quality. Ask to print them out for free.*

*** 65. Advertise the following services.

1. *Your photo salon is situated in the outskirts of the city. A lot of people don't visit it because of its bad location;*
2. *You are a young shoe-repair man. You have just started your business;*
3. *You are the owner of the new Italian drycleaner. The prices are high, but the quality is the best in the city;*
4. *You are far from being one of the best laundries in the city, but you have one advantage – your prices are the lowest in the city.*

*** 66. a) Read and translate the dialogue.

- Привіт, ма́ма, це я!
- Що тра́пилося, чо́му ти затриму́єшся¹?
- Я дзвоню́ з перука́рні. Споча́тку бу́ла вели́ка че́рга, по́тім я до́вго виби́рала мо́дель для стрі́жки. Я хо́тіла ко́ротку стрі́жку, але́ перука́р пора́дила мені зня́ти бі́льше на поти́лиці. Ду́маю, ви́йшло непога́но. Ма́йстер про́сто су́пер.
- Мені б твої пробле́ми. У ме́не сьо́годні не найкращи́й де́нь. Неда́рма² гово́рять: «Поне́ділок – важки́й де́нь». В ку́хні пере́горіла ла́мпочка. На мо́й улю́блені́й су́кні я знайшла́³ пля́му, ви́рішила відне́сти су́кню в хі́мчи́стку. Ко́ли я зачи́няла две́рі, злама́вся замо́к. Я ви́кликала те́сляра, але́ він при́йшов тільки за го́дину. В хі́мчи́стку я не потра́пила⁴, там пере́рва з го́дини до тре́тьої.
- Чи́м ти займа́єшся за́раз?
- Накрива́ю на ста́л. У́же шо́ста го́дина. Ско́ро при́йдуть го́сті.
- Не хвилю́йся⁵. Я вже ї́ду. Все бу́де гото́ве вча́сно⁶.

¹ затриму́єшся	-	to linger
² неда́рма	-	not in vain
³ знайшла́	-	to discover
⁴ (не) потра́пити	-	(not) to get (in)to
⁵ (не) хвилюва́тися	-	(not) to worry
⁶ вча́сно	-	on time

b) *What word is extra in the line?*

1. ремо́нт/ дощ/ ма́йстер/ нея́кісно/ відре́монтува́ти;
2. хі́мчістка/ пальто́/ пля́ма/ ву́хо/ почи́стити;
3. елє́ктрик/ ла́мпочка/ перегорі́ла/ поміня́ти/ парасо́лька.

c) *Find antonyms to the following adjectives in the text.*

- мале́нька –
- пові́льно –
- найкращи́й день –
- нея́кісно –
- легки́й –
- із запі́зненням –

d) *Make up sentences using the words from the lines.*

1. Ремо́нт взуття́/ че́рга/ то́му/ пі́зно.
2. Сьо́годні/ ла́мпочка/ перегорі́ла/ ку́хня/ в.
3. Пля́ма/ костю́м/ хі́мчістка/ но́вий.
4. Две́рі/ замо́к/ злама́тися/ те́сляр/ ви́кликати.

ON YOUR OWN. SELF-DIRECTED TASKS

- At your site you will need to buy some clothes and things for your apartment. Visit the stores selling the things you need, ask the shop assistants questions about color, size, price and compare them in different stores. Tell your HF/ friends about the things you want to buy and what you have seen and found out at the stores.
- Ask your HF/ friends where they usually shop for different things and why.
- Discuss with your HF/ friends the system of buying and trying on clothes in Ukraine. Tell them about the same things in America.
- Go to the laundry/ dry cleaner's and find out their work schedule, services available, prices. Compare them in different places (if possible), choose the one that suits you best and start using it.
- Interview your HF/ friends on what they like to wear during different seasons and on different occasions. Fill in the table.

Ім'я	Носить весною	Носить влітку	Носить восени	Носить взимку	Носить на роботу	Одягає на святю

Tell them about your preferences in clothes.

- Over several days and in different situations observe what people are wearing and why,
e.g.

На Ніні легка блузка і світлі штани, тому що сьогодні жарко.

На Олександрі Івановичу новий костюм і сорочка, тому що у нього сьогодні день народження.

Write a summary of your observations and share them with your HF/ friends.

- Write down your ideas of your HF members'/ friends favorite colors and what makes you think so. Later ask these people about their favorite colors and compare them with your predictions. The following table may help you systemize it, e.g.

Ім'я	Улюблений колір (як ви думаєте)	Чому ви так думаєте?	Улюблений колір насправді (in actual fact)
Ольга	Зелений	У неї є зелений светр, зелена блузка, зелені штани і зелений шарф.	Світло-зелений

8. *«У кожного свій смак» - Tastes differ.*
Think over this idiom and do one of the following activities:
 - discuss it with your HF/ friends, ask for their opinion and express yours
 - make up a story illustrating the idiom and write it down
9. *Fashion People*
Look in a magazine and describe the clothes that people are wearing.
10. *Diary*
Note in your diary the clothes you wore each day and note the reasons.

SOME USEFUL TIPS FOR SELF-DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА/ VOCABULARY

1. Prepare Flash Cards with the chapter vocabulary. Practice translating the words and phrases from Ukrainian into English and then from English into Ukrainian. You can ask a friend to check you.
2. Mix the Flash Cards up and distribute them into categories
 - clothes
 - footwear
 - accessories
 - cosmetics
 - stationery
 - electronics
 - household goods
 - services
 - colors
 - stores and departments
 - fabrics
 - adjectives
 - verbs
3. *Wardrobe*
This activity needs several participants. Put pictures of clothes or Flash Cards with their names on the table face up. One person calls out item after item, the others try to find the card and grab it as fast as possible. At the end all the participants describe their wardrobes.

4. **Guess the person**
One person describes the clothes of one of the other people present in the room. The others try to guess who is being described.

5. **Pack your suitcase**
Make a list of things you will take with you if you go
- to the seaside
 - hiking
 - to a business conference
 - skiing in the Carpathians
 - to Ukraine as a Peace Corps Volunteer

You can also do this activity with friends. Each participant makes his/her own list, then you compare the lists and discuss what should be added or taken from the list and why.

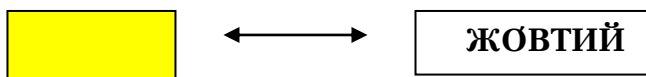
6. **Shopping plans**
Here you have a table on shopping plans for a week. Fill it in and share your plans with your HF/friends, e.g.

День тижня	Одяг	Взуття	Парфумерія	Продукти	Канцтовари
Понеділок			Дезодорант		
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Субота					
Неділя					

У понеділок я хочу купити дезодорант.

You can also use this table for interviewing your HF/friends.

7. **Colors**
- a) you can prepare cards of different colors and cards with the names of colors in Ukrainian. Do the matching activity, e.g.

- b) preparing Flash Cards on colors you can use colored paper and write the name of the color on it,
e.g.

- c) you can prepare stickers naming colors and stick them on the objects of these colors in your room where you will easily see them.

d) *Rainbow*

For this activity you should sit back to back with a friend who has prepared a card with colors drawn in lines but has not shown it to you. Your friend starts naming the colors and you draw corresponding lines with markers on a blank card. At the end you compare the cards.

e) *Traffic Lights.*

This game is often played by Ukrainian children. One person plays the role of a traffic light, others are cars. The traffic light announces a color, the cars have to find the color either in their clothes or elsewhere and pass the traffic light showing and naming the color. If a car makes a mistake, it becomes the traffic light.

f) *Associations*

Choose a color and write down 5 word combinations you associate with this color. Do not forget to make the adjectives and nouns agree in number and gender,

e.g.

жÓвтий – пісÓк (m) >>> жÓвтий пісÓк
червÓний – кров (f) >>> червÓна кров
бÍлий – молоко (n) >>> бÍле молоко

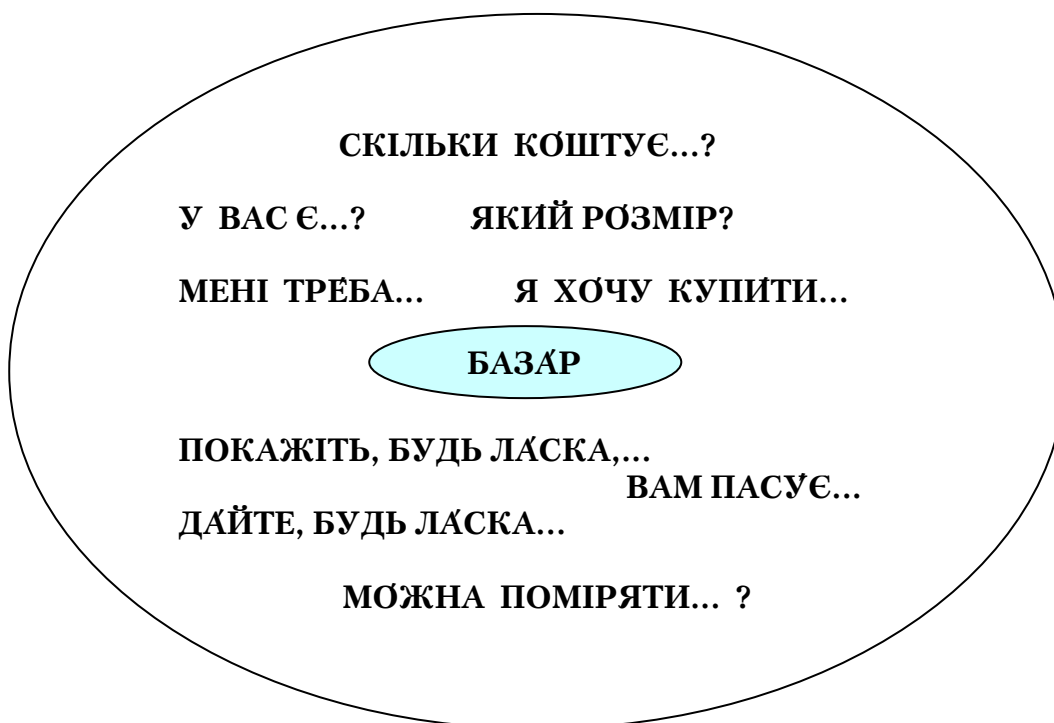
g) *Colored clothes*

Prepare a set of cards with clothes items in various colors. Put them on the floor so that everyone could see them. Name all the cards. One person is chosen to call out pieces of clothes while the others have to listen carefully and grab the corresponding card if both the adjective and noun apply to it.

8. Describe your wardrobe saying what clothes you have, what colors they are and when you wear them.

9. *Going to the market.*

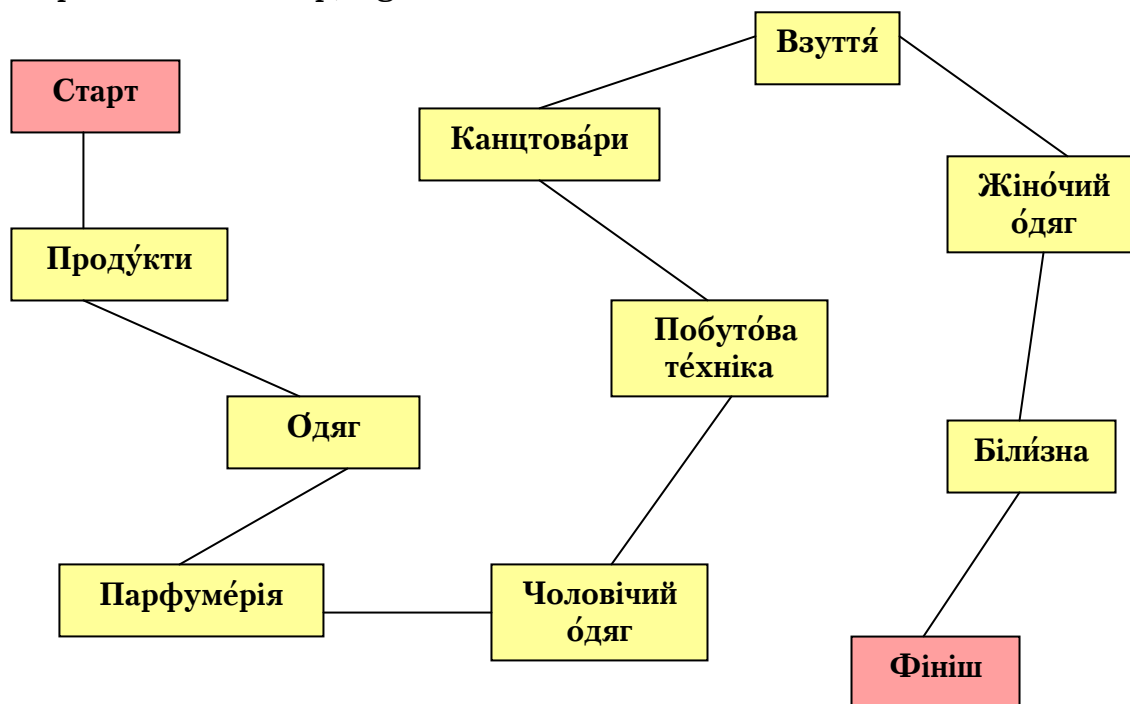
Prepare a Flipchart with phrases used at the market or clothes store, e.g.

Put cards with clothing items on the Flip Chart and practice making sentences using those in the chart.

10. *Board game “Going Shopping”*

Draw a shopping map or arrange your Flash Cards on stores and departments as a map, e.g.

Go along the line throwing the die and make sentences in each department.

11. *Throwing a die.*

Throw the die and fulfill tasks according to the number:

- 6 – name 5 types of fabrics
- 5 – name 5 clothing items
- 4 – name 5 colors
- 3 – name 5 adjectives from the chapter
- 2 – name 5 store departments
- 1 – name 5 verbs from the chapter

12. *Riddles*

Each person writes a description of some object from the chapter (a clothing item, etc.), then reads it out loud. The others have to guess what it is, e.g.

Вонó чóрне. Вонó кóштує 700 грíвень. Їго́ можна купíти в магазíні і на базáрі. Вонó тéпле. Їго́ можна носíти взíмку, восení і навесні. Що це? (Пальтó)

13. Fill in the gaps in the Jazz-chant with the words below to make it rhyme.

Learn it and sing.

Купíла ма́ма Ка́ті черво́ну га́рну
 Купíла ма́ма Джо́ну шкарпе́тки і
 Купíла ма́ма Та́нечці шарф, ту́флі, ку́ртку,
 Купíла ма́ма Міккі краси́ві
 Купíла ма́ма Крісу одеко́лон і
 Купíла ма́ма Ді́мі штани́
 (у магазíні, лосьйо́ни, череви́ки, ка́пці, шля́пу, джiнси)

ГРАМАТИКА/GRAMMAR**1. Demonstrative Pronouns THIS, THESE.**

Prepare flash cards with Demonstrative Pronouns. Distribute the Flash Cards with Nouns from the chapter into four groups according to the Demonstrative Pronoun they will take (based on gender), e.g.

ЦЕЙ (m)	ЦЯ (f)	ЦЕ (n)	ЦІ (pl)
ПЛАЩ	КУРТКА	ПАЛЬТО	ДЖИНСИ
ПЛЕЙЕР	РУЧКА	ФОТО	ПАРФУМИ
ЛАМПОЧКА	ОЛІВЕЦЬ	РАДІО	РУКАВИЧКИ

Read the word combinations, e.g. цей плащ, ця лампочка, це пальто, ці парфуми.

2. Adjectives

To practice the gender endings of adjectives you can start a table like this:

М який?	Ф яка?	Н яке?	Pl які?
Елегантний	Елегантна	Елегантне	Елегантні
Зимовий			
Новий			
Красивий			
Жовтий			

In the dictionary you will find only the masculine form of adjectives. Filling in such a table each time you come across a new adjective will help you practice their other gender forms.

If you have a friend who helps you practice your Ukrainian grammar, we can suggest the following activities with adjectives.

a) you make a table to fill in paying close attention to gender.

m	f	n	pl
Модний			
			Красиві
		Елегантне	
	Сіра		
Повсякденний			

Having one form of an adjective restore all the others. Check each other or yourself with the book.

b) prepare a table on adjectives like

m	f	n	pl
Б . . . й			
М й			
Е й			
З й			

Fill the gaps with letters to get adjectives from the chapter. As soon as you have the masculine forms, change them into the other forms correspondingly. Check each other or yourself by the book.

Doing the activities on adjectives you can add nouns to associate them with and practice word combinations instead of separate words.

Дієслова/ Verbs

a) Do not forget to conjugate all the verbs from the chapter in your Book of Verbs, paying attention to Perfective and Imperfective aspects.

b) Make up and write down a story trying to use all the verbs from the chapter and as many vocabulary words as possible. Read the story to a native speaker and ask them to correct the mistakes.

СПІЛКУВАННЯ/ COMMUNICATION

1. *Topics for discussion with the HF and friends:*

- Fashion in Ukraine
- Fashion in America
- Dress code and dress styles in both countries
- Choice between practical and fancy clothes
- Stores and services

2. *Shopping chat*

Many Ukrainians like to talk about shopping and things they bought or are going to buy. You can share your shopping plans and bargains, listen to theirs, ask for advice and ideas.

3. *Diary*

You meet a lot of people every day – students, colleagues, friends, etc. You have your own opinion about their dress styles, what suits them and what does not, if they dress according to the weather and situation. You can write about it all in your Ukrainian diary.

4. *Like a child*

If there are children around you often play with, one of the most popular games for them is “At the store”. They like to imagine they work at a store, prepare different items they are “selling”, use some papers as money and ask adults (parents and guests) to play with them. But the adults often do not have time for that. You can suggest this game, which will help you practice shopping vocabulary, the child being your authentic teacher.

5. *Field Trips*

Every time you go to a store/ market use every opportunity to practice: ask questions, make comments, try things on, discuss the quality, even if you are not actually going to buy anything. Some people anyway go there to just socialize.

НАСОЛОДЖУЙСЯ! / ENJOY IT!

Ідіоми/Idioms

Idiom	Translation	Your interpretation	Its meaning	English equivalent
Два черевіки пара	Two boots are a pair			
Держи кишеньку ширше	Keep your pocket wider open			
Своя сорочка ближче до тіла	Own shirt is closer to the body			
З міру по нитці – голому сорочка	A thread from everyone around the world – a shirt for a naked person			
Купити котá у мішкú	To buy a cat in a bag			
Дешево і сердито	Cheap and angry			
Скупий платить двічі	A stingy person pays twice			
Міряти на свій аршин	To measure with own arshin(ruler)			
Сім раз відміряй, один раз відріж	Measure seven times, cut once.			
Хороший товар сам себе хвалить	Nice goods praise themselves.			
Договір дорожче грошей	Agreement is more precious than money			

Жарти/Jokes

- У вашого чоловіка новий костюм?

Ні, це мій новий чоловік.

2. Дружина: Цікаво, які сукні будуть модними навесні?
Чоловік: Як завжди, двох фасонів: ті, які тобі не подобаються, і ті, які я вважаю дуже дорогими.
3. Одна жінка міряла капелюшки. Нарешті, вона знайшла капелюшок, який їй сподобався.
 - Я беру цей. Скільки він коштує?
 - Нічого не коштує, – сказав продавець. – Він був у вас на голові, коли ви прийшли до нас.
4. У магазині жінка вибирає шубу із леопарда.
 - Скажіть, а хутро під дощем не зіпсується? – запитує вона продавця.
 - Ніколи! – відповідає той.
 - Чому ви так впевнені?
 - А ви коли-небудь бачили леопарда під парасолькою?
5. Покупець звертається до продавця:
 - Ці туфлі занадто вузькі!
 - Але саме такі носять у цьому сезоні. Це сама остання модель.
 - Шкода! Мабуть, мої ноги із минулого сезону.
6. Жінка не знає, який подарунок купити чоловікові. Подруга радить :
 - Купи йому книгу.
 - Дякую, але у нього вже є одна.
7. Дідусь дарує онукові черевіки.
 - Ось, візьми і носи акуратно.
 - Через місяць онук приходить до дідуся.
 - Дідусю, твої черевіки порвалися.
 - Як порвалися? Такé взуття зіпсував! Мій батько носив їх десять років, я носив їх вісім років, твій батько носив їх дев'ять років, а ти їх за один місяць зіпсував!..

Пісня/Song

Два кольори

Як я малим збирався навесні
Іти у світ незнайомими шляхами,
Сорочку мати вишила мені
Червоними і чорними нитками.

Два кольори мої, два кольори!
Оба на полотні, в душі моїй оба,
Два кольори мої, два кольори,
Червоне – це любов, а чорне – це журба.

Мене водило в безвісті життя,
А я вертався на свої пороги.
Переплелись, як мамине шиття,
Щасливі і сумні мої дороги.

Два ко́льори мої, два ко́льори!
Оба́ на полотні, в душі моїй оба́,
Два ко́льори мої, два ко́льори,
Черво́не – це любóв, а чо́рне – це журба́.

Пові́р'я / Superstitions

They say, that...

- if you wear clothes inside out – people will turn away from you
- if you put on your clothes inside out – you will be beaten up
- if you borrow or lend a needle without a thread – you will get poor
- you should listen to what a pregnant woman tells you – or bugs will eat your clothes
- if you need to sew something on yourself, keep a piece of thread in your mouth while doing it – or you will sew up your memory
- men are not allowed to wear hats indoors
- a wife should not wear her husband's hat – or his love for her will fade
- you should not brush your clothes with a broom – or you will get sick
- losing a glove brings bad luck
- if a fur coat falls – there will be a noise or a big fight in the family
- if your apron unties – you will have unexpected guests
- if you catch your clothes in a door – you will come to that house again

money:

- if someone gives you money back through someone else – it is bad for you
- if you are playing cards with your back to the moon – you will lose
- in the evening do not borrow, lend or count money – or you will never have enough
- show some money to the young moon – and you will benefit from it
- if you find some money (coins) tails up on the road – pick it up and it will bring you good luck, heads up – do not pick it up or it will bring you bad luck.

Keys to the Exercises

4. Шпілька, парфуми, перстень, крем, парасолька, каблучка, діамант, годинник, рубін, кулон, браслет, сумка, помада, лосьйон, блокнот, гребінець, туш, портфель, носовичок, лак.

Пілочка, зошит, гаманець, фарби, рюкзак, крейда, папір, агат, лезо, одеколон, опал, брелок, бритва, намисто, топаз, платина, золото, папка, срібло, дезодорант, сережки, ручка, пудра, олівець, ланцюжок, тіні, лінійка, косметика, блиск, гель.

5. великий	малий
старий	новий
теплий	холодний
модний	немодний
офіційний	неофіційний
чоловічий	жіночий
літній	зимовий
весняний	осінній
нарядний	діловий
вечірній	офіційний
тісний	вільний
святковий	повсякденний
прозорий	непрозорий
якісний	неякісний
терміновий	нетерміновий
повсякденний	нарядний
діловий	святковий
вільний	тісний
елегантний	неелегантний

6.

1) red	сіній
<u>червоний</u>
білий	11) blue	сіній
<u>блакитний</u>
оранжевий
2) black	жовтий
білий
<u>чорний</u>	12) violet	зелений
<u>фіолетовий</u>
білий
3) gray	<u>сірий</u>
зелений
рожевий	13) beige	кавовий
кремовий
<u>бежевий</u>
4) brown	оранжевий
<u>коричневий</u>
сіній	14) light-green	зелений
<u>салатовий</u>
олівковий

5) red	<u>бе́жевий</u> <u>фіоле́товий</u> <u>черво́ний</u>	15) vinous	<u>мали́новий</u> <u>вишне́вий</u> <u>бордо́вий</u>
6) pink	<u>роже́вий</u> <u>блакі́тний</u> <u>ка́вовий</u>	16) silvery	<u>блиску́чий</u> <u>срібля́стий</u> <u>золоти́стий</u>
7) yellow	<u>оли́вковий</u> <u>жо́втий</u> <u>сірий</u>	17) goldish	<u>золоти́стий</u> <u>яскра́вий</u> <u>різноко́льоровий</u>
8) orange	<u>чо́рний</u> <u>мали́новий</u> <u>ора́нжевий</u>	18) olive-green	<u>світло-зеле́ний</u> <u>оли́вковий</u> <u>темно-зеле́ний</u>
9) green	<u>зеле́ний</u> <u>сала́товий</u> <u>оли́вковий</u>	19) crimson	<u>вишне́вий</u> <u>фіоле́товий</u> <u>мали́новий</u>
10) light-blue	<u>си́ній</u> <u>бірюзо́вий</u> <u>блакі́тний</u>	20) sparkling	<u>блиску́чий</u> <u>золоти́стий</u> <u>срібля́стий</u>

9. а) мо́да
б) ту́флі
в) гу́дзик
г) ка́птур
г) сабо́
д) платфо́рма
е) но́жиці
є) годинни́к
ж) парфю́ми
з) зо́лото
и) кришта́ль
і) зо́шит
ї) лак
й) ремо́нт
к) пля́ма
л) о́птика
м) бі́лий
н) чолові́чий
о) о́дяг
п) взуття́

* 11. яка краси́ва соро́чка; яка га́рна/ те́пла шу́ба; яке елега́нтне пальто́;
яка деше́ва/ те́пла ку́ртка; які зручні ту́флі; які легкі босоні́жки; яка га́рна
су́кня; яка вели́ка су́мка; які га́рні окуля́ри; які га́рні шо́рти.

* 12. Елега́нтний костю́м, зручні кросі́вки, до́вга спідни́ця, блакі́тні джи́нси,
дорогі́й фотоапа́рат, біла білі́зна, те́мне пальто́.

- ** 13.** a) У мене немає нового пальта, чорної куртки, червоної краватки, зеленої блузки, білої футболки, блакитної сукні, жовтої сорочки.
- b) У мене немає теплих речей, коричневих джинсів, темних окулярів, чорних чоботів, літніх суконь, шерстяних шкарпеток, нових спідниць.
- ** 14.** вечірня сукня; синій костюм; великий плащ; модна краватка; дорогий піджак; новий капелюх; блакитні спідниці; старі туфлі; смішний халат; гарні новини.
- *** 15.** 1. Я хочу купити теплу шапку.
 2. Моя сестра купила гарну літню сукню.
 3. Мені потрібно купити зручні шкіряні черевики.
 4. Покажіть, будь ласка, чорне довге пальто.
 5. Джон купив гарний шерстяний светр.
 6. Я хочу поміряти довгу зелену спідницю.
 7. Я не люблю носити довге пальто.
- * 16.** 1. даю; 2. даєш; 3. дає; 4. дає; 5. дають; 6. даємо.
- * 17.** 1. дав; 2. дала; 3. дали; 4. дала; 5. дали; 6. дали; 7. дав; 8. дав; 9. дали.
- * 18.** 1. дадуть; 2. дасте; 3. дам; 4. дасть; 5. дасть; 6. дамó; 7. дасть; 8. дасте.
- * 19.** Дайте, будь ласка, білий светр, темну сорочку, чорне пальто, коричневі черевики, зелений шарф, шерстяну шапку, блакитну сукню, різнокольорові рукавиці.
- * 23.** 1. нове пальто; 2. сучасні речі; 3. красиву сумку; 4. світлі краватки;
 5. блакитну сорочку; 6. теплу шапку; 7. шерстяний светр; 8. зелені шорти;
 9. теплу куртку; 10. дорогі черевики.
- ** 24.** купувати; шукати; поміряти; показує; поміряв; взяв.
- * 25.** 1. потрібний; 2. потрібна; 3. потрібна; 4. потрібний; 5. потрібні; 6. потрібна.
- ** 26.** 1. Мені потрібен годинник.
 2. Йому потрібно нову парасольку.
 3. Їй потрібні зручні черевики.
 4. Нам потрібна тепла ковдра.
 5. Їм потрібні гроші.
 6. Вам потрібна відеокамера.
- ** 27.** 1. Їй потрібна була красива сумка.
 2. Йому потрібна була краватка.
 3. Їм потрібні були теплі куртки.
 4. Мені потрібен був пральний порошок.
 5. Нам потрібна була відеокамера.
 6. Їй потрібна була вечірня сукня.
 7. Мені потрібна була нова плівка.
 8. Тобі не потрібен був комп'ютер.

- ** 28. 1. Мені потрібна буде тепла шапка.
2. Йому потрібна буде парасолька.
3. Тобі потрібні будуть окуляри.
4. Їй потрібна буде нова куртка.
5. Нам потрібна буде валіза.
6. Вам потрібен буде фотоапарат?
7. Їм потрібні будуть теплі рукавиці?

- ** 29. 1. Мені потрібен новий зошит.
2. Вам потрібна нова ручка?
3. Йому потрібно зимову куртку?
4. Їй треба довгу спідницю.
5. Їм потрібен літній одяг.
6. Тобі потрібен фотоапарат?
7. Нам треба зручне взуття.
8. Мені потрібна різнокольорова ковдра.

- * 31. ця блакитна спідниця
цей красивий піджак
це сучасне пальто
ці зручні чоботи

- * 32. 1. цей піджак; 2. ці шкарпетки; 3. цей шарф; 4. ці рукавиці; 5. цей олівець;
6. ці ліжі.

- ** 33. 1. ця; 1. цей; 3. цю; 4. цей; 5. цю.

- ** 34. 1. та; 2. ті; 3. той; 4. ті; 5. той; 6. ті.

- ** 35. 1. та; 2. ту; 3. те; 4. ті; 5. те.

- * 50. надрукувати фотографії;
проявити плівку;
випрасувати блузку;
почистити пальто;
вивести пляму;
зашити туфлі;
відремонтувати годинник.

- *** 56. 1. Вранці на вулиці було жарко. Я одягла літню сукню і білі туфлі.
2. Взимку я завжди ношу теплий светр.
3. Я купив новий костюм і мені треба заплатити 130 гривень у касу.
4. Вчора я купив дружині блузку, але їй не сподобався колір, і я хочу поміняти її в магазині.
5. Я дуже довго шукала теплу зимову шапку і, нарешті, знайшла.
6. Якщо ви зім'яли одяг, вам треба його випрасувати.

Health

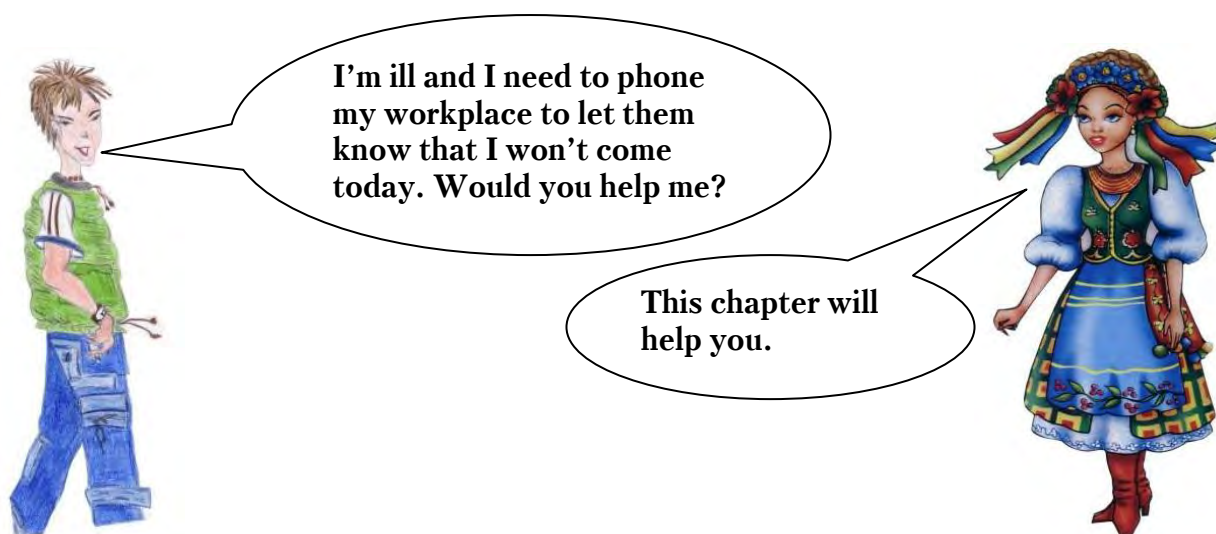
Здорóв'я

Table of Contents

I. Competences	68
II. New Vocabulary	70
III. Just Try It!	77
□ Vocabulary exercises	77
□ How to:	
• Say “I Feel Well / Bad”	82
• Say “To Be Sick / Ill, to Hurt”	83
• Say “I Can / I Cannot”	86
• Say “One Must / Has to Do Something”	89
• Express Physical and Emotional States	91
• Denote a Personal State	92
IV. Let’s Talk!	94
V. Let’s Sum Up!	100
VI. On Your Own	
□ Self-Directed Tasks	
□ Tips for Self-Directed Language Learning	
• Vocabulary	
• Grammar	
• Communication	
□ Enjoy it!	
• Idioms	
• Jokes	
• Poem	
• Song	
• Superstitions	
VII. Keys to the Exercises	

ЗДОРОВ'Я HEALTH

You will be able to:

- Describe your physical condition
- Locate medical care
- Explain medical problems
- Understand and follow instructions during examination
- Understand and follow treatment instructions
- Purchase medicine/ personal hygiene items
- Get medical help in an emergency

Нові слова/ New vocabulary

Здоров'я

*

Як справи?

Як ви?

Дякую, добре.

Погано.

Чому?

У мене болить голова.

У мене болять зуби.

У мене температура.

Мені потрібен лікар.

Вам треба спати.

**

Як здоров'я?

Мені погано.

Що з вами?

Що у вас болить?

У мене ангіна/нежить.

У мене алергія.

Я втомився (m)/втомилася (f).

Мені вже краще.

Вам треба викликати лікаря.

Вам треба піти до лікаря.

Вам не можна дивитися телевізор.

Як ви себе почуваете?

Я захворів (m)/захворіла (f).

Мені нудить.

Мені морозить.

У мене нормальна/висока температура.

У мене високий/низький тиск.

У мене алергія на пилок.

Вам треба приймати ліки.

Я вже здоровий (m)/здорова (f).

Дайте ліки від головного болю.

Одужуй! (sg)/Одужуйте! (pl)!

Будь здоровий (m)/здорова (f)! (sg)

Будьте здорові (pl)!

Тіло

*

голова

чолó

вúхо

óко (sg) – óчі (pl)

ніс

зуб

язи́к

го́рло

Health

How are you doing?

How are you?

Fine, thank you.

Bad.

Why?

I have a headache. (My head aches.)

I have a toothache. (My teeth ache.)

I have a temperature.

You need a doctor.

You need to sleep.

How is your health?

I feel unwell.

What's up with you?

What hurts you?

I have strep throat/running nose.

I have an allergy.

I am tired.

I feel better.

You need to call a doctor.

You need to visit the doctor.

You may not watch TV.

How are you feeling?

I have fallen sick.

I am nauseous.

I am shivering.

My temperature is normal/high.

My blood pressure is high/low.

I am allergic to pollen.

You need to take medicine.

I have already recovered.

Give me some medicine for a headache.

Recover/Get well.

Bless you!

The Body

head

forehead

ear

eye(s)

nose

tooth

tongue

throat

ши́я	neck
рука́ (sg) - ру́ки (pl)	hand(s)
нога́ (sg) - но́ги (pl)	leg(s)
спі́на	back
се́рце	heart
живі́т	stomach
бі́к (sg) – бо́ки (pl)	side(s)
**	
ту́луб	trunk
пра́вий	right
лі́вий	left
плече́ (sg) - плеча́ (pl)	shoulder(s)
передплі́ччя (n)	forearm
лі́коть (m, sg) - лі́кті (pl)	elbow(s)
зап'я́стя (n)	wrist
ки́сть (f)	hand
долон́я (f)	palm
па́лець (m, sg) – па́льці (pl)	finger(s)
ні́готь (m, sg) – ні́гті (pl)	nail(s)
гру́ди (pl)	breast/ chest
ребро́ (sg) - ре́бра (pl)	rib(s)
пу́п	navel
лопа́тка	soulder-blade
по́перек	loins
сідни́ці (pl)	buttocks/ bottom
стегно́ (sg) - стегна́ (pl)	hip(s)/ thigh(s)
колі́но	knee
гомі́лка	shank, shin
кісточка	ankle
ступня́ (sg) - ступні́ (pl)	foot (feet)
п'я́та	heel
носо́к (sg) – носки́ (pl)	toe (front part of a foot)
пульс	pulse
кров (f)	blood
шкі́ра	skin
му́скул, м'яз	muscle
кістка	bone
сугло́б	joint, articulation
зв'я́зка	ligament

зі́р	eyesight
слух	hearing
го́лос	voice
сльоза́ (sg) - сльози́	tear(s)
ді́хання (n)	breath
леге́ня (f)	lung
ни́рка	kidney
печі́нка	liver
шлу́нок	stomach
кише́чник	bowels, intestines
селезі́нка	spleen
апе́ндикс	appendix
сечови́й міху́р	bladder

жовчний міхур	gall-bladder
підшлункова залоза	pancreas
мозок	brain
скроня (f)	temple(s)
потілиця (f)	back of the head
скелет	skeleton
хребет	backbone, spine
спинний мозок	spinal cord
щелепа	jaw
артерія	artery
вена	vein
судина	vessel
капіляр	capillary
кров'яний тиск	blood pressure
кровоносна система	circulatory system
<u>Хвороби</u>	<u>Diseases</u>
*	
біль	pain
простуда	cold, chill
нежить (f)	running nose
кашель (m)	cough
грип	flu, gripe
ангіна	strep throat, tonsillitis
нудота	sickness, nausea
рвота	vomit
пони́с/ діаре́я	diarrhea
апенди́цит	appendicitis
алергія	allergy
інфар́кт	heart attack
СНІД	AIDS
рак	cancer
інфе́кція	infection
**	
хвороба	disease, illness
поріз	cut
о́пік	burn
перело́м	fracture, break
уку́с	bite
ви́вих	dislocation
сині́ць (m, sg) – синці́ (pl)	bruise

захво́рювання (n)	sickness, illness
нездуже́ння (n)	indisposition
запа́лення (n)	inflammation
депресі́я (f)	depression
апа́тія (f)	apathy, indifference
безсо́ння (n)	insomnia
похмі́лля (n)	hangover
отру́єння (n)	poisoning
кровоте́ча	bleeding
ро́зтяг	strain, sprain
зара́ження (n)	infection

сoнячний удaр тепловий удaр переохолoдження (n) обморoження (n) бактeрiя (f) мiкрoб сколiоз плоскостoпiсть (f) ревматизм радикулiт склерoз вагiтнiсть (f) аборт вiкидень (m) венеричне захворювання (n) <u>Аптeчка</u> * рецeпт лiки таблeтка мiкстyра мазь (f) крем йод вaтa бинт плaстир спирт шприц укoл/iн'єкцiя (f) термометр/градусник окуляри (pl) лiнза презерватив тампoни прокладка ** мaрля (f) краплi (pl) порошок наркoтики (pl) милиця (f) *** зубна нiтка знебoлюючий зaсiб жарознижуючий зaсiб пeрша допомoга штyчне дiхання (n) протизаплiднi таблетки (pl) *** <u>У лiкаря (Лiкaрня/ Полiклiнiка)</u> Ha щo скaржитесь?	sunstroke heat stroke becoming too cold chilblain bacterium microbe scoliosis flat feet rheumatism radiculitis sclerosis pregnancy abortion miscarriage STD <u>Pharmacy. Medical Kit</u> Prescription medicine tablet, pill (liquid) medicine, mixture ointment cream iodine cotton wool bandage band-aid spirit(s), alcohol syringe injection thermometer glasses (contact) lens condom tampon hygienic pad gauze drops powder drugs crutch dental floss anaesthetic febrifuge first aid artificial respiration birth-control pills <u>At the Doctor's (Hospital/Clinic)</u> What are your complaints?
--	---

Що вас непокоїть? Коли ви захворіли? Сідайте. Лягайте. Поверніться. Покажіть язик. (Не) дихайте. Дихайте глибше. носом. ртом. Роздягніться (до поясу). Полощіть... Приймайте ... Закапуйте ... Здайте аналізи. Поміряйте температу́ру. Нічого серйозного. <u>Швидка допомо́га (Швидка) - 03</u> Мені треба ви́кликати лікаря. Прийміть ви́клик, будь ла́ска. <u>*Лікар</u> ** педіа́тр терапе́вт данти́ст паціє́нт (m)/паціє́нтка (f) хво́рий (m)/хво́ра (f) *** окулі́ст ЛОР (ву́хо-го́рло-ні́с) гінеко́лог кардіо́лог хіру́рг стоматоло́г невропатоло́г психіа́тр психотерапе́вт * хворі́ти (I,Imp.)/захворі́ти (I,Perf.) бо́літи (II, Imp.)/забо́літи (II, Perf.) ** почувáти (I,Imp.)/відчу́ти (I, Perf.) чха́ти (I,Imp.)/чхну́ти (I, Perf.) ка́шляти (I,Imp.) ди́хати (I,Imp.) лікува́ти (I,Imp.)/ви́лікувати (I,Perf.) ви́кликáти (I,Imp.)/ви́кликати (I,Perf.) лама́ти (I,Imp.)/злама́ти (I,Perf.) па́дати (I,Imp.)/впа́сти (I,Perf.)	What bothers you? When did you fall ill? Sit down. Lie down. Turn around. Show your tongue. (Don't) breathe. Breathe deeper. with your nose. with your mouth. Take off your clothes (to the waist). Gargle ... Take ... (pills) Drip ... Take your medical tests. Take your temperature. Nothing serious. <u>Ambulance - 03</u> I need to call a doctor. Take my call, please. <u>Doctor</u> pediatrician therapist dentist patient patient oculist E.N.T. gynaecologist cardiologist surgeon stomatologist neurologist psychiatrist psychotherapist to be ill/to fall ill to ache, to hurt to feel to sneeze to cough to breathe to treat, to cure to call to break to fall down
---	--

чу́хатися (I,Imp.) ***	to itch
морóзити (II,Imp.)	to feel chilly, to shiver
ну́дити (II, Imp.)/ зну́дити (II,Perf.)	to feel nauseous
рва́ти (I,Imp.)/ ви́рвати (I,Perf.)	to vomit
прийма́ти (I,Imp.)/ прийня́ти (I,Perf.)	to take medicine
ліки	
засту́джуватися (I,Imp.)/ застуді́тися (II,Perf.)	to catch a cold
зверта́тися (I,Imp.)/ зверну́тися (I,Perf.)	to go/ see (a doctor)
огляда́ти (I,Imp.)/ огля́нути (I,Perf.)	to examine
міря́ти (I,Imp.)/ поміря́ти (I,Perf.)	to take one's temperature/ blood pressure
температу́ру/ тиск	
здава́ти (I,Imp.)/ зда́ти (I,Perf.)	to take medical tests
ана́лізи	
полоска́ти (I,Imp.)/ прополоска́ти (I,Perf.)	to gargle
па́рити (II,Imp.)/ попа́рити (II,Perf.)	to steam feet
но́ги	
зака́пувати (I,Imp.)/ зака́пати (I,Perf.)	to drip
оду́жувати (I,Imp.) / оду́жати (I,Perf.)	to recover
ра́дити (II,Imp.)/ пора́дити (II,Perf.)	to advise, to recommend

Though Ukrainian ways of treating medical problems are somewhat different from American ones, people in Ukraine still pay a lot of attention to health. It is even reflected in the language, for instance the greeting “Здра́суйте!” basically means “Be healthy”, as well as the traditional reaction to someone sneezing “Будь здоро́вий!/Будь здоро́ва!/Будьте здоро́ві!”; one of frequently used replies to “Дякую!” is “На здоро́в’я!” (“May it be good for your health!”); a habitual toast is “За ва́ше здоро́в’я!” (“To your health!”).

The temperature of the human body in Ukraine is measured in degrees Centigrade. Normal human body temperature is 36,6 °.

TEMPERATURE CONVERSION CHART			
°F	°C	°F	°C
98.6	37.0	102.4	39.1
98.8	37.1	102.6	39.2
98.9	37.2	102.7	39.3
99.1	37.3	102.9	39.4
99.3	37.4	103.1	39.5
99.5	37.5	103.3	39.6
99.7	37.6	103.5	39.7
99.9	37.7	103.6	39.8
100.0	37.8	103.8	39.9
100.2	37.9	104.0	40.0
100.4	38.0	104.2	40.1
100.6	38.1	104.4	40.2
100.8	38.2	104.5	40.3
100.9	38.3	104.7	40.4
101.1	38.4	104.9	40.5
101.3	38.5	105.1	40.6
101.5	38.6	105.3	40.7
101.7	38.7	105.4	40.8
101.8	38.8	105.6	40.9
102.0	38.9	105.8	41.0
102.2	39.0	106.0	41.1

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. Match the words with the picture.

голова́
чоло́
поті́лиця
ву́хо
о́ко
ніс
зуб
язи́к
ши́я
рука́
нога́
спі́на
живі́т
бік
ту́луб
плече́
передплі́ччя
лі́коть
зап'я́стя
кисть
долоня́
па́лець
ніго́ть
гру́ди
пуп
лопа́тка
по́перек
сідни́ця
стегно́
коліно
гомі́лка
кісточка
ступня́
п'я́та
шкі́ра

2. Read the following words and show the parts of your body.

- а) Голова́, чоло́, поті́лиця, ву́хо, ву́ха, ніс, о́ко, о́чі, скро́ня, скро́ні, зуб, щеле́па, язи́к, ши́я, го́рло, рука́, ру́ки, плече́, плéчі, лі́коть, лі́кті, па́лець, па́льці, ніго́ть, нігті, се́рце, живі́т, бік, бо́ки, гру́ди, пуп, спі́на, хребéт, по́перек, сідни́ці, нога́, но́ги, стегно́, стéгна, коліно, колі́на, гомі́лка, кісточка, ступня́, ступні́, п'я́та, шкі́ра, пульс, м'яз, ті́ло.
- б) Пра́ве ву́хо, лі́ве ву́хо, пра́ве о́ко, лі́ве о́ко, пра́ва скро́ня, лі́ва скро́ня, пра́ва рука́, пра́ве плече́, пра́вий лі́коть, пра́ве передплі́ччя, пра́ве зап'я́стя, пра́ва кисть, пра́ва долоня́, лі́ва рука́, лі́ве плече́, лі́вий лі́коть, лі́ве передплі́ччя,

ліве зап'ястя, ліва кисть, ліва долоня, правий бік, лівий бік, права лопатка, ліва лопатка, права нога, праве стегно, праве коліно, права гомілка, права кісточка, права ступня, права п'ята, правий носок, ліва нога, ліве стегно, ліве коліно, ліва гомілка, ліва кісточка, ліва ступня, ліва п'ята, лівий носок.

3. *Divide the words into categories.*

External parts of the body	Internal parts of the body

Шкіра, кістка, кров, голова, чолó, móзок, ніс, зúби, язýк, щéлепа, шíя, гóрло, спіна, хребéт, спинний móзок, лопáтки, груди, сéрце, легéні, рéбра, живіт, шлúнок, кишéчник, нírки, печінка, селезінка, рúки, нóги, артерiя, вéна.

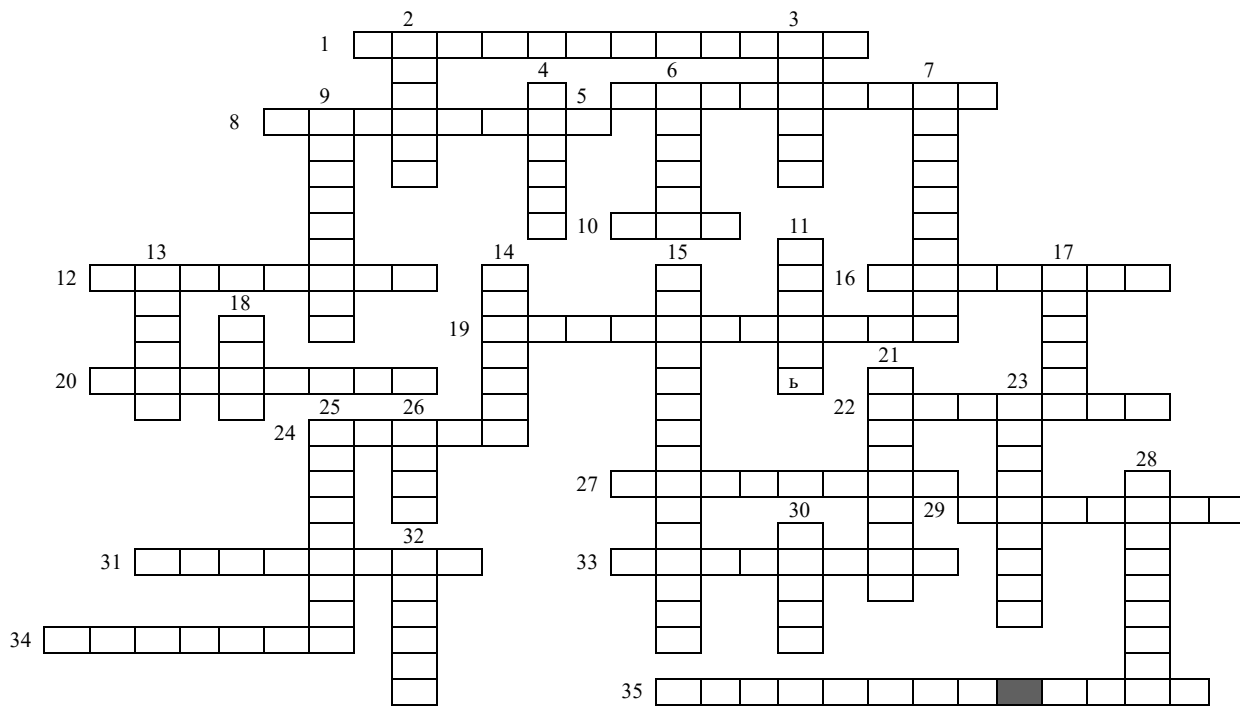
4. *Solve the crossword puzzle.*

Across:

1. sickness
5. infection
8. bacterium
10. cancer
12. infection
16. heart attack
19. chilblain
20. poisoning
22. allergy
24. vomit
27. hangover
29. sclerosis
31. cold, chill
33. insomnia
34. fracture
35. sunstroke

Down:

2. apathy
3. running nose
4. microbe
6. quinsy, tonsillitis
7. indisposition
9. appendicitis
11. cough
13. nausea
14. disease
15. becoming too cool
17. strain
18. bite
21. inflammation
23. radiculitis
25. rheumatism
26. burn
28. bleeding
30. cut
32. diarrhea

5. Find the words in the grid across and down:

Prescription, tablet, liquid medicine, ointment, cream, iodine, cotton wool, bandage, band-aid, spirits, syringe, injection, thermometer, condom, medicine, gauze, drops, powder, drugs, dental floss.

л	і	к	и	р	к	р	а	п	л	і	н
з	ф	а	п	т	а	б	л	е	т	к	а
у	к	о	л	р	о	л	д	ж	е	д	р
б	и	н	т	н	е	ш	п	р	и	ц	к
н	к	п	м	і	к	с	т	у	р	а	о
а	у	л	я	ч	с	й	с	п	и	р	т
н	р	а	п	о	р	о	ш	о	к	и	и
и	е	с	г	р	а	д	у	с	н	и	к
т	ц	т	м	м	а	р	л	я	в	т	и
к	е	и	ц	а	п	м	и	ю	а	ь	б
а	п	р	е	з	е	р	в	а	т	и	в
и	т	ь	п	ь	к	р	е	м	а	р	о

6. Unscramble the words.

р/л/о –
 л/і/к/а/р –
 г/р/у/р/і/х –
 д/н/и/т/а/т/с –
 р/т/а/і/д/е/п –
 с/т/о/у/к/л/і –
 ц/і/п/а/т/н/є –
 х/й/в/о/и/р –
 т/е/п/е/р/а/в/т –
 а/р/т/п/и/с/і/х –
 н/е/і/г/о/к/о/л/г –
 г/о/к/а/л/р/д/і/о –
 м/а/с/т/о/о/т/л/г/о –
 в/р/о/п/а/е/н/о/т/г/о/л –
 п/с/и/о/х/р/а/п/е/е/т/в/т –

7. Translate into English.

боліти/заболіти –
 чха́ти/чхну́ти –
 ка́шляти –
 ди́хати –
 лікува́ти/ві́лікувати –
 виклика́ти/ві́кликати врача́ –
 лама́ти/злама́ти –
 па́дати/впа́сти –
 чу́хатися –
 почува́ти/відчу́ти –
 моро́зити –
 ну́дити –
 прийма́ти/прийня́ти ліки –
 засту́жуватися/застуді́тися –
 міряти/поміряти температу́ру/тиск –
 здава́ти/зда́ти ана́лізи –
 поло́ска́ти/прополо́ска́ти го́рло –
 зака́пувати/зака́пати –
 оду́жувати/оду́жати –
 ра́дити/пора́дити –

8. Transfer the body temperature in Centigrade degrees into Fahrenheit degrees.

35,0 –	36,0 –	37,0 –	38,0 –	39,0 –
40,0 –	41,0 –	42,0 –	35,5 –	36,5 –
37,5 –	38,5 –	39,5 –	40,5 –	41,5 –
35,8 –	36,2 –	36,6 –	36,9 –	37,2 –
37,7 –	38,4 –	38,8 –	39,1 –	39,9 –
40,3 –	40,7 –	41,2 –	41,6 –	42,4 –

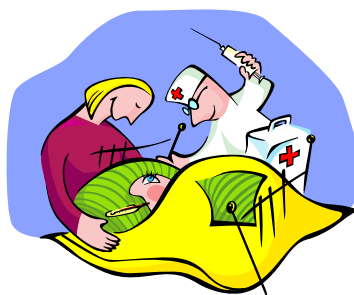
9. Odd one out.

Model: Ву́хо, го́рло, се́рце, окуліст, кістка. (All the rest are parts of the body).

- Голова́, рука́, плече́, ко́ліно, ліка́р.
- Печі́нка, шлу́нок, нога́, мо́зок, кишéчник.
- Не́жить, живі́т, ка́шель, алергі́я, отру́єння.
- Мікрóб, таблéтка, ма́зь, кра́плі, пла́стир.
- Ди́хайте, полощи́ть, прийма́йте, боли́ти, зака́пуйте.
- Терапе́вт, данти́ст, паціéнт, кардіо́лог, хіру́рг.
- Чха́ти, ка́шляти, спа́ти, ну́дити, чу́хатися.
- Арте́рія, кро́в, ве́на, інфа́ркт, капи́ляр.
- Ру́ки, спі́на, сте́гна, о́чі, легéні.
- Алергі́я, данти́ст, міксту́ра, пульс, здоро́в'я.

10. Make your own list of cognates from the chapter.

Model: Пульс, апенди́цит, інфе́кція, депре́сія, таблéтка,

*** How to Say “I Feel Well/Bad”.**

Verb «почувати» and Adverbs of Physical State

- Як ви себе почуваєте ?	- How do you feel?
- Я почуваю себе добре .	- I feel well.
- Я почуваю себе погано .	- I feel unwell (badly).

Pronoun	Verb	Pronoun	Adverb
я	почуваю	себе	добре/погано
ти	почуваєш		
він/вона	почуває		
ми	почуваємо		
ви	почуваєте		
вони	почувають		

The verb **почувати** (to feel) is used with the Reflexive Pronoun **себе** (self) when describing a physical state. It is possible to change the place of pronoun **себе** in this pattern. Example: Як ви **себе** **почуваєте**? Як ви **почуваєте себе**?

* 11. Insert the necessary forms of the verb **почувати**. Read and translate the sentences.

- Я _____ себе **непогано**.
- Він сьогодні _____ себе **недобре**.
- Вона _____ себе **чудово**.
- Ти _____ себе **прекрасно**.
- Ми _____ себе **чудово**.
- Як ви себе _____ ?

Useful words:

excellent	чудово
as always	як завжди
poorly	недобре
not bad	непогано
fine	прекрасно
wonderful	чудесно
excellent	відмінно

** 12. Read and translate the text. Use the verb **почувати** (to feel).

Я завжди (почувати) себе добре. Але в неділю ввечері я (почувати) себе погано. У мене боліли руки, ноги, голова. Я поміряв температуру. Температура була висока.

У понеділок вранці прийшов лікар:
 – Як ви себе (почувати)? – запитав він.
 – Я (почувати) себе недобре, – відповів я.
 – Думаю, у вас грип, – сказав лікар, – але через три дні ви (почувати) себе набагато краще. І правда. У середу я (почувати) себе абсолютно здоровим.

Note! There are a number of adverbs, which are used mainly to modify other adverbs.
 Example: Він відчуває себе **дуже** добре. He feels very well.

a little	трохи
very	дуже
so	так
too	занадто
quite	повністю
quite/not at all	зовсім

*** 13. Read and translate the sentences.**

1. Мені зовсім не боляче.
2. Я вип'ю тільки трохи.
3. Ви дали мені занадто багато таблеток.
4. Я відчуваю себе дуже добре.
5. Він занадто багато працював.
6. Вона так погано себе відчуває!

**** 14. Insert the adverb.**

1. Олег відчуває себе (very) добре.
2. Ми (so) сильно втомілись!
3. Ви п'єте (too) багато води.
4. Він (quite) мало їсть.
5. Лікар виписав йому (so) багато різних ліків!

*** To be Sick/Ill, to Hurt.**
The Verb хворіти

Я хворію дуже рідко. I get sick very seldom.

To say that somebody gets sick with a disease, use the pattern:

Хворіти + **на** + Noun Acc.

Let's Conjugate the verb хворіти

Pronoun	Verb	Preposition	Noun Acc.
я	хворію	на	грип ангіну вітрянку
ти	хворієш		
він/вона	хворіє		
ми	хворіємо		
ви	хворієте		
вони	хворіють		

* 15. Insert the necessary forms of the verb *хворіти*. Read and translate the sentences.

1. Я ні́коли не _____.
2. Я да́вно тебе́ не ба́чив. Ти _____ ?
3. Він ча́сто _____.
4. Вона́ рідко _____.
5. Ми _____ на грип.
6. Ви _____ на ангіну?
7. Вони́ не (Past Tense) _____. Вони́ відпочива́ли в санато́рії.

** 16. Read and translate the text. Use the verb *хворіти* or *захворіти*

У нас у родині ні́хто ні́коли не (хворіти-захворіти). Не (хворіти-захворіти) моя́ бабу́ся, моя́ ма́ма, не (хворіти-захворіти) мій та́то. Я теж ні́коли не (хворіти-захворіти). Але одні́го ра́зу, ко́ли мені́ було́ вісім ро́ків, я (хворіти-захворіти). У мене́ дуже́ бо́лило го́рло. Ма́ма за́пита́ла: “Ти (хворіти-захворіти)?” “Так”, – відпо́вів я і за́пла́кав. “Ма́мо, чо́му́ я (хворіти-захворіти)?” – за́пита́в я. “Мабу́ть, ти з’їв ба́гато моро́зива”, – сказа́ла ма́ма. Ма́ма була́ пра́ва.

**** The Verb to Hurt (боліти)***

У мене́ бо́літь жи́віт. My stomach hurts.

The verb *боліти* (to hurt) is used only in the 3rd person form. Personal Pronoun is used in the Genitive Case. The Noun is used in the Nominative Case.

Pronoun Gen.	Verb	Noun Nom.
у мене́ у тебе́ у неї́ у нас у вас у них	бо́літь (sg) бо́лять (pl)	зу́б, го́рло (sg) ву́ха, зу́би (pl)

* 17. Insert the necessary form of the verb *боліти*.

Model: У мене́ (не) бо́літь зу́б.

У мене́ (не) бо́лять зу́би.

1. У ньо́го _____ жи́віт.
2. У неї́ _____ нога́.
3. У вас _____ зу́би?
4. У тебе́ _____ ву́хо?
5. У нас _____ но́ги.
6. У мене́ нічо́го не _____ !

** 18. Fill in the table.

У мене́ (не) бо́літь...	У мене́ (не) бо́лять...

Words: голова́, зуб, серце, живіт, горло, зу́би, ву́ха, но́ги, ру́ки, спі́на, коліно, шія.

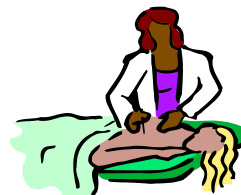
* 19. Answer the questions about the pictures.

* 20. Ask your groupmate what problems people in the pictures have, using the example.

a)

- Що в нього бо́літь?
- У нього бо́літь зуб.

- У неї бо́літь живіт?
- _____

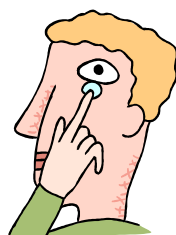
- У неї бо́лять зу́би?
- _____

- У нього бо́літь голова́?
- _____

- У нього бо́літь спі́на ?
- _____

- У нього бо́лять ву́ха?

- У нього бо́літь ніс?

- _____
Memorize constructions !
 _____ -

Noun	Preposition	Case	Example
ліки алергія	від на	Gen. Acc.	ліки від кашлю алергія на полуницю

* 21. *Make up phrases, using the words. Fill in the table.*

Model: Дайте, будь ласка, ліки від грипу (Gen).

У мене алергія на мед (Acc).

Words to use: коті, собáки, бджóли, понóс, блювóта, рóзлад шлúнку, головний бiль, серцевий бiль, зубний бiль, парфúми, пух, вóвна, зáпах тютюну́, пла́стир, ака́ція, бузо́к, не́жить, бiль у животі, уку́си комарів, мед, алкогóль, полуниця, квітко́вий пилóк.

ліки/мазь/міксту́ра від...	алергія на...

**** How to Say "I can/I cannot".***

Modal Verb Могти́

Я не мо́жу приїхати сьогодні. I cannot come today.

Я мо́жу приїхати за́втра. I can come tomorrow.

Let's Conjugate the verb *могти́*

The Present Tense

Pronoun	Verb <i>могти́</i>
я	мо́жу
ти	мо́жеш
він/ вона́	мо́же
ми	мо́жемо
ви	мо́жете
вони́	мо́жуть

The Past Tense

Gender	Verb <i>могти́</i>
m	ми́г
f	могла́
n	могло́

pl	могли́
----	--------

The Future Tense

Пропонун	змогти́
я	зможу́
ти	зможеш
він/ вона́	зможе́
ми	зможемо́
ви	можете́
вони́	можуть

Note! The Future Tense of the verb **могти́** is formed with the prefix **з-**. The verb **змогти́** is of the Perfective Aspect form. The modal verb **могти́** / **змогти́** is always followed by the Infinitive.

* 22. *Read and translate the questions, then:*

- give positive answers to the questions;
- give negative answers to the questions;

Model: - Він може прийти́ сам?

Can he come by himself?

- Так, він може прийти́ сам.

Yes, he can come by himself.

- Ні, він не може прийти́ сам.

No he can't come by himself.

- Ти можеш іти́ сама́?
- Вони́ можуть ви́кликати лікаря́?
- Вона́ може купіти́ ліки?
- Ви можете не ку́рити?
- Він може зроби́ти маса́ж?
- Я можу поміряти́ тиск?

* 23. *Insert the necessary form of the verb **могти**. Read and translate the sentences.*

- Сьогодні́ я не _____ працюва́ти. У мене́ бо́літь голова́.
- Ти _____ мені допо́могти?
- Він не _____ приї́хати за́втра. Він захворі́в.
- Ви _____ подзвони́ти ліка́рю ще вчо́ра.
- Ми _____ відвезти́ вас у ліка́рню ввече́рі.
- Він не _____ піти́ ці ліки. У нього́ алергі́я.
- Я _____ взяти́ реце́пт за́втра.
- Лікар не _____ при́йняти його́ мину́лого тижня́.

* Modal Words

можна (may)/не можна (to be not allowed)/(may not)

Вам не можна́ ходи́ти. You shouldn't/may not walk.

The Modal words **можна**/ **не можна** in the sentences are followed by the Infinitive or the Noun in the Accusative Case. Before the Modal words **можна**/ **не можна** the Dative Case of the Personal Pronoun is used.

The Present Tense

Pronoun Dat.	Modal word	Verb	Noun
мені тобі йому їй нам вам їм	(не) можна треба потрібно	Infinitive	Acc.

*** 24. Insert modal words according to the meaning of the sentence.**

- Вам _____ лежати, тому що у вас висока температу́ра.
- Вам _____ гуляти, тому що у вас грип.
- _____ мені курити? Ні, _____.
- Вам _____ приймати ліки.
- Мені _____ поїхати в Крим?
Я думаю, _____. Ви вже добре себе почуваете.
- _____ мені поміряти тиск? Звичайно. Сідайте, будь ласка.
- У мене болить голова. Мені _____ викликати лікаря.
Не _____. Я думаю, ти просто стомилася.

*** 25. Make up sentences as in the model.****Model:** (Я) не можна курити.

Мені не можна курити.

- (Ти) не можна дивитися телевізор.
- (Він) треба п'яти гарячий чай.
- (Вона) потрібно зробити укол.
- (Ми) не можна говорити голосно.
- (Ви) можна гуляти.
- (Вони) не можна грати у футбол.

*** 26. Ask the questions and answer them as in the model.****Model:** Анто́н хворіє. (гуляти)

- Анто́ну можна гуляти?

- Ні, йому́ не можна гуляти.

- Віктор хворіє. (курити)
- Віра хворіє. (загоряти)
- Іра хворіє. (дивитися телевізор)
- Оля хворіє. (плавати)
- Яна хворіє. (співати)

*** 27. Practice giving reasonable advice, as in the model.****Model:** У Каті болить живіт.

Їй треба викликати "швидку".

Їй не можна їсти овочі і фрукти.

у ко́го?	що боли́ть?	що тре́ба робі́ти?	що не мо́жна робі́ти?
у ньо́го	го́рло	пі́ти молоко́ з ме́дом	пі́ти холо́дну ко́лу
у Сюзáни	голо́ва	і́ти в кафе́	бага́то працюва́ти
у ме́не	нога́	відпочива́ти	гра́ти у футбо́л
у неї́	живі́т	ві́кликати ліка́ря	ї́сти і пі́ти
у То́ні	спі́на	і́ти до ліка́ря	танцюва́ти
у Ме́рі	ву́хо	лікува́тися	ходи́ти в басе́йн
у вас	о́чі	відпочива́ти	бага́то чита́ти

**** The Past Tense. The Future Tense**

The Past and the Future Tenses of the Modal words **тре́ба/потрі́бно, (не)мо́жна** are formed with the verb **бу́ти** (to be) in appropriate form.

Pronoun Dat.	Modal word	Past Tense	Future Tense
мені тобі йому́ їй нам вам ім	(не) мо́жна тре́ба потрі́бно	було́ + Infinitive	бу́де + Infinitive

**** 28. Read and translate the sentences. Say the sentences in the Past and Future tenses, where it is possible.**

Model: Я пога́но себе́ почува́ю. Мені не мо́жна бігати. (Present)

Я пога́но себе́ почува́в. Мені не мо́жна було́ бігати. (Past)

1. Ва́ня ка́шляє. Йому́ не мо́жна пі́ти холо́дну ко́лу.
2. У ме́не боли́ть спі́на. Мені тре́ба зроби́ти маса́ж.
3. Оля́ почува́є себе́ до́бре. Їй мо́жна ходи́ти в басе́йн.
4. Ві́ра хворі́є. Їй не мо́жна гуля́ти.
5. Іра́ зламала́ но́гу. Їй тре́ба зроби́ти рентге́н.

*** How to Say One Must/Has to Do Something.** **Modal Word повинен (must, have to)**

Ви не повинні́ робі́ти це.

You should not do it.

Ви повинні́ ві́кликати ліка́ря.

You should call the doctor.

The Modal word **пови́нен** (m) (must, have to) always agrees in gender and number with the subject of the sentence. The Modal word **пови́нен** is followed by the Infinitive.

Present Tense

Gender/ number	Modal words	Verb
m	повінен	Infinitive
f	повінна	
n	повінне	
pl	повінні	

The Past and the **Future**
Tenses of the Modal word **повінен** is formed with the verb **бути** (to be) in appropriate form.

Past Tense

Pronoun Nom.	Modal word	Past Tense	Verb
m	повінен	був	Infinitive
f	повінна	була	
pl	повінні	були	

Future Tense

Pronoun	Modal word	Future Tense	Verb
я	повінен/ повінна	буду	Infinitive
ти	повінен/ повінна	будеш	
він	повінен	буде	
вона	повінна	буде	
ми	повінні	будете	
ви	повінні	будуть	
вони	повінні	будуть	

29. * a) Fill in the blanks with the word **повінен** in the Present Tense.

** b) Change the sentences into the Past tense.

** c) Change the sentences into the Future tense.

Model: Він _____ іти до лікаря.

a) Він повинен іти до лікаря. (Present)

b) Він повинен був іти до лікаря. (Past)

c) Він повинен буде іти до лікаря. (Future)

1. Іванна _____ випити молоко з медом.

2. Богдан _____ купити таблетки.

3. Лікар _____ поміряти тиск.

4. Маріна і Ірина _____ зайти до Андрія.

5. Масажист _____ прийти в 6 годин.

6. Медсестра _____ зробити йому укол.

7. Ми _____ добре відпочити.

** 30. Translate into Ukrainian.

1. You should take this medicine this evening.

2. You should not have worked a lot.

3. You'll have to help me.

4. You should have bought this medicine and taken it 3 times per day.

5. He should give you an injection and a backrub.

6. She'll have to measure blood pressure.

**** 31. Ask and answer the questions, as in the model.**

Model: Тиск/низький.

- Який у вас тиск?

- У мене низький тиск.

1. Настрій/чудовий.
2. Пульс/нормальний.
3. Температура/висока.
4. Здоров'я/міцне.
5. Зуби/здорові.

**** 32. Form the correct forms of the adjectives. Add nouns as in the model, remember about gender/number agreement.**

Model: здоровий – здоровий хлопчик (m), здорова дівчинка (f),
здорове серце (n), здорові зуби (pl).

Words: хворий, слабкий, голодний, сильний, сміливий, щасливий,
батьорий, охайний, терплячий.

**** 33. Insert the correct form of the adjectives.**

1. На минулому тижні Оля _____ (хворий).
2. Я зараз дуже _____ (голодний).
3. Петро завжди був _____ (здоровий) і ніколи не хворів.
4. "Через тиждень ви _____ (здоровий)", сказав лікар
5. Мій друг подзвонив мені і сказав, що він _____ (хворий).
6. Мій друг завжди _____ (батьорий) і _____ (енергійний).

**** How to Express Physical and Emotional States**

- Як ви себе почуваете? - How do you feel?
- Мені погано. - I feel sick.

In Ukrainian most Adverbs end in either the vowel **-o** or the vowel **-e**. These adverbs mainly come from Adjectives.

To Form an Adverb of Physical and Emotional State, Follow the Pattern:

- Take Adjective with similar meaning
 - Drop off the ending
 - Add the suffix **-o** (rarely **-e**) to the stem of the adjective

Example: Смішний (adjective) випадок. Мені смішно (adverb).

*** 34. Make up adverbs using the adjectives, given below. Translate them.**

Model: поганий (adjective) – погано (adverb).

Words: жаркий, корисний, недобрий, важкий, чудовий, веселий.

****Note!** The Past and the Future Tenses is formed with the verb **бути** (to be) in the appropriate form. Personal Pronoun is used in the Dative Case.

Pronoun Dat.	Present Tense	Past Tense	Future Tense	Adverb
-----------------	------------------	---------------	-----------------	--------

мені тобі йому їй нам вам їм	—	було	буде	погано добре боляче страшно
--	---	------	------	--------------------------------------

* 35. *Make up sentences in the Past, Present and Future tenses, using adverbs describing a physical state. Translate the sentences.*

Model: Мені жарко. (Present).

На вулиці було жарко. (Past).

Тобі буде жарко в куртці. (Future).

Words to use: весело, сумно, приємно, важко, легко, страшно.

Note! There are a number of Adverbs, which are used mainly to modify other Adverbs and Adjectives. Example: Він говорить дуже добре. He speaks very well.

a little	трохи
very	дуже
so	так
too	надто
only	тільки
quite	досить
quite/not at all	зовсім

* 36. *Read and translate the sentences.*

1. Мені зовсім не боляче.
2. Я вип'ю тільки трохи.
3. Ви дали мені надто багато таблеток.
4. Я почуваю себе дуже добре.
5. Він надто багато працював.
6. Вона почуває себе так погано.

***** How to Denote A Personal State.** **The Impersonal Verbs**

To denote a physical or emotional state the Impersonal Verbs are used. The Impersonal Verbs denote a condition independent of human will. It is possible to express a personal state in two ways:

1. To denote a physical or emotional state a special group of **Reflexive** Impersonal Verbs are used in the 3rd person singular form. Personal Pronouns are used in the **Dative Case**.

Мені хочеться на море.

I feel like going to the seaside.

Мені не спиться.

I am not sleeping well.

Pronoun Dat.	Verb		
	Past Tense	Present Tense	Future Tense
мені			

тобі			
йому	(не) хотілося	(не) хочеться	(не) буде хотітися
їй			
нам	(не) спалося	(не) спиться	(не) буде спатися
вам			
їм			

*** 37. Insert pronouns in brackets in the Dative Case. Read and translate the sentences.

1. (Я) не спалося вчора.
2. В неділю можна поспати довше, але (він) не спиться.
3. Сьогодні (він) не хочеться іти в кіно.
4. Є такий вислів: “(Я) не спиться – не лежиться”.
5. (Вони) хотілося поїхати в парк, але Маріна захворіла.

*** 38. Make up 6 sentences, with the verbs *хочеться*, *(не) спиться*.

Model: Сьогодні жарко, тому мені хочеться пити.

2. To denote a physical state with some verbs, like *лихоманити* (to feel feverish), *нудити* (to feel sick), *морозити* (to feel shivery), are used in the 3rd person singular form. Personal Pronouns are used in the Accusative Case.

Мені морозить.

I feel shivery

Мені нудить.

I am sick.

Pronoun Acc.	Verb		
	Past Tense	Present Tense	Future Tense
мені	морозило	морозить	буде морозити
тебе			
його			
їй			
нас	нудило	нудить	буде нудити
вас			
їх			

*** 39. Change the pronouns into the Accusative Case. Read and translate the sentences.

1. Вона змерзла, і (вона) сильно морозило.
2. У Сашка грип, тому (він) сильно лихоманить.
3. У неї сильно болить живіт, і (вона) нудить.
4. Вчора у мене була висока температура, боліла голова, (я) морозило.
5. Він погано почуває себе, (він) нудить.
6. (Він) лихоманить уже два дні.

*** 40. Change the verb in the brackets into the Past Tense, translate the sentences.

1. Він сильно застудився. Його (морозити).
2. Я втомилася. Мені (хотітися) відпочити.
3. Борис хворів на грип минулого тижня. У нього була висока температура, його (лихоманити).
4. Ти була бліда вчора. Тобі (нудити)?
5. Мабуть, я з'їла щось несвіже. Мені (нудити).

Давайте Поговоримо! / Let's Talk!*** 41. a) Practice the dialogues.**

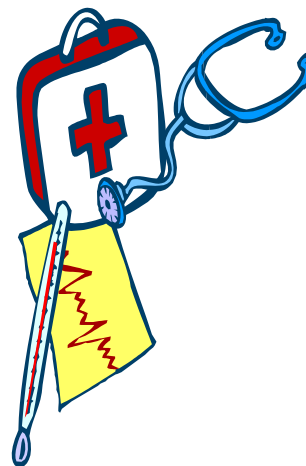
- Як ви себе почуваете?
- Погано.
- Що з вами трапилося?
- У мене болить голова.

- Як ви себе почуваете?
- Погано.
- Що у вас болить?
- У мене болять зуби.
- Вам треба іти до лікаря.

- Як ви себе почуваете?
- Погано.
- Що з вами трапилося?
- Нічого. Я втомився.
- Вам треба відпочити.

- Як ви себе почуваете?
- Не дуже добре.
- Яка у вас температура?
- Не знаю.
- Вам треба поміряти температуру.

- Що з вами?
- Я впав і зламав руку.
- Вам треба терміново іти до лікаря.

*** 42. a) Read the dialogue.****03 “Швидка допомога”**

- Алло! «Швидка допомога»? Я хочу викликати лікаря.
- Що трапилось?
- Мій друг зламав ногу.
- Ваша адреса?
- Вулиця Франка, будинок 28, квартира 89.

b) Complete the dialogues and act them out.

1. - «Швидка допомога».
- Запишіть виклик.
- Ваша адреса?
- Вулиця _____, будинок _____, квартира, _____, прізвище _____, ім'я _____.

2. - Алло, це _____?
- Так. Я вас слухаю.
- _____.
- Ваша адреса?
- _____.
- Квартира?
- _____.

* 43. Practice the dialogues.

- Дайте мені, будь ласка, ліки. Ось рецeпт.
- 19 гривень.
- Дякую.
- Пити три рази на день¹ після їжі.
- Дайте мені, будь ласка, що-небудь від нежиті.
- Є санорін.
- Це гарні ліки?
- Так.
- У мене болить голова. Дайте що-небудь.
- Будь ласка, аспірін.

 ¹ три рази на день - three times a day

** 44. Read the dialogue.

- У мене болить горло. Дайте, будь ласка, ліки.
- Будь ласка. Приймайте три рази на день.
- Добре. Скільки коштує?
- Чотири гривні і п'ять копійок.

*** 45. Make up questions using the example.

- Скажіть, будь ласка, у вас є що-небудь від простуди?
- Так, є. Ось гарні ліки.
- Як їх приймати?
- По 1 (одній) таблетці 3 рази в день перед прийняттям їжі.

проблема	кількість ліків	час
нежить	по 4 краплі	на ніч
кашель	по 3 чайні ложки	увечері
алергія	по 2 таблетки	перед їжею
ангіна	по 1 таблетці	2 рази в день

* 46. Make up a dialogue based on the picture.

** 47. a) Read and translate the dialogue.

- Як справи?
- Нормально. А у тебе?
- Дуже погано.

- Що трапилось?
- Я захворів.
- Що у тебе болить?
- Мені погано. У мене кашель, нежить і дуже болить голова.
- А горло болить?
- Так, трохи.
- А яка у тебе температура?
- Тридцять сім і вісім.
- Ти пив ліки?
- Так, я випив аспірін.
- Добре, це ефективні ліки.

b) *Substitute the underlined words and act out the dialogue.*

c) *Make up and write down the dialogue, using the phrases.*

How do you feel?

What happened?

What hurts?

You need to have a rest.

** 48. a) *Read and translate the dialogue.*

Джон: Як справи?

Таня: Нормально. А у тебе?

Джон: Жахливо!

Таня: Що трапилось?

Джон: Я захворів.

Таня: Що у тебе болить?

Джон: Мені погано. У мене болить голова. Я кашляю, чхаю, у мене нежить.

Таня: А горло болить?

Джон: Так, трохи.

Таня: А температура є?

Джон: Мабуть є.

Таня: Треба іти до лікаря.

b) *Answer the questions.*

1. Як справи у Ганни?

2. Як справи у Джона?

3. У нього болить живіт?

4. У нього болить голова?

5. Він кашляє?

6. У нього є температура?

7. Що у нього болить?

*** 49. a) *Read and translate the dialogues.*

Женя: Як здоров'я, Том? Ти дуже погано виглядаєш.

Том: Я себе погано почуваю. Мені дуже морозить.

Оля: Що трапилось?

Том: Я захворів.

Женя: Що у тебе болить?

Том: У мене сильний головний біль, нежить, кашель і навіть трохи нудить.

Оля: А горло болить?
 Том: Так, трóхи. Мені боляче ковтáти¹.
 Женя: А темперáтура є?
 Том: Máбуť, є. Я ще не міряв.
 Женя: Я думáю, у тебе грип. Трéба íти до лікаря.

¹ ковтáти - to swallow

b) Answer the questions.

1. Ви чáсто хворієте грипом?
2. Які ліки ви приймáєте від грипу?
3. Чим ви звичáйно ліку́єтеся, якщо у вас ангіна?
4. Що ви приймáєте від головнóго болю?
5. Чи звертáлися ви коли-не́будь за допомóгою до хіру́рга?
6. Як чáсто ви перевіря́єте свій зір? Де?
7. Як ви розумі́єте фразу: «Здорóв'я ні за які грóші не кúпиш»?

*** 50. a) Read and translate the dialogue.

У лікарні

Олег: Здрáстуйте!
 Лікар: Здрáстуйте! Сідáйте, будь лáска. На що скáржитесь?
 Олег: Я погáно себе почувáю: у мене болить голова, мені вáжко дíхати.
 Лікар: Давнó ви відчу́ли себе погáно?
 Олег: Тільки сьогóдні.
 Лікар: Будь лáска, роздягнітьсá. Так, дíхайте! Мóжете одягну́тисá. Ви хворі, у вас грип. Ось рецéпт, купіть ліки. Якщо в п'ятницю бóдете почувáти себе крáще, прийдéте до мене в поліклініку. Якщо темперáтура бóде висóка, ви́кличте лікаря додóму. А зáраз вам потрі́бно пі́ти додóму і лягті.
 Олег: Спасі́бі, лікар! До побáчення!
 Лікар: Усьóго дóброго! Бóдьте здорóві!

b) Act out the dialogue.

Person A: You have the following health problems:
 a) ангіна; b) отру́єння; c) не́жить; d) безсóння;
 e) зубний біль.

Person B: You are a doctor. Suggest the remedy, using the following phrases: Вам трéба ...
 Вам мóжна ...
 Вам не мóжна ...

*** 51. a) Read and translate the dialogue.

Розмóва з лікарем

- На що скáржитесь?
- У мене болить голова. Сильна не́жить. Кáшель.
- А якá темперáтура?

- Вранці була 38⁰С (градусів), а вчора ввечері 39⁰С.
- Покажіть, будь ласка, горло ... Зараз мені треба послухати вас. Зараз поміряю вам тиск ... У вас грип. Я випишу вам рецепт на ліки. Два рази в день до вас буде приїжджати медсестра робити уколи. Наступного тижня, якщо температура буде нормальна, зайдіть до мене в поліклініку.

В кабінеті у терапевта

- Наступний!
- Дікий день!
- Дікий день! Проходьте, будь ласка. Сідайте. На що скаржитесь?
- У мене дуже болить горло. Крім того, нежить і кашель. Мабуть, я застудився.
- Температуру міряли?
- Ні.
- Зараз я дам вам термометр. Треба міряти температуру.

(через п'ять хвилин)

- Температура 37,80 (тридцять сім і вісім). Коли ви захворіли?
- Вчора ввечері я відчув себе дуже погано.
- Покажіть горло. Так. Добре. Роздягніться до поясу, я хочу вас послухати. Дихайте глибше¹. Тепер не дихайте. Поверніться² спиною. Легені чисті.
- Лікар, що це значить?
- Значить в легенях немає запалення³. Це добре. Вам треба днів п'ять полежати вдома. Полощіть горло сіллю і содою (одна чайна ложка соди і одна чайна ложка солі на склянку теплої води). Приймайте аспірін. Від нежиті я вам випишу краплі. Купите їх в аптеці і закапуйте в ніс по 2 (дві) краплі три рази на день.
- Добре, дякую.
- Приходьте до мене через три дні. Усього доброго!
- До побачення, лікар.

	¹ глибоко	-	deep
	² повернутися	-	to turn back
	³ запалення	-	inflammation

b) Make up sentences using word combinations.

звернутися до лікаря, викликати лікаря додому, порадитися з лікарем, замовити ліки, виконувати поради лікаря, дотримуватися постільного режиму, приймати ліки, полоскати горло.

c) Answer the question: "Що у вас болить?" / "На що скаржитесь?". Use the following words and word combinations to answer the question.

сильна нежить, кашель, біль у горлі, охрипнути, висока (підвищена) температура, мені погано, мене морозить, безсоння.

d) You call your friend. He/she doesn't feel well. Ask him/her how he/she feels today and give your advice about what to do.

**** 52. a) Read and translate the text.**

Коли́ я був ма́ленький, я дуже́ не хоті́в іти́ в шко́лу. Я ча́сто говорі́в ма́мі, що пога́но себе́ почува́ю. Я говорі́в, що в ме́не бо́літь живі́т чи голо́ва, чи го́рло. Ма́ма мені́ не віри́ла¹. Але́ одно́го ра́зу я серйо́зно захворі́в. У ме́не був ка́шель і висо́ка темпе́рату́ра. Прийшо́в ліка́р і сказа́в, що мені́ тре́ба робі́ти уко́л і пі́ти табле́тки. По́тім я зрозумі́в, що кра́ще² не хворі́ти і гово́рити пра́вду.

¹ вірити	-	to believe
² краще	-	better

b) Choose the correct answer.

1. У ме́не бо́літь	живі́т
	зуб
	нога́
2. У ме́не	не́жить
	ка́шель
	алергі́я
3. У ме́не висо́ка/висо́ке	темпе́рату́ра
	тиск
4. Мені́ тре́ба пі́ти	міксту́ру
	компо́т
	табле́тки

***** 53. a) Read and translate the text.**

Оле́г захворі́в

Вчо́ра Оле́г до́вго ката́вся на лі́жах. Було́ хо́лодно, але́ Оле́г не хоті́в поверта́тися до́дому: да́вно не був у лісі. Він поверну́вся до́дому пі́зно, а вранці́ відчу́в себе́ пога́но. Ма́ма ра́дила йому́ залиши́тися вдо́ма, але́ Оле́г пішо́в в університе́т. На ле́кції у нього́ си́льно бо́ліла голо́ва, було́ ва́жко ди́хати. На перерві́ Оле́г ві́ршив пі́ти до ліка́ря.

Ліка́р огля́нув Оле́га і сказа́в, що в нього́ грип і йому́ тре́ба пі́ти до́дому і лягти́...

b) Continue the story.

c) Read the proverbs. Agree or disagree. Explain, why?

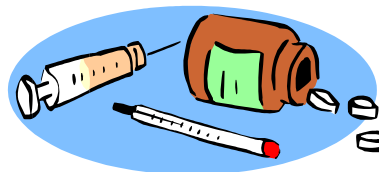
Здо́ров'я – пе́рший ска́рб.	Health is a great wealth.
У здо́ровому ті́лі – здо́ровий дух.	A sound mind in a sound body

Давайте Підведемо Підсумки!/Let's Sum Up!

* 54. Answer the question: “Яка у вас температура?”

Model: У мене висока/низька/нормальна температура.

38⁰, 37,5⁰, 36,4⁰, 35,5⁰, 39⁰, 36,6⁰

* 55. a) Rearrange the following group of words to make sentences.

1. Кашель/у/нежить/і/мене.
2. Себе/добре/почувую/я.
3. Знаходиться/аптека/недалеко/від центра.
4. Від/у/є/нежити/вас/ліки.
5. Болить/мене/у/зуб.
6. Уже/дякую/здоровий/я.

b) Ask the questions to the statements given above.

** 56. Give the symptoms of the following diseases.

простуда _____

отруєння _____

алергія _____

грип _____

ангіна _____

* 57. b) Fill in the blanks in the dialogues.

1. - Що у вас _____ ?
 - У мене болить _____.
 - Вам не можна пити _____ воду. Вам треба пити гарячий чай.
2. - Як ви себе _____ ?
 - Погано.
 - Що _____ ?
 - Я захворіла. У мене болить _____. Я думаю, у мене висока _____.
 - Тобі треба іти до _____.

* 58. a) Read and translate the dialogue.

У лікаря

- Добрий день! Сідайте, будь ласка. Що у вас болить?
- У мене болить живіт.
- Вас нудить?
- Так, мені дуже нудить.
- Що ви їли вчора?
- Я купив бутерброд з ковбасою на базарі.
- Сьогодні нічого не їжте. Але пийте багато води, можна чай без цукру. Ще купіть таблетки в аптеці. Ось рецепт.

b) *Continue the dialogues.*

1. - Дóбрый день! Сіда́йте будь ла́ска. Що у вас боли́ть?
- У ме́не боли́ть го́рло.
- ...
2. - Дóбрый день!
- Дóбрый день. Лікар, мені дуже погáно.
- Що з ва́ми?
- У ме́не ...

** 59. *Act out the following situations:*

- a) *You've cut your finger and you need to buy a band-aid.*
- b) *You have a sore throat and you want to buy the medicine "Strepsils".
Ask how many times a day you should take it.*

** 60. a) *Read and translate the text.*

Учо́ра Джеф, Нікі, Ірі́на і Ві́ктор бу́ли у лі́сі¹ на пікні́ку. Там вони́ їли шашли́кі, пи́ли пі́во, а по́тім до́вго гра́ли у бейсбо́л та футбо́л. Дже́фу бу́ло жа́рко, і він зня́в² ку́ртку.

- Ти мо́жеш захворі́ти! – сказа́ла Дже́фу Ірі́на.
- Ні! – відпові́в³ Джеф.

Ра́нком у Дже́фа бу́ла не́жить, ка́шель і висо́ка темпе́рату́ра.

- Як спра́ви? – запита́ла Ірі́на.
- Погáно! – відпові́в Джеф.

¹ у лі́сі	-	in the forest
² зня́в	-	took off
³ відпові́в	-	answered

b) *Answer the questions.*

1. Де бу́ли Джеф, Нікі, Ірі́на і Ві́ктор?
2. Що вони́ їли і пи́ли?
3. Що сказа́ла Дже́фу Ірі́на?
4. Чо́му в Дже́фа бу́в ка́шель?

*** 61. a) *Read and translate the text.*

- Здра́стуй, Ма́рк! Ти звідки?
- Іду́ з поліклі́ніки.
- Що тра́пилося?
- Ти зна́єш, Са́ндра, ні́як не мо́жу звикну́ти¹ до украї́нського клі́мату. В субо́ту зра́нку світи́ло со́нце. Я ду́мав, бу́де те́плий со́нячний де́нь, вийшов з буди́нку без ку́ртки. А пі́сля оби́ду пого́да зі́псува́лася². Поду́в холо́дний ві́тер, поча́лася си́льна зли́ва... О́тже³, я застуді́вся⁴.
- Так, я зго́дна. Пого́да тут ча́сто зміню́ється. Що у те́бе боли́ть?
- Споча́тку бу́ла висо́ка темпе́рату́ра і боли́ло го́рло, а за́раз боли́ть спи́на і ву́хо. Лікар при́зна́чив⁵ мені прогрі́вання, кра́плі у ву́хо і у́коли. Терпі́ти не мо́жу⁶ у́коли!
- Так, Ма́рк, я то́бі не за́здрю⁷. Але́ не хвилю́йся⁸. Усе́ бу́де до́бре. Голо́вне, робі́ти все́, що ра́дить⁹ лі́кар, і ти шви́дко оду́жаєш¹⁰.
- Дя́кую, Са́ндра, за підтри́мку¹¹.

	1 звикнути	– to get use to
	2 зіпсувалася	– spoiled
	3 отже	– in general
	4 застудівся	– caught a cold
	5 призначив	– prescribed
	6 терпіти не можу	– hate/ can't stand
	7 не заздрю	– don't envy
	8 не хвилюйся	– don't worry
	9 радить	– he recommends
	10 одужаєш	– get better/ recover
	11 за підтримку	– for support

b) *Fill in the appropriate prepositions.*

іду́ _____ поліклініки
звикнути _____ українського клімату
вийшов _____ до́му _____ кúрти
краплі _____ вúхо
дякую _____ підтримку

c) *Match the synonymous expressions.*

Що трапилося?	Не турбуйся.
Терпіти не можу уколо!	Що з тобою?
Не хвилюйся.	Ти швидко одужаєш.
Ти скоро одужаєш.	Не люблю уколю.

d) *Fill in the gaps using given words.*

1. У суботу зранку _____ сонце.	робіти світло зіпсувалася заздрю застудилася
2. А після обіду погода _____ .	
3. В цілому, я сильно _____ .	
4. Я тобі не _____ .	
5. Головне, _____ робити, все, що радить лікар і ти скоро одужаєш.	

e) *Fill in the table.*

Хто іде з поліклініки?	Що трапилося?	Що болить?	Що призначив лікар?

f) *Make up sentences using the set of words.*

Я/ звикнути/ до/ нового/ клімат.
Мінятися/ часто/ погода/ тут.
Стій/ хворіти/ голова/ дуже/ зараз/ у.

**** 62. Act out the following situations.**

1. You are ill. Call your workplace and inform your boss.
2. You don't feel well today. Postpone the meeting with your friend.
3. You have a headache. Call your friend and ask him/her to buy some medicine for you.
4. Your host mother insists on you taking her medicine. Refuse politely and let her know you've already taken one.
5. You are in the forest. Your friend broke his leg. Go to the nearest village or highway and ask somebody for help. Explain the problem.

***** 63. Fill in the blanks with the words from the section "Complaining".**

- Що сталося, Марія? Я бачу ти
- Нічого, все гаразд. Я просто від роботи.
- Тобі треба Коли в тебе відпустка?
- В серпня.
- Чудово, ти можеш поїхати Саме тоді буде оксамитовий сезон.
- Гарна ідея, треба

Words you may use: подумати, засмучена, наприкінці, відпочити, втомилася, на морі

*** 64. a) Read and translate the dialogues.**

- Алло! Наталія? Добра́й день. Це Майкл.
- Майкл, привіт. Чому́ ти не на робо́ті?
- Я захворі́в.
- Що́ з тобо́ю?
- Я був у лікаря. У мене́ анги́на. Я не бу́ду на робо́ті три дні.
- Це пога́но. Дякую́, що подзвони́в.
- ...
- Алло́. Добра́й день!
- Секретар́ фірми «Аякс» слуха́є вас.
- Покли́чте Дми́тра Петро́вича до телефо́ну, будь ла́ска.
- Одну́ хвилино́чку ...
- ...
- Алло́! Дми́тро Петро́вич, я сьогодні́ не бу́ду на робо́ті. Я захворі́в.
- Як до́вго вас не бу́де?
- Якщо́ все бу́де норма́льно, я бу́ду на робо́ті після́завтра.
- Добра́е. Одужуйте́!

b) Read the proverbs. Agree or disagree. Explain, why?

Здоров'я – перший скарб.	Health is a great wealth.
У здоровому тілі – здоровий дух.	A sound mind in a sound body

Скарги/Complains

***** 65. Read the dialogues, translate them and find phrases from section "Complaining".**

- a) - Лікар, я втомився і почувāju себе́ пога́но.
 - Добра́е...
 - Я засмуче́ний тим, що в мене́ безсо́ння.

- Дóбре...
- Лікар, мéне це дратує! Що ж у цьóму гáрного?
- Дóбре, що все це тра́пилося не зі мно́ю.

- b) - Я дóуже втоми́лась!
- Відпочи́нь. Ти зана́дто багáто працюєш.
 - Так. Це жахліво! У мéне ні на що не вистачáє ні чáсу, ні сил, ні натхнénня!
 - Візьми́ відгу́ли, купи́ квитки́ і ...
 - Що ти ма́єш на ува́зі?
 - Поїдеш відпочивáти в Крим чи в Карпáти з Ма́йклом.
 - Я розчарувáлась у ньóму. Він постійно на щось скáржиться, ски́глий. Мені з ним нóдно. Не хóчу про ньóго і говоріти. І, взагалі, менé це дратує...
 - Я бáчу, тебе́ все дратує, ти всім не задовóлена, ти дійсно втоми́лась. Тобі необхідно відпочи́ти і все бóде гарáзд. Ось побáчиш!

ON YOUR OWN. SELF-DIRECTED TASKS

1. *Walking about the town figure out where the hospital/s and polyclinics are located and what their working hours are.*
2. *Field trip to the local polyclinics.*
 - Ask at the registration office when and where different doctors receive patients.
 - Locate the doctors' rooms in the building.
 - Ask people in the corridors what doctors they are going to and what room.
 - Spend some time among people and listen to their medical problems and how they treat them.
 - Write down all the unknown words you see or hear, try to guess what they mean, look them up in the dictionary and learn them.
 - Share your observations with your HF/friends.
3. *Interview your HF/friends on how they treat different medical problems and fill in the table.*

Пробле́ма	Лікува́ння				
Name					
Бо́літь голова́					
Бо́літь зуб					
Бо́літь го́рло					
Бо́літь се́рце					
Бо́літь живіт					
Бо́лять о́чі					
Бо́лять но́ги					
Не́жить					
Ка́шель					
Темпера́тура					
Грип					
Алергія					
Отру́єння					
Опік					
Порі́з					

Tell them about your ways of treating the same problems.

4. *Explain to your HF/friends the difference between taking your temperature in America and Ukraine.*
5. *Tell your HF/friends about your last visit to a doctor. Ask them to tell you about theirs.*
6. *Tell your HF/friends when you were sick last and what you did about it. Ask them to share their experience.*
7. *Ask your HF/friends to explain the meaning of the idiom «До весілля заживе» (It will heal by the wedding)*
8. *Write an essay «В здоровому тілі – здоровий дух». (A sound mind in a sound body)*
9. *Remember a situation when you wanted to «кусати лікті» (bite your elbows). Write about it and tell your HF/friends. Ask them to share their experience.*

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА/VOCABULARY

1. *Buy a poster or draw a picture of a person full size, prepare stickers with words denoting parts of the body and label the picture. Put it up on the wall in your room and read it every day.*
2. *You can learn the following short rhyme to remember some parts of the body better.*

Це – рука,
Це – нога,
Це – живіт,
Це – голова,
Це – ву́хо,
Це – ніс,
Це – о́ко,
Це – хвіст (tail).

Every time you are reading this poem touch the part of the body you are naming.

3. *You can arrange a competition with your friends on who is the fastest to show the named part of the body, or vice versa – to name the shown part of the body.*
4. *Prepare Flash Cards with the vocabulary words. Practice translating them both ways.*
5. *Mix the Flash Cards up and distribute them into categories:*
 - face
 - body
 - inner parts of the body
 - doctors

- *medical instruments*
- *medicine cabinet*
- *illnesses and diseases*

6. *Put the Flash Cards with the words denoting inner and outer parts of the body face down on the table. Take them one by one and practice the phrases*

У мене бо́літь (singular)

У мене бо́лять (plural)

7. *You can play the following guessing game with your friend/s. The Flash Cards with words of parts of the body are on the table face down. One person takes a card not showing it to the other/s who have to guess what it is by asking questions like*

У вас/тебе бо́літь голо́ва?

У вас/тебе бо́лять зу́би?, etc.

You can do the same activity with illnesses and diseases,

e.g.: У вас/тебе ка́шель/не́жить / грип?

8. *“Choose a doctor”*

Using your Flash Cards or writing the words down, fill in the table with parts of the body and illnesses in one column and the corresponding doctor in the other,

e.g.:

Пробле́ма	Лікар
Зуб/зу́би	Данти́ст/стомато́лог
Ву́хо/ву́ха	Лор

You can also do this activity with a friend/s. One person says what hurts, the other/s suggest what doctor to visit,

e.g.:

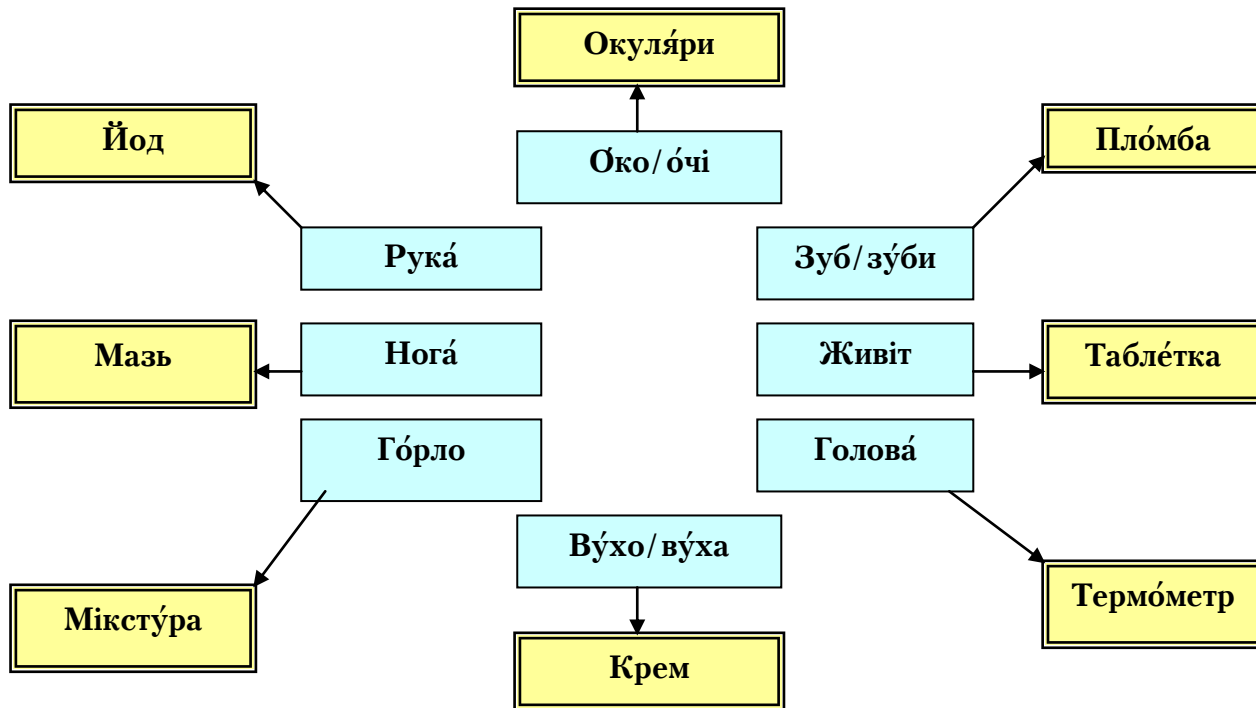
- У мене бо́літь зуб!
- Вам/тобі тре́ба іти́ до стоматоло́га.

9. *“Guess the illness”*

One person describes the symptoms of some disease, the other/s have to guess what disease it is.

10. "Health Pie"

Arrange the Flash Cards with health problems as an inner circle and the Flash Cards with corresponding prescriptions as an outer circle, e.g.:

Using this Health Pie practice the phrases like:

- У мене бо́літь живі́т.
- Вам/тобі тре́ба ви́пити табле́тку.

11. "At the Pharmacy"

One person acts as a pharmacist, the others act as customers. The customers are supposed to order medicines, but the pharmacist has only one medicine. So, the customers try to guess what it is.

- У вас є міксту́ра від ка́шлю?
 - Да́йте, будь ла́ска, аспіри́н.
- } У нас нема́є міксту́ри/аспіри́ну.

12. Alphabet

Variant 1. Alphabetize the chapter vocabulary and write it down.

Variant 2. Arrange a contest with your friend/s on who can name more words from the chapter beginning with this or that letter.

13. Champion Game.

One person can name only one word from the chapter vocabulary at a time. Go around in circles until you run out of words. The last person to name a word wins.

14. *Hokey-Pokey songs.*

You can sing one of the following songs to review the new vocabulary.

1) Sing the song using the words and word combinations given in parentheses:

Пра́ва рука́ впе́ред,
пра́ва рука́ наза́д,
пра́ва рука́ впе́ред,
пра́ва рука́ впе́ред,
пра́ва рука́ наза́д.
 Танцю́ємо цей тано́к
 І ве́село живемо́.

(лі́ва рука́, пра́ва нога́, лі́ва нога́, пра́ве плече́, лі́ве плече́, пра́ве стегно́, лі́ве стегно́, голова́, живі́т, ті́ло все)

2) За́раз одна́ нога́, по́тім іще́ нога́,
 За́раз одна́ рука́, по́тім іще́ рука́.
 За́раз іде́мо впе́ред, по́тім іде́мо наза́д.
 Ми до́бре так іде́мо, нам ду́же ве́село!
 Тепе́р боли́ть живі́т, тепе́р боли́ть спи́на,
 Йде́мо до ліка́ря.
 Не мо́жна нам співа́ти,
 Не мо́жна танцюва́ти,
 Нам тре́ба спа́ти.
 А я іду́ впе́ред, по́тім іду́ наза́д.
 За́раз плече́ туди́, по́тім стегно́ сюди́.
 Ми до́бре так іде́мо, ми лю́бим танцюва́ти,
 Ще́ лю́бимо співа́ти, нам ду́же ве́село!

ГРАМА́ТИКА/GRAMMAR

1. *Conjugate the Verbs from the chapter into your Book of Verbs.*

2. *Modal Verbs.*

a) Prepare Flip Charts on modal verbs in Ukrainian:

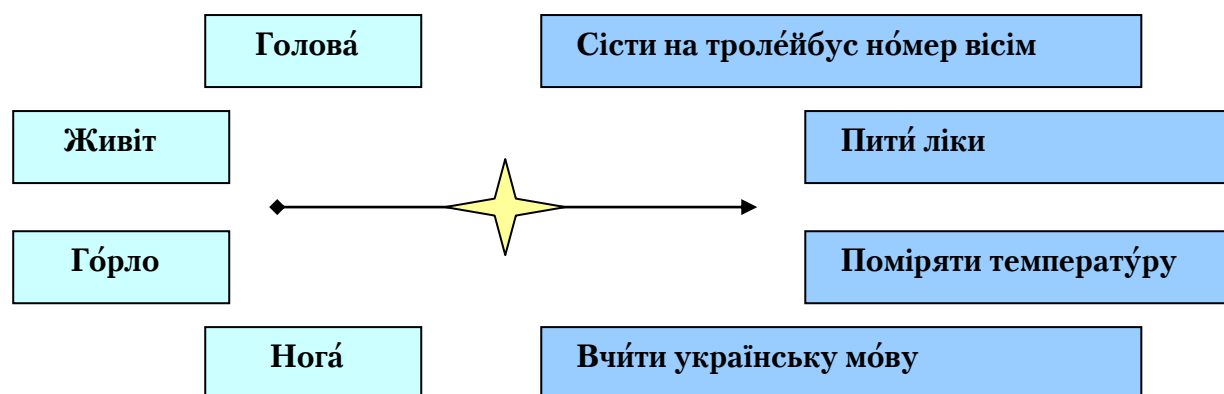
Personal Pronoun or Noun in Dative	Modal Word	Infinitive
Мені	Тре́ба	
Тобі		
Йому́		
Їй	Потрі́бно	
Нам	Необхі́дно	
Вам		
Їм		
Окса́ні	Не мо́жна	
Джо́ну	Мо́жна	
Ді́тям		

Personal Pronoun or Noun in Nominative	Modal Word	Infinitive
M	Пові́нен	
F	Пові́нна	
Pl	Пові́нні	

b) Fill in these charts with appropriate words and try to use these grammar patterns in everyday situations.

Game “Roulette”

Make two sets of cards: parts of the body and verbs/verb phrases. Put the cards in a circle, so that the two sets are facing each other. Place a bottle or a pen in the middle. One person spins the bottle/pen and uses the part of the body it shows to say what hurts. Another person reacts with the prescription indicated by the other end of the bottle/pen. The prescriptions can be serious or fun.

- У мене боліть голова́.
- Вам трéба вчіти українську мóву.

False and true recommendations:

Prepare two sets of cards and put them on the table face down. There is a health problem (гóрло) on one and a piece of advice (танцюва́ти) on the other. Take a card from one set and make a complaint: «У мене боліть гóрло». Then take a card from the second set and give a “recommendation”: «Вам трéба танцюва́ти». Then come up with an appropriate recommendation: «Hi, вам трéба піти чай з ме́дом».

You can do this activity with two friends. Then one person makes a complaint, the other person gives a “recommendation” from a card and the third person comes up with a proper recommendation.

Giving recommendations:

Fill in the table with possible health problems and what you should, should not or may do when having them,
e.g.:

Що бо́літь? / Яка хвороба?	Що трéба/ потрiбно робити?	Що не мóжна робити?	Що мóжна робити?
Очі	Вiдпочивати	Багато читати	Слiхати мiзику
Ангiна	Пити гарячий чай	Їсти морозиво	Полоскати горло

Complex sentences.

Якщо/коли

Using the table above make up and write down sentences as in the example:

Якщо/коли у вас бо́лять очі вам трéба вiдпочивати.
Якщо/коли у вас ангiна, вам не мóжна їсти морозиво.
Якщо у вас ангiна, вам мóжна полоскати горло.

Тому що

Using the table above explain why a person should and should not do certain things,
e.g.:

Вам трéба пити гарячий чай, тому що у вас ангiна.
Вам не мóжна багато читати, тому що у вас бо́лять очі.

СПЛКУВАННЯ/COMMUNICATION

1. *Medicines in Ukraine*

Go to a pharmacy, and look at the counter there. You will see that all the medicines are divided into special categories. Write down the names of these categories, and look them up in the dictionary. Ask your HF/friends to give you some examples of the most widely used medicines for each category, and how and when they would take them.

2. *Medical Kit*

Ask your Host Family or friend if they have any medicine. Read the label and instructions and translate.

3. *Medicines in the States*

Show your HF/friends your Medical Kit. Explain to them to which category each medicine belongs, when you would take it and in what way.

4. *Instead of a doctor*

It would be great if you could find a doctor among your new friends/acquaintances. Interview this person on the best ways of treating health problems at home. Write down the recommendations.

5. *Like a child*
If you have some children in Ukraine you often play with, it would be interesting for you to know that kids like the game “At the doctor’s”. This is a wonderful opportunity for you to practice your Health vocabulary.
6. *Health chat*
You have probably noticed that people in Ukraine talk about health a lot, complaining about it or sharing their own or someone else’s medical experience. You can take advantage of this tradition and get a chance to practice your Health language as much as you want.
7. *Health Magazine*
Find an article about health in a magazine. Read and translate it.
8. *Cross-cultural discussions*
We suggest the following questions for discussions with your HF/friends:
 - Medical Service in America and in Ukraine
 - Drug Problems in both countries and ways to solve them
 - HIV and AIDS in America and in Ukraine

НАСОЛОДЖУЙСЯ!/ ENJOY IT!

Ідіоми/Idioms

Idiom	Translation	Your interpretation	Its meaning	English equivalent
Здоров'я дорожче грошей.	Health is more precious than money.			
Здоров'я не купиш.	You can't buy health.			
У когó що боліть, той про те і говорить.	When something hurts, you want to talk about that.			
Сказав сліпий: «Побачимо».	A blind person said: “we’ll see”.			
Кров з молоком.	Blood with milk.			
В здоровому тілі – здоровий дух.	In a healthy body there is a healthy spirit.			
Час – найкращий лікар.	Time is the best doctor.			

Idioms with parts of the body

Як руко́ю зняло́.	Like taken with a hand.			
Попа́сти па́льцем в не́бо.	To hit the sky with a finger.			
Жи́ти на ши́року но́гу.	To live on a wide foot.			
Ви́ще голови́ не стри́бнеш.	You won't jump higher than your head.			
Дай па́лець – він всю ру́ку відку́сить.	Give him a finger – he will bite your whole arm off.			
Од́на голова́ до́бре, а дві голови́ – ще краще́.	One head is good, but two heads are better.			
Ри́ба гни́є з голови́.	Fish rots from its head.			
Дурна́ голова́ нога́м спо́кою не да́є.	A stupid head does not give rest to the legs.			
О́чі – дзе́ркало душі́.	The eyes are the mirror of the soul.			
Пра́вда о́чі ко́ле.	The truth pricks the eyes.			
Куса́ти лікті	To bite one's elbows.			
Держи́ рот на замку́, а ву́ха відкритими́.	Keep your mouth locked and your ears open.			
Держи́ го́лову в хо́лоді, живи́т в го́лоді, а но́ги в теплі́.	Keep your head in cold, stomach in hunger, but feet in warmth.			

Жарты/Jokes

- Я хвилююся, лікарю, – сказав хворий на операційному столі. – Це у мене перша операція.

- Не бійтеся, – відповіла медсестра. – У лікаря це теж перша операція.
- Чому ти така весела?

- Я іду від зубного лікаря.

- Ага, тепер зуби не болять, тому ти весела?

- Ні, зуби болять, але лікар сьогодні не працює.
- Знаєш, сьогодні я спостерігав, як зубний лікар ремонтував свою машину. Дуже цікаво!

- Ну і що у цьому цікавого?
- Він взяв інструменти і сказав: «Потерпі, друже, зараз буде трішки боляче».

4. Лікар: Вам не можна курити, пити і грати в карти.
Хворий: Мені здається, тут вже була моя дружина.
5. Лікар: Я порекомендував вам курити тільки одну цигарку після їжі. І ось результат: у вас прекрасний здоровий вигляд!
Пацієнт: Звичайно! Я тепер їм десять разів на день.
6. Лікар: Підготуйте свого чоловіка до найгіршого.
Дружина: О Господи! Невже він помре?!
Лікар: Ні, але він не зможе курити.
7. Головний лікар запитує у хворого:
- Чому ви втекли з операційної зали?
 - Тому що медсестра сказала: «Прощу без паніки! Операція апендициту найлегша!»
 - Ну і що? Це дійсно так.
 - Так. Але вона сказала це не мені, а молодому хірургу.
8. Багатий чоловік на прийомі у лікаря.
- Лікарю, це правда, що здоров'я не купиш ні за які гроші?
 - І хто ж вам сказав такі дурниці?!
9. У окуліста.
- Закрийте ліве око і назвіть ось цю літеру.
Пацієнт мовчить.
 - Тепер закрийте праве око і назвіть літеру.
Пацієнт мовчить.
 - Ви що, зовсім нічого не бачите? – запитує схвилюваний окуліст.
 - Ні, я все бачу, але я забув, як називається ця літера.

Вірш/Роем

Ой болить у мене зуб.

Ой болить у мене зуб,
Він не хоче їсти суп.
Хоче меду, хоче грушку
Ще й гарячу пампушку.
А якщо дасте сметану,
То відразу перестане.

 Пісня/Song

- Гріцю, Гріцю – до роботи!
- В мене порвані чоботи.

- Гріцю, Гріцю – до телят!
- В мене ніженьки болять.

- Гріцю, воду йди носить!
- В мене голова болить.

- Гріцю, Гріцю – працювати!
- Ні, не можу, хочу спати.

- Гріцю, Гріцю – до Марусі!
- Зараз, тільки одягнуся!

Повір'я / Superstitions

They say...

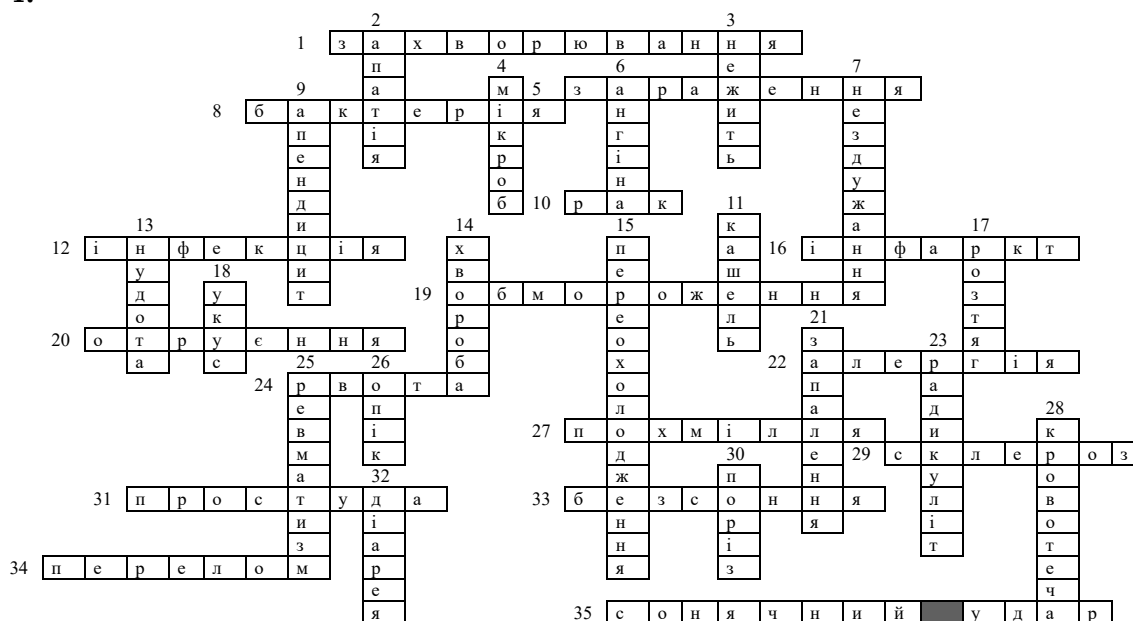

- if your lips itch – you will be kissing
- if your forehead itches – you will get some news
- if your nose itches – you will be drinking
- if your moustache itches – you will get a present
- if your cheeks itch or burn – you will cry
- if your mouth itches – you will eat something delicious
- if your eyelash falls out – you will get a present
- if you have white spots on your nails – you will get something new
- if your left palm itches – you will get some money
- if your right palm itches – you will shake hands (you will meet somebody)
- if your feet itch – you will go on a trip
- do not knock on the table with a spoon – or you will have a toothache
- a pregnant woman should not steal – or the stolen object may print on the child's body
- a pregnant woman, when scared, should not touch her body – or the child may have spots on those parts of the body
- if a person who is seriously ill sneezes – this person will get well

Keys to the Exercises

4.

5. Рецепт, таблетка, мікстура, мазь, крем, йод, вата, бинт, пластир, спирт, шприц, укол, градусник, презерватив, ліки, марля, краплі, порошок, наркотики, зубна нитка.
6. Лор, лікар, хірург, дантист, педіатр, окуліст, пацієнт, хворий, терапевт, психіатр, гінеколог, кардіолог, мастопатолог, невропатолог, психотерапевт.
9. а) лікар
б) нога
в) живіт
г) мікроб
г) боліти
д) пацієнт
е) спати
є) інфаркт
ж) легені
з) здоров'я

* 11. 1. почуваю; 2. почуває; 3. почуває; 4. почуваєш; 5. почуваємо; 6. почуваєте.

** 12. почуваю, почував, почуваєте, почуваю, будете почувати, почував.

** 14. дуже, так, занадто, зовсім, так.

*** 15. 1. хворів/хворіла; 2. хворів/хворіла; 3. хворіє; 4. хворіє; 5. хворіємо; 6. хворіли; 7. хворіли.

** 16. хворіє; хворіла; хворів; хворів; захворів; захворів; захворів.

* 17. 1. бо́літь; 2. бо́літь; 3. бо́лять; 4. бо́літь; 5. бо́лять; 6. бо́літь.

* 18.

У мене (не) бо́літь (sg) ...	У мене (не) бо́лять (pl)...
Голова́, зуб, се́рце, живіт, го́рло, ко́ліно, спі́на, ши́я.	Зу́би, ву́ха, но́ги, ру́ки.

* 21. 1) Лі́ки / ма́зь / мі́ксту́ра від: поно́су, рво́ти, ро́зладу шлу́нку, головно́го бо́лю, се́рцевого бо́лю, зубно́го бо́лю, не́житі, бо́лю у животи́.

2) Алергі́я на: ко́тів, соба́к, бджі́л, парфу́ми, пух, во́вну, за́пах тютю́ну, ака́цію, бузо́к, уку́си кома́рів, ме́д, алкого́ль, кві́тковий пи́лок, пла́стир, полу́ницю.

* 23. 1. мо́жу; 2. мо́жеш; 3. мо́же; 4. мі́г; 5. мо́жемо; 6. мо́же; 7. мо́жу; 8. мі́г.

* 24. 1. потрі́бно; 2. не мо́жна; 3. мо́жна, не мо́жна; 4. потрі́бно; 5. мо́жна, мо́жна; 6. мо́жна; 7. потрі́бно, не потрі́бно.

* 25. 1. то́бі; 2. ва́м; 3. ї́й; 4. ме́ні; 5. ва́м; 6. ї́м.

** 30. 1. Ва́м потрі́бно прийма́ти ці лі́ки сьо́годні ввече́рі.
2. Ва́м не тре́ба бу́ло бага́то працюва́ти.
3. Ва́м тре́ба бу́де допо́могти́ мені́.
4. Ва́м тре́ба бу́ло купі́ти ці лі́ки і прийма́ти їх 3 ра́зи на добу́.
5. Ї́йму́ тре́ба бу́ло зроби́ти ва́м уко́л і маса́ж.
6. Ї́й потрі́бно бу́ло по́міряти ва́м тиск.

** 31. 1. Які́й у ва́с на́стрій? – У ме́не чудо́вий на́стрій.
2. Які́й у ва́с пу́льс? – У ме́не норма́льний пу́льс.
3. Яка́ у ва́с темпе́рату́ра? – У ме́не висо́ка темпе́рату́ра.
4. Яке́ у ва́с здо́ров'я? – У ме́не мі́цне здо́ров'я.
5. Які́ у ва́с зу́би? – У ме́не здо́рові зу́би.

** 33. 1. бу́ла хво́ра; 2. голо́дний/голо́дна; 3. здо́ровий; 4. бу́дьте здо́рові;
5. хво́рий; 6. бадя́орий і ене́ргійний.

*** 37. 1. ме́ні; 2. йому́; 3. йому́; 4. ме́ні; 5. ї́м

*** 39. її́, його́, її́, мене́, його́, його́.

*** 40. Моро́зило, хоті́лося, лихомáнило, ну́дило, нуди́ло.

** 52. б) 1. живі́т;
2. ка́шель;
3. висо́ка темпе́рату́ра;
4. табле́тки.

* 55. а) 1. У ме́не ка́шель і не́жить.
2. Я себе́ пога́но почува́ю.

- 3. Апте́ка знахо́диться не́далеко від це́нтру.
- 4. У нас є лі́ки від не́житі.
- 5. У ме́не бо́літь зуб.
- 6. Дя́кую, я вже здо́ровий.

*** 61. b) з, до, із, без, у, за.

- c) Що тра́пилося? – Що з тобо́ю?
Терпі́ти не мо́жу уко́ли! – Не люблю́ уко́ли.
Не хвилю́йся. – Не турбу́йся.
Ти ско́ро оду́жаєш. – Ти шви́дко оду́жаєш.

- d) 1. ся́яло; 2. зі́псува́лася; 3. застуди́лася;
4. за́здрю; 5. робі́ти.

- f) Я звик до ново́го клі́мату.
Тут ча́сто зміню́ється пого́да.
У Сте́йсі за́раз ду́же бо́літь голо́ва.

*** 63. засму́чена, втоми́лася, відпочі́ти, кінці́, на мо́ре, поду́мати.

Appearance.
Character. Emotions

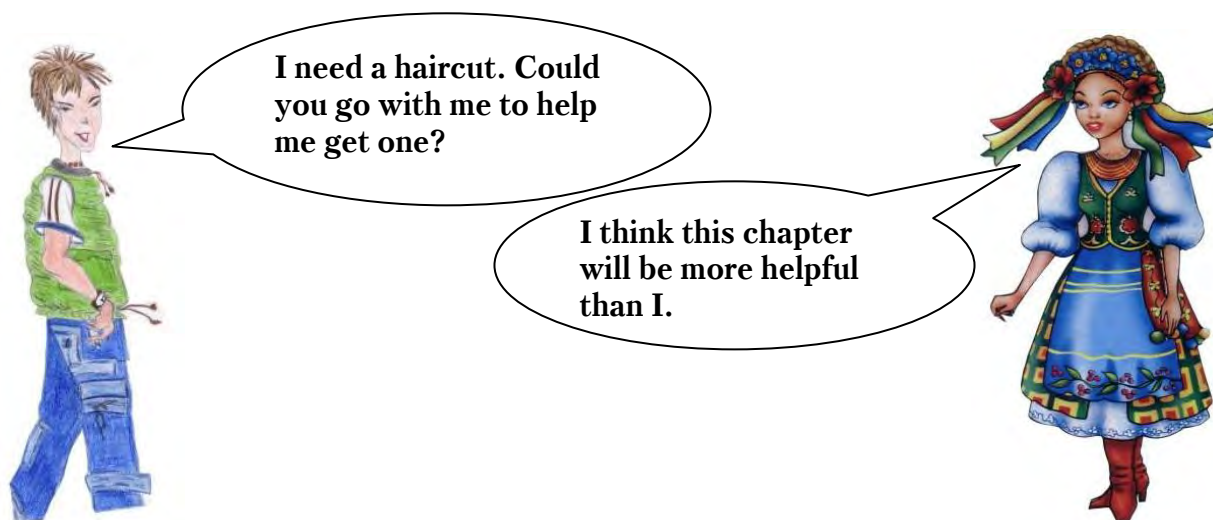
Зовнішність.
Характер. Емоції

Table of Contents

I. Competences -----	124
II. New Vocabulary -----	126
III. Just Try It! -----	136
□ Vocabulary exercises-----	136
□ How to:	
• Describe Appearance and Character Traits-----	142
• Say “To Resemble, to Be Similar To”-----	143
• Compare Something-----	145
• Use the Verbs of Mental Perception-----	147
□ Complex Sentences with Conjunction чим..., тим... (the more..., the more...)-----	148
IV. Let’s Talk! -----	149
□ At the Hairdresser’s-----	155
V. Let’s Sum Up! -----	155
VI. On Your Own -----	
□ Self-Directed Tasks-----	
□ Tips for Self-Directed Language Learning-----	
• Vocabulary-----	
• Grammar-----	
• Communication-----	
□ Enjoy it! -----	
• Idioms-----	
• Jokes-----	
• Poem-----	
• Song-----	
• Superstitions-----	
VII. Keys to the Exercises -----	

APPEARANCE/ CHARACTER/ EMOTIONS **ЗОВНІШНІСТЬ/ ХАРАКТЕР/ ЕМОЦІЇ**

You will be able to:

- Describe your emotional state
- Describe the appearance and character of different people
- Use a Barber's service in Ukraine

Нові слова/New vocabulary

<u>Зовнішність (f)</u> * Який він? Яка вона? Він старий чоловік. Вона молодá дівчина. ** Як він/вона виглядає? Він/Вона виглядає молодше. старіше. на свій вік. *** На ко́го він схóжий? На ко́го вона схóжа? Він схóжий на брата. Вона схóжа на сестру́. <u>Люди́на</u> * дити́на (sg) – діти (pl) хло́пчик дівчинка хло́пець дівчина чоловік жінка ** малю́к підліток *** немовля́ (m) па́рубок/юна́к <u>Вік</u> * Він молоді́й? Вона́ молодá? мале́нький (не)молоді́й (не)старі́й ** літні́й, літнього віку середнього віку *** ю́ний похі́лого віку	<u>Appearance</u> What is he like? What is she like? He is an old man. She is a young lady. What does he/she look like? He/She looks younger. older. his/her age. Who does he look like/resemble? Who does she look like/resemble? He looks like/resembles his brother. She looks like/resembles her sister. <u>Person</u> child – children boy girl young man young woman, miss man woman baby teenager infant, baby youth <u>Age</u> Is he young? Is she young? small, little (not) young (not) old elderly, aged middle-aged youthful advanced in years
--	--

Зріст

*

Він висóкий?
Вона́ висóка?
Він (не)висóкий.
Вона́ (не)висóка.

**

Який у ньóго/у не́ї зріст?

Якóго він/вона́ зрóсту?
Він/Вона́ низькóго зрóсту.
серéдного зрóсту.
(не)висóкого зрóсту.

Статýра

*

Він пóвний?
Вона́ пóвна?

(не)пóвний
(не)худий
(не)стрункий

**

Яка́ у ньóго/у не́ї статýра?
У ньóго/У не́ї серéдня статýра.

Якóї він/вона́ статýри?
Він/Вона́ серéдньої статýри.

Зóвнішність (f)

*

Який у ньóго/у не́ї ніс?
рот?
Яка́ у ньóго/у не́ї посмішка?
шкіра?
фігу́ра?
Яке́ у ньóго/у не́ї облі́ччя?
чолó?
волóсся?
Які́ у ньóго /у не́ї óчі?

облі́ччя (n)
чолó
ніс
рот
óчі (pl)
шкіра
волóсся (n)
(не)гáрний (m)/(не)гáрна (f)

**

Яка́ у ньóго/у не́ї зóвнішність?

Height

Is he tall?
Is she tall?
He is (not) tall.
She is (not) tall.

What is his/her height?

Of what height is he/she?
He/She is a short person (of short height).
of medium height.
(not) a tall person.

Constitution

Is he chubby?
Is she chubby?

(not) fat/chubby/plump
(not) thin, skinny
(not) slender

What is his/her stature/figure?
He has an average stature/figure.

Of what type of stature/figure is he/she?
He/She is of an average stature/figure.

Appearance

What kind of nose does he/she have?
mouth
What kind of smile does he/she have?
skin
figure
What kind of face does he/she have?
forehead
hair
What kind of eyes does he/she have?

face
forehead
nose
mouth
eyes
skin
hair
(not) beautiful/handsome

What kind of appearance does he/she have?

(не)при́ємний (m) / (не)при́ємна (f)	(not) nice, (not) pleasant
блонди́н (m) / блонди́нка (f)	blond/ blonde
брюне́т (m) / брюне́тка (f)	brunet/ brunette (dark-haired person)
шатен (m) / шате́нка (f)	brown-haired man/ woman
ли́сий (m) / ли́са (f)	bald man/ woman
ви́ї (pl)	eyelashes
брова́ (sg) – бро́ви (pl)	eyebrow(s)
щока́ (sg) – що́ки (pl)	cheek(s)
ластови́ння (pl), весня́нки (pl)	freckles
ву́са (pl)	mustache
борода́	beard
бакенба́рди (pl)	sideburns
підборі́ддя (n)	chin
ро́димка	mole
по́смішка	smile
по́гляд	look/ glance
ви́раз облі́ччя	face expression
рум'я́нець (m)	redness in cheeks/ blush, flush
фігу́ра	figure, frame
та́лія	waist
*** m / f	
(не)симпати́чний / (не)симпати́чна	(not) likeable, (not) attractive
(не)прива́бливий / (не)прива́блива	(not) attractive
кру́гле	round
ова́льне	oval
до́вге	long
вузьке́ облі́ччя	narrow face
сму́гляве	swarthy
засма́гле	sunburnt/ suntanned
висо́ке чо́ло	high forehead
ни́зьке	low
вели́кі	big
мале́нькі	small
кру́глі	round
вузькі	narrow
мигдалеві́дні о́чі	almond-shaped eyes
ка́рі	brown
чо́рні	black
зеле́ні	green
си́ні	blue
блакі́тні	light-blue
сірі	grey
до́вгі	long
коро́ткі ви́ї	short eyelashes
гу́сті	thick
рі́дкі	thin
те́мні	dark
сві́тлі	light

прямі дугоподібні брови густі тонкі		straight arched eyebrows bushy thin
прямий кирпáтий рiмський ніс грéцький орлиний		straight pug/turned up Roman nose Greek aquiline
пухкі рум'яні щóки		plump pink cheeks
тонкі пóвні гýби		thin thick lips
дóвге корóтке серéдньої довжини прямé хвилясте кучеря́ве світле волóсся тёмне чóрне руся́ве кашта́нове рудé попеля́сте сíве		long short of medium length straight wavy curly fair hair dark black light-brown chestnut red ash-colored gray
<u>Харáктер</u> *		<u>Character</u>
Який він? Якá вона? Він/ Вона́ оптиміст.		What's he like? What's she like? He/ She is an optimist.
оптиміст песиміст ідеаліст реаліст скéптик ци́нік альтруїст егоїст ентузіáст ромáнтик прагмáтик		optimist pessimist idealist realist sceptic cynic altruist egotist, selfish person enthusiast romantic, romanticist pragmatic
Він розу́мний. Вона́ розу́мна. розу́мний		He is clever. She is clever. clever, smart

дурний	stupid
добрий	kind
злий	mean, evil, malicious
чесний	honest
брехливий	lying, mendacious
веселий	cheery
нудний	tedious, dull, boring
сильний	strong
слабкий	weak
**	
Який у нього/у неї характер? Він серйозний. Вона серйозна.	What's his/her character like? He is serious/a serious person. She is serious/a serious person.
діловий	business-like
серйозний	serious
енергійний	energetic
практичний	practical
пунктуальний	punctual, accurate
акуратний	tidy
талановитий	talented
тактовний	tactful
ввічливий	polite
уважний	attentive, considerate
ніжний	loving, affectionate
лагідний	tender
скромний	modest
сміливий, хоробрий	courageous, brave
щедрий	generous
жадібний	greedy
нервовий	nervous
хитрий	sly, cunning
грубий	rough, rude
лінійний	lazy

(без)корисливий	(un)mercenary
життєрадісний	cheerful, buoyant
сумовитий	cheerless, doleful
примхливий	capricious, whimsical
інтелігентний	intellectual
(не)освічений	(un)educated
(не)комунікабельний	(un)communicative
(не)товариський	(un)sociable
безпосередній	direct, spontaneous
невимушений	natural, unconstrained
сором'язливий	shy, diffident
боязкий	shy, timid
(не)рішучий	(un)determined
зухвалий	impudent, audacious
відкритий	open
потайливий	reserved, reticent, secretive
відвертий	frank, candid
стриманий	restrained, discreet

довірливий	trusting, trustful
підозрілий	suspicious
ревнівий	jealous
зázдрісний	envious
щірий	sincere
лицемірний	hypocritical
підлий	mean, base
справедлівий	just
працьовітий	hard-working
амбітний	ambitious
цілеспрямований	purposeful, firm of purpose
наполéгливий	persistent
впéртий	stubborn
слухняний	obedient
зацікавлений	curious
допитливий	inquisitive
винахідливий	inventive; ingenious
кмітливий	resourceful
мужній	manly, steadfast
боягузливий	cowardly
агресивний	aggressive
жорстокий	cruel
злісний	spiteful
дбайливий	careful, attentive
чуйний	responsive, kindhearted
відповідальний	responsible
легковажний	light-headed, thoughtless
обдарований	gifted, able
бездарний	ungifted
(не)охайний	(un)tidy
педантичний	punctilious; over-scrupulous
сумлінний	conscientious
сентиментальний	sentimental
мрійливий	dreamy, pensive
емоційний	emotional
пристрасний	passionate
(не)врівноважений	(un)balanced
дратівливий	irritable, short-tempered
спокійний	calm
впéвнений у собі	confident
самовпéвнений	self-confident
нахабний	impudent, impertinent
екстравагантний	extravagant
вимогливий	exacting, exigent
шляхетний	noble, high-minded
терплячий	patient
толерантний	tolerant
спостережливий	observant
вірний, відданий	faithful, loyal
гостинний	hospitable
дріб'язковий	petty, small-minded

** Темпера́мент Який у нього/у неї темпера́мент? Він/Вона́ (типовий) холе́рик. сангвінік. флегма́тик. меланхо́лік. *** Зна́ки Зодіа́ку Овен Тілець Близню́кі Рак Лев Діва Терези Скорпіо́н Стрілець Козеріг Водолій Риби знак Землі знак Вогню знак Води знак Повітря Емо́ції * Як на́стрій? Чудо́вий. Мені ціка́во. ну́дно. стра́шно. весе́ло су́мно ну́дно ціка́во все одно́ ба́йду́же прие́мно при́кро стра́шно само́тньо со́ромно смі́шно огі́дно ** Я/ви/він/вона́ у шо́ці. у шо́ці у за́хвaті у ро́зпачі (не) в гу́морі	Temperament/ Spirits What kind of spirits is he/she of? He/She is a typical choleric subject. sanguine person. phlegmatic person. melancholic person. Star Signs Aries Taurus Gemini Cancer Leo Virgo Libra Scorpio Sagittarius Capricorn Aquarius Pisces Earth sign Fire sign Water sign Air sign Emotions What's your mood like? Great. I am interested. bored. scared. having fun sad bored interested indifferent indifferent pleased offended scared lonely ashamed feel like laughing disgusted I am/you are/he is/she is shocked. shocked ecstatic in despair (out of) spirits
---	---

*** Я щаслівий (m). Я щасліва (f). Ми щасліві (pl). m / f / pl щаслівий/щасліва/щасліві здивований/здивована/здивовані збентежений/збентежена/збентежені задоволений/задоволена/задоволені задоволений/задоволена/задоволені собою шокований/шокована/шоковані розлючений/розлючена/розлючені роздратований/роздратована/ роздратовані засмучений/засмучена/засмучені розгублений/розгублена/розгублені	I am happy. We are happy. happy surprised embarrassed content, satisfied smug shocked angry, furious annoyed sad confused
* кохати (I, Imp.), любити (II, Imp.) закохатися (I, Perf.) розлюбити (II, Perf.) ненавидіти (II, Imp.)/зненавидіти (II, Perf.)	to love to fall in love to stop loving to hate/come to hate
** нервувати (I, Imp.)/занервувати (I, Perf.) плакати (I, Imp.)/заплакати (I, Perf.) жартувати (I, Imp.)/пожартувати (I, Perf.) сумувати (I, Imp.)/засумувати (I, Perf.) шкодувати (I, Imp.)/пошкодувати (I, Perf.) цінувати (I, Imp.)/оцінити (II, Perf.)	to be nervous/to become nervous to cry/to start crying to joke to be sad/to become sad to feel sorry for, to regret to appreciate
*** сміятися (I, Imp.)/засміятися (I, Perf.) посміхатися (I, Imp.)/ посміхнутися (I, Perf.) сумувати (I, Imp.)/ скучити (II, Perf.) боятися (II, Imp.)/злякатися (I, Perf.) лякатися (I, Imp.)/злякатися (I, Perf.) розважатися (I, Imp.)/розважитися (II, Perf.) ображати (I, Imp.)/образити (II, Perf.) ображатися (I, Imp.)/образитися (II, Perf.) співчувати (I, Imp.)/поспівчувати (I, Perf.) хвилюватися (I, Imp.) / розхвилюватися (I, Perf.) непокоїтися (II, Imp.)/занепокоїтися (II, Perf.)	to laugh to smile to miss smb/ smth to be scared/to get scared to get scared to have fun/to enjoy oneself to offend smb to get offended to sympathize/to feel sorry for to be agitated/to get agitated to worry/to begin to worry

пишáтися (I, Imp.)/запишáтися (I, Perf.) сорóмитися (II, Imp.)/засорóмитися (II, Perf.) <u>Байдужність</u> * Мені все одно. Як хочете. ** Хто завгóдно/Хто-не́будь. Що завгóдно./Що-не́будь. Коли́ завгóдно./Коли-не́будь. Де завгóдно./Де-не́будь (location) Як завгóдно./Як-не́будь. Який/á/é/і завгóдно./ Який/а/е/і-не́будь. *** Мені ба́йду́же. (Це) не ма́є значення. (Мені) нема́є різни́ці. Вирішуйте самі. <u>Співчуття</u> * Шко́да. ** Мені дуже шко́да. *** Я співчува́ю вам. <u>Перукарня</u> Ви працю́єте за за́писом? На коли́ можна записáтися? Можна записáтися на понеділок? Я хочу́ підстри́гтися. пофарбува́тися. пофарбува́ти ко́рені воло́сся тільки підривня́ти. корóтку стрі́жку. моде́льну стрі́жку. зробі́ти зачі́ску. зробі́ти “хімію”. зробі́ти філіро́вку. зробі́ти мелірува́ння. зробі́ти колорува́ння. зробі́ти манікю́р/педикю́р. нафарбува́ти нігті. Помі́йте мені го́лову, будь ла́ска. Підстрижі́ть мене́, будь ла́ска. Знімі́ть бі́льше на поти́лиці. на ши́ї. з бо́ків. зве́рху. Пофарбу́йте мо́є воло́сся в ... ко́лір. Вісуші́ть мо́є воло́сся фе́ном.	to be proud/to become proud to feel shy/to get shy <u>Indifference</u> It's all the same to me/it doesn't matter. As you wish. Whoever./Somebody./Anyone Whatever./Something./Anything Whenever./Someday./Any day Wherever./Somewhere./Anywhere However./Somehow./Any way Whichever./Some./Any I do not care. (It) doesn't matter. It makes no difference (to me). It's up to you. <u>Sympathizing</u> That's a pity. I'm very sorry. I sympathize with you. <u>Barber's/Hairdresser's</u> Do you work by appointments? For what time can I make an appointment? Can I make an appointment for Monday? I want to have a haircut. my hair dyed. my roots dyed. just a trim. a short haircut. a fashionable haircut. a hair-do/a set. a perm. a ragged cut. my hair dyed in streaks. my hair colored. a manicure/pedicure. my nails varnished/polished. Wash my hair, please. Cut my hair, please. Take more off the back. neck. sides. top. Dye my hair a ... color. Dry my hair with a hand-fan.
--	---

Зробіть мені зачіску. Поголіть мене́, будь ла́ска. Підстрижіть мені бо́роду. ву́са. бакенба́рди. стри́жка філіро́вка фарбува́ння мелірува́ння колорува́ння “хімія” зачіска про́діл чу́бчик хві́ст/ хво́стик коса́ (sg) - ко́си (pl) кіска ло́кон па́смо перу́ка шиньйо́н *** <u>Косметичний салон</u> Я хо́чу записа́тися на маса́ж. ма́ску. чи́стку. косметоло́г масажи́ст маса́ж ма́ска чи́стка епіля́ція пірсінг татуюва́ння	Set my hair. A shave, please. Trim my beard. mustache. sideburns. hair cut ragged cut, ragged edges dying dying in streaks (one color) dying in two or more colors perm hair set, hair style part (hair) bang pony-tail plait(s), braid(s) small braid lock, curl lock, tress wig chignon <u>Beauty parlour</u> I want to make an appointment for a massage. a face pack. a face cleaning. cosmetologist masseur massage face pack face cleaning epilation piercing tattoo
---	--

In Ukrainian culture it is totally acceptable and even welcome to pay compliments to people about the way they look, dress or act. It is just part of social behavior and not considered to be a harassment of any kind.

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

1. Arrange the words according to the ages they describe, starting with the youngest.

a) Немовля́, хлопчик/дівчинка, чоловік/жінка, дитина/діти, хлопець/дівчина, підліток, юна́к/дівчина, малю́к.

b) Маленький, старий, середнього віку, похилого віку, юний, літній, молодий.

2. Find words and phrases in the lines.

Стрістав високий і тлонизького зросту мисереднього зросту жучякомплексіяфидкь
Цувімкстатүраготьповнийєлдцухудийєпавстрункийсясереднястатуракенгдлоавіцк

3. Match the words with the picture.

волóсся

обліччя

чолó

вúхо

óчі

вії

брóви

щóки

ніс

рот

гúби

пóсмішка

підборіддя

пóгляд

шкіра

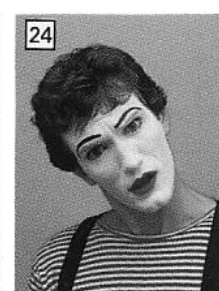
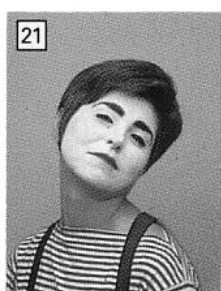
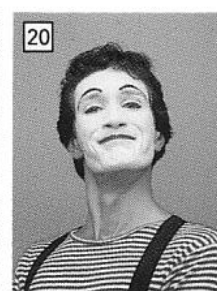
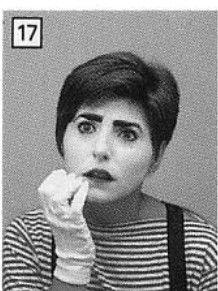
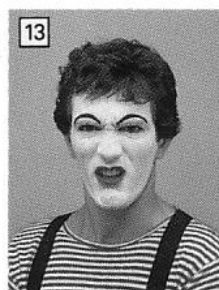
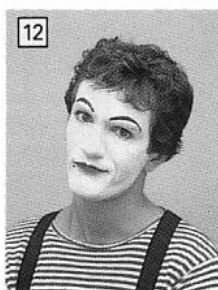
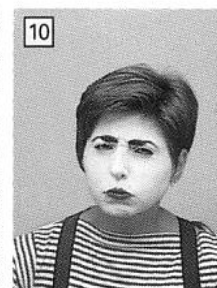
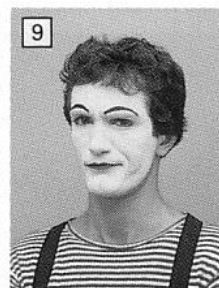
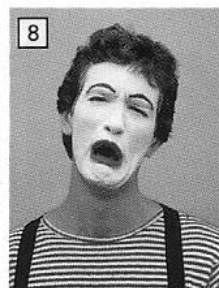
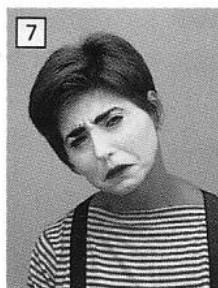
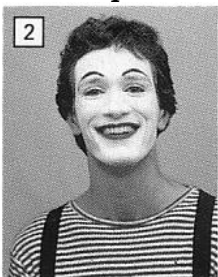
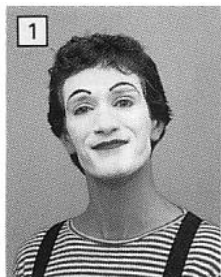
4. Find antonyms for the character traits.

оптиміст –	боязкий –
ідеаліст –	стріманий –
альтруїст –	легковажний –
романтик –	дратівливий –
розумний –	жорстокий –
добрий –	дріб'язковий –
чесний –	бездарний –
веселий –	хитрий –
сильний –	неосвічений –
щедрий –	корисливий –
ввічливий –	серйозний –
працьовитий –	заздрисний –
спокійний –	самовпевнений –
сміливий –	нахабний –
скромний –	сумовитий –
комунікабельний –	боягузливий –
відкритий –	лицемірний –
довірливий –	нерішучий –
щирий –	неохайний –
впертий –	безпосередній –

5. Match the Star signs with their dates.

Овен	24 жовтня – 22 листопада
Тілець	24 серпня – 23 вересня
Близнюки	23 листопада – 21 грудня
Рак	21 березня – 20 квітня
Лев	22 грудня – 20 січня
Діва	23 липня – 23 серпня
Терези	21 січня – 20 лютого
Скорпіон	21 квітня – 20 травня
Стрілець	22 червня – 22 липня
Козеріг	21 лютого – 20 березня
Водолій	21 травня – 21 червня
Риби	24 вересня – 23 жовтня

6. Name emotions in the pictures.

7. Translate into Ukrainian.

to love –
to fall in love –
to stop loving –
to hate –
to joke –
to smile –
to laugh –
to have fun –
to become sad –
to be sad –
to start crying –
to cry –
to offend –
to get offended –
to become nervous –
to be nervous –
to be agitated –
to feel shy –
to be scared –
to get scared –
to worry –
to regret –
to appreciate –
to be proud –
to miss –

8. Unscramble the words and phrases.

ви/сом/пи/за/за/пра/те/цю/є ?
на/ли/ко/на/мож/за/ся/са/ти/пи ?
я/ся/стриг/ти/під/чу/хо.
по/ся/бу/ва/фар/я/чу/хо.
зро/ма/чу/би/ні/я/ти/хо/кюр.
по/лас/ка/будь/го/ву/мий/ло/те/ні/ме.
фе/ви/ся/мо/лос/ном/су/є/во/піїть.
за/зро/ме/біїть/чїс/ні/ку.
ка/лас/будь/го/лїть/по/не/ме.
бо/ду/ро/під/жїть/стри/ні/ме.

с/у/в/а	ч/к/и/б/у/ч
о/к/а/с	к/а/с/ї/ч/а/з
т/ї/н/ї/г	а/к/ж/и/р/т/с
с/т/ї/в/х	п/р/е/ю/д/к/и
я/ї/м/ї/х	ш/н/и/о/н/ь/й
а/к/ї/с/к	ф/л/р/в/к/а/ї/ї/о
о/м/с/а/п	а/у/а/ф/р/б/в/н/я/н
к/о/л/о/н	и/д/р/а/б/н/е/к/а/б
л/ї/д/о/п/р	я/н/н/а/в/у/р/ї/л/е/м
а/у/е/к/р/п	к/о/л/о/р/у/в/а/н/н/я

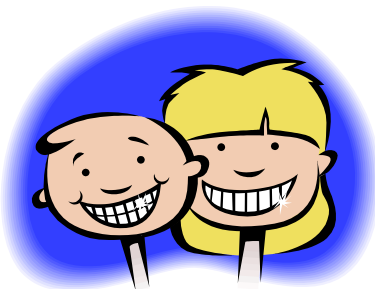
9. Odd one out.

Model: Очі, волóсся, оптиміст, губи, шкіра. (All the rest describe appearance.)

- а) Дитина, чоловік, дівчина, юнак, чолó.
- б) Молодий, високий, старий, юний, літній.
- в) Вік, зріст, стату́ра, рот, зóвнішність.
- г) Щóки, ніс, брóви, блондін, підборіддя.
- г) Борода́, блондін, брюне́т, шате́н, лісий.
- д) Га́рний, прие́мний, симпаті́чний, прива́бливий.
- е) Песиміст, рома́нтик, серйóзний, жа́дібний, холе́рик.
- є) Холе́рик, сангві́нік, Рак, меланхо́лік, флегма́тик.
- ж) Стріле́ць, Пові́тря, Близню́кі, Козе́ріг, Терéзи.
- з) Ве́село, ну́дно, само́тньо, облі́ччя, стра́шно.
- и) У шо́ці, у за́хваті, у ро́зпачі, у гу́морі, перука́рня.
- і) Люби́ти, сумува́ти, підстри́гтися, обража́тися, пишáтися.
- ї) Шко́да, стри́жка, хімія, фарбува́ння, за́чіска.
- й) Про́діл, чу́бчик, педикю́р, ло́кон, хві́ст.
- к) Емо́ції, темпера́мент, Скорпіо́н, манікю́р, зóвнішність.

10. Make your own list of cognates from the chapter.

Model: Ніс, фігу́ра, блондін, ха́рактер, емо́ції,

**** How to Describe Appearance and Character Traits. Noun. Pronoun. The Genitive Case. The Accusative Case. Adjective***

- Як він виглядає?	- What does he look like?
- Він високий. У нього блакитні очі.	- He is tall. He has blue eyes.
- Який у нього характер?	- What is he like?
- Він добрий.	- He is kind.

To Describe Appearance and Character Traits Use the Patterns:

1. Pronoun Nom. + Adjective Nom. (describing height, weight or character traits)
2. Pronoun Gen. (with preposition *y* before) + Adjective + Noun Nom. (describing type of nose, kind of hair, color of eyes)

**** 11. Insert Pronouns in appropriate forms. Read and translate sentences.***

Це Сергій. (Він) 28 років. (Він) високий, худий. (Він) блакитні очі і коротке, світле волосся. (Він) добрий, енергійний життєрадісний.

Це Оксана. (Вона) 25 років. (Вона) симпатична дівчина. (Вона) висока, струнка. (Вона) темне хвилясте волосся, кривий ніс.

***** Let's Review Simple Form of Comparative and Superlative Degrees of Adjectives!***

***** 12. Form Comparative and Superlative degrees of adjectives.***

Model: акуратний – акуратніший, найакуратніший.

Words to use: розумний, великий, молодий, добрий, повний, легкий, яскравий, високий, енергійний, стрункий, терплячий.

****Note!** In a comparative construction the Nominative Case is used after the word *ніж* and the Accusative Case is used if the word *за* is used. Example: Мій брат вищий, ніж сестра. Nom. – My brother is taller than my sister. Мій брат вищий за сестру. Acc. – My brother is taller than my sister.

***** 13. Transform sentences according to the model.***

Model: Мій тато старший, ніж мама, на два роки.

Мій тато старший за маму два роки.

1. Мій брат вищий, ніж я, на 2 сантиметри.
2. Сара молодша, ніж Енді, на півроку.
3. Антон серйозніший, ніж Катя.
4. Мій друг молодший, ніж я.
5. Я старший, ніж сестра.

**** How to Say “To resemble, to be similar to”.
“На кого вони схожі?”. Adjective. Short Form**

- На кого вони схожі?	- Who do they look like?
- Він схожий на маму.	- He looks like his mother.
Вона схожа на сестру.	She looks like her sister.

To say that one person looks like other short-form adjective **схожий** (m), **схожа** (f), **схоже** (n), **схожі** (pl) is used.

Gender	Adjective	Preposition	Case	Example
m	схожий			Він схожий на сестру.
f	схожа	на	Асс.	Вона схожа на бабусю.
n	схоже			Це схоже на музику.
pl	схожі			Вони схожі на брата*.

Memorize! The endings of the Accusative Case for animate Nouns of masculine gender equal to the endings of the Genitive Case of Nouns of masculine gender.

**** 14. Insert the noun in brackets in correct form.**

Model: Я схожий на брата (m).

- Я схожий на (брат).
- Він схожий на (бабуса).
- Вона схожа на (дідусь).
- Ти схожий на (батько).
- Ми схожі на (сестра).
- На (хто) ви схожі ?

**** 15. Insert the word *схожий* (m), *схожа* (f), *схожі* (pl) in appropriate forms.**

- На кого він _____ ? Він _____ на батька.
- Мої сестри зовсім не _____ на батьків.
- Кажуть, я дуже _____ (f) на маму.
- Моя бабуся _____ на актрису Аду Роговцеву.
- Цей кіт _____ тигра.

***** Let's Review How to Say Request or Command Using Adjectives**

Тобі треба бути уважним.	You need be attentive.
Ти повінен бути уважним.	

To say request or command using adjective use one of the the pattern:

- Pronoun Dat. + Modal word **треба** + Infinitive of the Verb **бути** (to be) + Adjective Instr.

Pronoun Dat.	Modal word	Verb Infinitive	Adjective Instr.
мені тобі йому їй нам вам їм	треба	бути	обережним, уважним чуйним, акуратним, терплячим, спокійним

*** 16. *Make up sentences.*

Model: Він не хоче лікувати зуби. Йому треба бути ...

Йому треба бути терплячим.

1. Вона зробила багато помилок. Їй треба бути
2. У тебе пляма на сукні. Тобі треба бути
3. Скоро ми будемо їхати в Одесу. Вам вже треба бути
4. Зараз йому потрібна ваша увага. Вам треба бути
5. Не треба курити. Тобі треба бути

Words to use: здоровий, чуйний, готовий, охайний, уважний.

2. Pronoun Nom. + Modal word **повинен** (m), **повінна** (f), **повінні** (pl)
+ Infinitive of the Verb **бути** (to be) + Adjective Instr.

Gender	Modal word	Verb Infinitive	Adjective Instr.
m	повинен	бути	обережним уважним
f	повінна		чуйним акуратним
pl	повінні		терплячим спокійним

*** 17. *Describe the appearance and character traits of the/your ideal husband/ wife.*

Model: Ідеальний чоловік повинен бути гарним, високим, добрим, сміливим...

*** 18. *Translate the sentences.*

1. You should be attentive at the lesson.
2. You should be careful on the road.
3. You can't be indifferent to this.
4. You should be healthy.
5. You should be ready to this.

**** *Let's Review Adverbs!***

- Як справи?
- Дякую, добре.
Мені цікаво.

- How are you?
- Fine, thank you.
It is interesting for me. (I am interested.)

According to their meaning, Adverbs are divided into several groups. One of them is Adverb of manner, which answer the questions **як?** (how?), **яким чином?** (in what way?). These Adverbs mainly come from Adjectives. The Adjectival ending is removed and then an **-о** is added. This ending is something similar to the English adverb ending **-ly**. Example: *Повільно* (slowly), *швидко* (quickly).

*** 19. Group Split into two columns, according to the part of the speech.**

Adjective	Adverb
весéлий	вéсело

Words to use: чістий, добрий, інтелігентний, нечесно, щіро, сұмно, відвёрто, надійний, порядний, самотній, самотньо.

Memorize! Past Tense. Future Tense.

Pronoun Dat.	Present Tense	Past Tense	Future Tense	Adverb
мені тобі йому́ їй нам вам їм	_____	було	бу́де	погáно дóбре вéсело нўдно цїка́во стра́шно обра́зливо при́кро ва́жко бо́ляче

**** 20. Imagine that you are/were/will be at a certain place. Describe your emotions in the Past, Present and Future tenses as in the model.**

Model: Place – кабінет дантіста.

Present Tense: Зараз я у дантіста. Мені стра́шно.

Past Tense: Вчора я був у дантіста. Мені було́ стра́шно.

Future Tense: Завтра я буду́ у дантіста. Мені бу́де стра́шно.

Words to use: ціка́во, жа́рко, вéсело, нўдно, стра́шно, при́кро, бо́ляче, обра́зливо.

**** The Comparative Degree of Adverbs**

Сьогодні́ на дискотéці **веселіше**,
ніж вчора́.

Tonight at the disco it is more fun
than yesterday.

Adverbs formed from qualitative Adjectives have degrees of comparison. The Comparative degree of Adverbs has the same form as the Comparative degrees of Adjectives. Example: Ця книга **краще**. This book is better (Adjective). Він відповідає сьогодні́ **краще**. He answers better today (Adverb). An Adjective in the Comparative degree qualifies a Noun and answers the question **який?** (m), **яка?** (f), **яке?** (n), **які?** (pl). An Adverb in the Comparative degree invariably modifies a Verb and generally answers the question **як?** (how?).

**** 21. Read and translate sentences. Write out the adverbs in Comparative degree and give their initial form.**

Model: Сьогодні на дискотечі було веселіше, ніж вчора.

Веселіше – весело.

1. Тання бігає швидше, ніж Галя.
2. Оля слухає уважніше, ніж Микола.
3. Оксана вища, ніж Богдан.
4. Джон розповідає цю історію веселіше, ніж Майкл.
5. Маріна малює краще, ніж Ірина.
6. Ти розмовляєш українською набагато краще.

**** 22. Use an adjective or an adverb. Give their comparative degree forms.**

Model: У неї _____ | тихий
Вона читає дуже _____ | тихо
У неї тихий голос. Вона читає дуже тихо.

Adjective
тихий – тихіший

Adverb
тихо – тихіше

1. Мєрі пише _____ .
У тебе _____ волосься.	гáрний
гáрно
2. У ньóго _____ гóлос.
Він читає дýже _____ .	голосний
гóлосно
3. Я читаю _____ детектив.
Автор пише дýже _____ .	цiкавий
цiкаво
4. Я не люблю читати _____ кнiги.
Мені _____ .	нудний
нóдно
5. У мєне _____ друзі.
З ними мені завжди _____ .	веселий
вєсело
6. Джон _____ студєнт.
Він завжди відповідає _____ .	гáрний
гáрно

Memorize the Irregular Forms of the Comparative Degree

Positive degree		Comparative degree	
Adjective	Adverb	Adjective	Adverb
великий	багато	більше	більше
гáрний	гáрно	краще	краще
маленький	мáло	мєнше	мєнше
поганий	погáно	гiрше	гiрше

**** 23. Read and translate the proverbs. Underline the adjective and adverb in comparative degree. Form their positive (initial) degrees.**

Model: Краще пізно, ніж ніколи.

comparative	positive
краще	дóбре

1. Краще менше друзів, але кращих.
2. Старий друг краще нових двох.
3. Менше говори, а більше роби.
4. Більше вір справам, ніж словам.
5. Гірше не буває!

**** 24. Read the advice. Find and underline the comparative degree of adverbs.**

Make up the beginning form of the adverb:

Model: Співай тихіше (тихо).

Words to use: приходь раніше, посміхайся частіше, думай більше, радій життю частіше, гуляй більше.

***** The Superlative Degree of Adverbs**

Він робить це краще **за всіх**. He does it better than anyone else.

The Superlative degree of Adverbs consists of the Comparative degree of the Adverb and the Pronoun in the form **всіх** (of all).

***** 25. Translate into Ukrainian. Use Comparative and Superlative degree of Adjectives and Adverbs.**

1. Oksana is the best singer. Her voice is the most beautiful.
2. Valia always listens to me more attentively than Liuda.
3. I think his paintings are the best, he is very talented.
4. Please, speak quieter, I have a headache.
5. He does everything with talent. I like all his works.

**** How to Use the Verbs of Mental Perception.** **Noun. The Accusative Case. The Instrumental Case**

Я сумую **за** домівкою. I miss home.

Я мрію **про** зустріч. I dream about seeing (you).

*****Memorize the Cases Required to Use with the Verbs of Mental Perception.**

Verb	Question	Preposition	Noun Case	Example
сумувати скучити тужити	за ким? за чим?	За	Instr.	сумувати за дідомом скучити за дідомом тужити за нею
думати мріяти	про що? про кого?	Про	Acc.	думати про сім'ю мріяти про друга

**** 26. Read and translate the letter. Underline the verbs of mental perception.**

Здрастуй, Джон! Як справи? Як ти себе почуваєш?

Я вже два місяці в Україні. Я почуваю себе добре. Щоправда, я трохи сумую за домівкою, за моєю сім'єю: за мамою, за татом, за братом. Зараз зима і тут холодно. Я часто мрію про тепле літо. Я сумую за Флоридою, за пляжем, думаю про нашу майбутню зустріч.

**** 27. Put the word in brackets in the necessary case. Read and translate the sentences.**

1. Я часто думаю про (дім).
2. Я сумую за (сім'я).
3. Вони мріють про (тепле літо).
4. Вони думають про (екскурсія в Київ).
5. Вони скучили за (син).

***** Memorize!** After the verbs of mental perception *розуміти* (understand), *відчувати* (feel), *думати* (think), *знати* (know) in Complex sentences the conjunction **що** (that) is used.

Principal clause	Conjunction	Subordinate clause
Я розумію,	що	це правильно
Я думаю,		це треба.
Я відчуваю		на вулиці холодно

**** 28. Complete the sentences.**

Model: Я думаю, що все буде добре.

1. Я думаю, що ...
2. Я знаю, що ...
3. Я розумію, що ...
4. Я відчуваю, що ...
5. Він знає, що ...

***** Complex Sentences with the Conjunctions** ***чим ..., тим (the more..., the more)***

Чим більше вчиш, **тим** більше знаєш. The more you study, the more you know.

A Complex sentence with the conjunctions **чим ... , тим** consists of two independent parts, each containing the Comparative degree of an Adjective or Adverb. If a Complex sentence contains the conjunction **чим ..., тим** it is impossible to ask a question about any of its clauses; therefore it is impossible to determine which is the Principal and which is the Subordinate clause.

Sentence 1	Sentence 2
Чим + Part I,	тим + Part II

***** 29. Read and translate sentences.**

1. Чим більше я читаю, тим більше я знаю.
2. Чим частіше іде дощ, тим краще урожай.
3. Чим розумніша людина, тим цікавіше з нею спілкуватися .
4. Чим цікавіша робота, тим краще результат.

***** 30. a) Read and translate sentences. Underline the conjunctions *чим ..., тим*.**

1. Чим довше спиш, тим краще настрій.
2. Чим розумніша людина, тим цікавіше з нею спілкуватися.
3. Чим красивіша дівчина, тим вона розумніша.
4. Чим вище людина, тим вона стрункіше.
5. Чим більше їси, тим більше хочеться.

6. Чим більше п'єш, тим корисніше.
b) *Discuss these statements.*
Model: Я думаю, що це неправда, тому що ...

Давайте Поговоримо!/Let's Talk!

* 31. *Fill in the blanks using the pictures.*

Це _____ чоловік.
У нього _____ очі.
У нього _____ волосся.

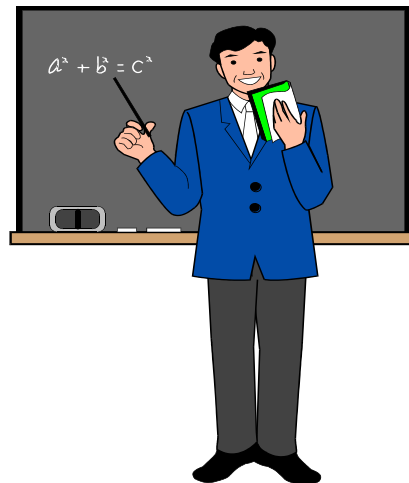

Це _____ жінка.
У неї _____ очі.
У неї _____ волосся.

** 32. *Look at the pictures and correct the descriptions.*

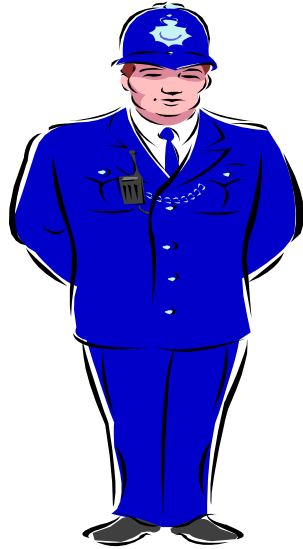

Це молодá жінка. Її звати Натáлка. Вона струнка. У неї корóтке світле волóсся. У неї малéнькі карі óчі. Натáлка весéла жінка. Вона оптимістка.

Це висóкий хлопéць. Йогó звать Сергій. У нього малéнькі тёмні óчі. Він брýнét. У нього довге хвилясте волóсся. Він дóуже серйóзний молодий чоловік. Йогó профéсія – журналіст.

* 33. a) Answer the questions using the pictures.

1. Хто це?
2. Скільки йому років?
3. Який він на зріст?
4. Яка його статура?
5. Яке в нього волосся?
6. Який у нього колір волосся?
7. Які в нього очі?

1. Хто це?
2. Скільки їй років?
3. Яка вона на зріст?
4. Яка її статура?
5. Яке в неї волосся?
6. Який в неї колір волосся?
7. Які в неї очі?

b) Ask your groupmate the questions about his/her relatives using the questions above.

* 34. a) Read and translate the text:

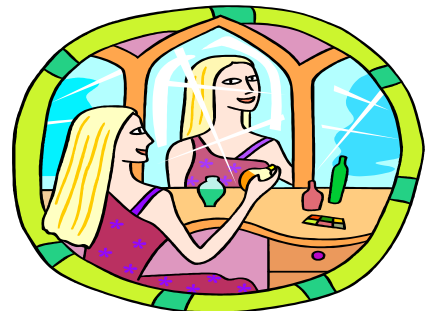
Мені подобається Ліза. Це струнка і красива дівчина. У неї великі блакитні очі і чудова посмішка. Вона блондинка. А мені дуже подобаються блондинки. Ліза не тільки красива, а ще й розумна і дуже добра дівчина.

b) Find the antonyms of the following words:

- красивий -
- великий -
- розумний -
- добрий -

c) Answer the questions.

1. Ліза красива дівчина?
2. У неї карі очі?
3. Вона брюнетка?
4. Ліза добра дівчина?

* 35. a) *Read and translate the dialogues.*

- Чому Рóберт сьогодні такий весéлий?
- У нього прекрасний настрій, тому що приїхала його сестра́.
- Ти її знаєш?
- Ні, але він говорів, що вона – чудова людина.

- Рóберт, а хто це на фотографії?
- Це моя сестра́.
- Якé в неї красíве волóсся! А які в неї óчі?
- Зелéні, як у ма́ми.
- А вона висо́ка?
- Так, вона мо́дель.
- Який у неї ха́рактер?
- Вона оптимістка і дуже кому́нікабельна людина.

b) *Write the antonyms for the following words.*

- сумний -
- пога́ний -
- нега́рний -
- песиміст -
- некому́нікабельний -

** 36. a) *Read and translate the dialogue.*

- На́стя: Привіт, Окса́на!
- Окса́на: Привіт.
- На́стя: Як на́стрій?
- Окса́на: У мене га́рний на́стрій. Учóра у кафе́ я познайо́милася¹ з цікавою люди́ною.
- На́стя: Це жінка чи чоловік?
- Окса́на: Це чоловік. Його́ зва́ти Серге́й.
- На́стя: О! Це ціка́во! А хто він?
- Окса́на: Він – юри́ст і любить чита́ти істо́ричні рома́ни.
- На́стя: А яка́ в нього зовні́шність?
- Окса́на: Він висо́кий брюне́т. У нього красíві ка́рі óчі і хвиля́сте волóсся.
- На́стя: А який у нього ха́рактер?
- Окса́на: Серге́й дуже інтеле́гентний, че́мний і весéлий хлопець. А ще оптиміст і тро́хи рома́нтик.
- На́стя: То́бі подóбається твій новий знайо́мий²?
- Окса́на: Так, дуже. Ми розмовля́ли дві годі́ни. Було́ дуже ціка́во і ве́село.

- ¹ познайо́милася - got acquainted (met)
- ² знайо́мий - acquaintance

b) Fill in the table using info from the text.

Новий знайомий

ім'я	
професія	
хобі	
очі	
волосся	
характер	

**** 37. Yesterday you met an interesting person. Describe this person using the picture:**

Model: Учора я познайомився з цікавою дівчиною. Вона ...

Учора я познайомилася з цікавим хлопцем. Він ...

***** 38. Make up dialogues, using the example and the given words.**

Model: - На кого схожий ваш син?

- Він схожий на мого чоловіка. У нього такі ж великі очі.

1. сестра/мама/карі очі/прямий ніс;
2. брат/дідусь/хвилясте волосся/ластовиння;
3. дочка/бабуся/довгі виї/блакитні очі.

***** 39. a) Read and translate the dialogues.**

- Девід, ти не міг би завтра зустріти мого брата на вокзалі?
- Так, звичайно, без проблем. А ти завтра зайнятий?
- Так, у мене дуже важлива конференція. Мені треба обов'язково бути там.
- Опиши свого брата. Я його ніколи не бачив.
- Це буде неважко, він дуже схожий на мене, тільки трохи вищий на зріст.
- А скільки йому років?
- Йому 35, але він виглядає молодше.
- У нього теж темне волосся?
- Ну, може трохи світліше і коротше.
- У що він буде одягнений?
- Він буде у шортах та футболці. Їде з моря. Так, ще ледь не забув сказати, у нього є маленька борідка.

b) Опишіть брата (зріст, вік, волосся, одяг).

c) Make up a dialogue between David and his friend's brother at the railway station.

*** 40. *Prove the statements.*

Model: Мій друг дуже талановитий. Він гарно співає, грає на гітарі і уміє красиво малювати.

1. Зоя працює дівчина. Вона ...
2. Його брат жадібний. Він ...
3. Ці хлопці – серйозні студенти. Вони ...
4. Максим – ледачий учень. Він ...
5. Наш директор завжди пунктуальний. Він ...

*** 41. *Express your opinion about the people that.*

- a. differ from other people;
- b. always become a center of any group of people;
- c. can do everything;
- d. not smart enough;
- e. is an average person, who didn't impress you at all.

* 42. *What features do you think are valued.*

1. at work place;
2. in communication with other people;
3. in emergency situations.

*** 43. *How would you call the person,*

- яка любить працю, багато працює;
- яка завжди допомагає іншим людям;
- яка завжди говорить правду;
- яка усе робить вчасно й акуратно;
- яка обов'язково виконає свою обіцянку¹;
- яка дуже любить саму себе;
- яка любить людей, легко знайомиться з ними;
- яка відноситься до людей зверхньо;
- яка будь-яку роботу виконує з ентузіазмом, з енергією;
- яка сьогодні говорить, що допоможе вам, а завтра забуває про це;
- з якою нудно в компанії;
- яка нічого не боїться;
- яка погано, неакуратно робить свою роботу;
- яка завжди забуває в гостях свої речі;
- яка може вдарити² тварину³;
- яка думає одне, а говорить інше;
- яка не звертає уваги на нещастя⁴ інших;
- яка не любить працювати;
- яка допомагає іншим, не думаючи про винагороду⁵;
- яка не любить розмовляти;
- яка невпевнено⁶ відчуває себе в компанії;
- яка завжди готова вам допомогти грошима.

¹ виконає обіцянку	-	to fulfill the promise
² вдарити	-	to hit
³ тварина	-	animal
⁴ (не) щастя	-	(un) happiness
⁵ винагорода	-	award
⁶ (не) впевнено	-	(un) confident

* 44. Name the pictures.

- Який у нього/неї настрій?
- Йому/їй ...

** 45. Describe emotional and physical state of the people in the following situations.

1. Сьогодні я отримала лист від подруги. Мені було дуже ...
2. Джон був на дискотечі вчора. Йому було дуже ...
3. Учора пізно ввечері я йшла додому одна. Мені було дуже ...
4. У класі 35 градусів. Нам дуже ...
5. Завтра я піду до стоматолога. Мені буде ...
6. Сьогодні я багато працювала. Я дуже ...

* 46. Answer the questions.

1. Коли вам було сумно?
2. Коли вам було дуже весело?
3. Як ви себе почували вчора?
4. Що ви робите, коли вам сумно?

* 47. Answer the question: Як ви себе почуваете?

ЯКЩО

1. У вас гарний настрій;
2. Приїжджає ваша подруга;
3. Ви сумуете за сім'єю;
4. Ваш брат хворий;
5. Завтра ви їдете додому;
6. У вас проблеми;
7. Ви отримали лист з дому;
8. Вам не пише друг.

У Перукарні/At the Hairdresser's

* 48. Read the text and fill in the information about the Hairdresser's:

ЧАС РОБОТИ:	Перукарня «Амелія» працює з 8.00 до 20.00 щодня без вихідних і перерви на обід. Є чоловічий і жіночий зали. Перукарі працюють через день. Ви можете записатися за телефоном 76-81-88. Стрижка коштує 10 гривень. А ще ви можете пофарбувати волосся, зробити модну зачіску і манікюр. Також тут вам запропонують ¹ каву і журнали. Ми любимо нашу роботу і наших клієнтів.
ВИХІДНІ:	
ПЕРЕРВА НА ОБІД:	
СКІЛЬКИ КОШТУЄ СТРИЖКА:	
ІНШІ ПОСЛУГИ:	
ТЕЛЕФОН:	

 пропонувати¹ - to offer

** 49. Make up sentences with the following words.

стрижка, зверху, підвняти, волосся, борода, записатися.

** 50. Read and translate the dialogues.

- Алло, це перукарня?
- Так, слухаю вас.
- Можна записатися на понеділок?
- Вибачте, у нас вихідний. Я можу вас записати на вівторок на 18.30.
- Добре. Дякую.
- Проходьте, сідайте. Що ви хочете?
- Я хочу коротку стрижку.
- Дуже коротку?
- Ні, зніміть більше по боках і трохи зверху.

- Здрастуйте, а чоловічий зал сьогодні працює?
- Так, що ви хотіли?
- Підстрижіть, будь ласка, мені бороду і вуса.
- Добре. Почекайте 10 хвилин.

Давайте Підведемо Підсумки!/Let's Sum Up!

* 51. Read the text and draw the person described in it.

Це молодий чоловік. Він високий і стрункий. У нього кругле обличчя. Волосся коротке, пряме і світле. У нього великі блакитні очі. Вії короткі. Губи тонкі. Ніс прямий. Це веселий життєрадісний чоловік. Він дуже любить грати на гітарі.

*** 52. Insert the appropriate word in the description according to the picture.

Це _____ чоловік. Йому 35 років.
 Він _____ .
 Він _____ на зріст.
 Він _____ статури.
 У нього _____ обличчя.
 У нього _____ лоб, _____ брови,
 і _____ ніс.
 У нього _____ очі.
 А волосся _____ і _____ .
 Це дуже _____ чоловік.

*** 53. Act out the following situations.

a) You are a detective. Yesterday a bank was robbed. You have to speak with witnesses of the crime in order to describe the appearance of the robber. Draw a picture of him.

Roles: 1 detective, 3-5 witnesses.

We can prompt you the questions:

- 1) Який у нього зріст?
- 2) Які очі?
- 3) Якé волосся?
- 4) У нього є борода/вуса?

b) You were asked to give a package to the person whom you don't know. Call him, make an appointment, describe your appearance and ask what he looks like.

c) Your friend asked you to look after his children. You went for a walk to the park and didn't notice when the children disappeared. Ask passers-by whether they saw the boy and the girl. Describe their appearance.

d) You have to meet with your supervisor, but unfortunately you have fallen ill. Ask your friend to find him at the workplace and postpone the meeting. Describe what he usually looks like.

* 54. Describe a well-known person so that other people could guess who it is.

** 55. How would you explain the following expression by Anton Chekhov:

«У людині повинне бути прекрасне все: і обличчя, і одяг, і душа¹, і думки²».

➡ ¹ душа - soul
² думки - thoughts

*** 56. How do you understand the proverb:

«Зустрічають за одягом, а проводжають за розумом»?

* 57. a) Read and translate the texts.

Галина встає¹ рано. О шостій годині ранку вона готує сніданок для сім'ї. О восьмій годині вона йде на роботу. Галина – інженер. Після² роботи вона іде в магазин і купує продукти.

Увечері в неї багато роботи: вона готує вечерю, миє³ посуд, допомагає⁴ дітям робити домашнє завдання.

Степан встає пізно, о дванадцятій годині. Він снідає. Потім він іде гуляти. Степан не працює. Він не любить читати. Він не любить спорт. У нього немає хобі. Він нічого не робить цілий день⁵! А увечері він вечеряє, дивиться телевізор і йде спати.

¹ встає	-	gets up
² після	-	after
³ м'є	-	washes
⁴ допомагає	-	helps
⁵ цілий день	-	the whole day

b) *Is the following information in the text?*

1. Галина любить дивитися
телевізор.	1. Степан любить читати.
2. Галина готує вечерю, м'є посуд.	2. Степан живе в центрі міста.
3. О восьмій годині вона йде на
роботу.	3. О восьмій годині Степан іде
на роботу.
4. Вона висока.	4. Степан нічого не робить
цілий день.
5. У неї великі карі очі.	5. У нього темне волосся.
6. Галина розумна працююча
жінка.	6. Степан встає пізно.

*** 58. *Express your opinion about the people that.*

- f. differ from other people;
- g. always become a center of any group of people;
- h. can do everything;
- i. not smart enough;
- j. is an average person, who didn't impress you at all.

* 59. a) *What features do you think are valued.*

- 1. at work place;
- 2. in communication with other people;
- 3. in emergency situations.

b) *What characteristics are necessary for people of the following professions:*

- 1. бізнесмен;
- 2. еколог;
- 3. вчитель;
- 4. секретар;
- 5. директор;
- 6. кучар.

*** 60. *What do you think an ideal person should be like? Choose character traits, which are:*

- 1. дуже важливі;
- 2. не дуже важливі;
- 3. не важливі.

a) *Хобі:*

- любить подорожувати;
- любить спорт;
- любить сім'ю та дітей;
- любить музику;
- любить квіти;

- **лю́бить** чита́ти газе́ти;
- **лю́бить живо́пис**¹, фотогра́фію;
- **матеріаліст**;
- **ідеаліст**.

b) Ха́рактер:

- **дисциплі́нований**;
- **серйо́зний**;
- **лю́бить жа́рти**;
- **працьо́витий**;
- **не его́їст**;
- **скро́мний**;
- **ува́жний**;
- **енергі́йний**;
- **кому́нікабельний**.

c) Зо́внішність:

- **висо́кий/сере́дній/низо́кий** на зрі́ст;
- **чо́рне/світле** воло́сся;
- **ка́рі/сіні/зеле́ні** о́чі;
- **елега́нтний**;
- **га́рний**;
- **си́льний**;
- **атле́т**.

d) Знання²:

пові́нен зна́ти:

- **бага́то** мов;
- **америка́нську** літе́рату́ру;
- **істо́рію** країни;
- **істо́рію** світу;
- **психоло́гію**;
- **політи́чну** ситуа́цію в країні/світі;
- **фольклóр**.

e) Соціа́льний стан³:

- **бага́тий**;
- **ма́є** прести́жну профе́сію;
- **ма́є** га́рну маши́ну;
- **живе́** в місті;
- **ма́є** бага́то дру́зів;
- **до́брий** спеціа́ліст;
- **бідний**;
- **живе́** в селі;
- **працю́є** у відомі́й фірмі.

f) Інші́ я́кості:

¹ живо́пис	-	painting
² знанн́я	-	knowledge
³ соціа́льний стан	-	social position

We can prompt you the beginning of your presentation:

В світі немає ідеа́льних люде́й, але ...

*** 61. a) *Read and translate the text.*

Щоро́ку 31 гру́дня о 12 годі́ні но́чі лю́ди зустрі́чають Но́вий Рі́к. На ву́лиці сні́г, мо́роз, ві́тер, а вдо́ма те́пло і за́тишно. У кімна́ті стої́ть ялі́нка-красу́ня. На свята́ковому сто́лі¹ мерехта́ть сві́чки. Ніхто́ не суму́є, всім ве́село. Всі чека́ють «ді́ва», зга́дують ста́рий рік, ду́мають про но́вий, мрію́ть про ща́стя, ра́дість, лю́бов, благопо́луччя². Ось і 12. Б'ю́ть кура́нти³. Дорослі⁴ п'ю́ть шампа́нське, всі віта́ють оди́н одно́го, бажа́ють⁵ здо́ров'я, уда́чі, у́спіхів, усьо́го найкращо́го. Звичайно́, на свята́х обов'язко́во пови́нен бу́ти Ді́д Мо́роз⁶. Ма́ленькі ді́ти ві́рять⁷, що він спра́вжний. Ко́жна дити́на і ко́жен доросли́й мрі́є про подару́нок. Хло́пчики мрію́ть про маши́нки і велосипе́ди, а ді́вчата мрію́ть про ляльо́к⁸ і но́ві су́кні. Жі́нки мрію́ть про прикра́си⁹ і кві́ти, а чоло́віки ... Ціка́во, про що мрію́ть чоло́віки? Це се́крет. Без су́мніву¹⁰ одне́: усі хо́чуть бу́ти щасли́вими й коха́ними. Дай вам Бог ща́стя!

¹ на свята́ковому сто́лі	-	on the party/festive table
² мрію́ть про ща́стя, ра́дість, лю́бов, благопо́луччя	-	dream about happiness, joy, love, well being
³ б'ю́ть кура́нти	-	clock is striking
⁴ дорослі	-	adults
⁵ бажа́ють	-	wish
⁶ Ді́д Мо́роз	-	Santa Claus
⁷ ві́рять	-	believe
⁸ про ляльо́к	-	about dolls
⁹ про прикра́си	-	about jewelry
¹⁰ без су́мніву	-	indisputable/without any doubts

b) *Translate the word combinations.*

every year	-	ко́жен рік	nobody is sad	-	ніхто́ не суму́є
every day	-		nobody knows	-	
every week	-		nobody speaks	-	
every month	-		nobody likes	-	

c) *Match the phrases using the text.*

лю́ди зустрі́чають	«ді́ва»
у кімна́ті стої́ть	сві́чки
всі чека́ють	кура́нти
на свята́ковому сто́лі мерехта́ть	Но́вий рік
б'ю́ть	ялі́нка-красу́ня

d) *Complete the sentences.*

1. Мені сумно, якщо ...
2. Мені весело, якщо ...
3. Я мрію про...
4. Ми бажаємо вам ...
5. Зараз я думаю про...

e) *Fill in the table using the text.*

Дівчата мріють про...	Жінки мріють про...	Хлопчики мріють про...	Чоловіки мріють про...

f) *Answer the questions.*

1. Яка на вулиці погода?
2. Що стоїть у кімнаті?
3. Що на святковому столі?
4. Який у вас настрій?
5. Що п'ють дорослі?
6. Хто обов'язково повинен бути на святі?

У Перукарні/At the Hairdresser's

- * 62. a) *You want a short hair cut. Explain this to the barber.*
- b) *Make an appointment for Tuesday at the Hairdresser's.*
- c) *You have had your hair dyed a color that you didn't like. Ask to have your hair dyed a different color free of charge.*
- d) *After you had your sideburns cut, you noticed that they are of different lengths. Ask your hairdresser to make them of the same length.*
- e) *You know that your haircut costs 10 hryvnas, but after you had your haircut done the hairdresser asked you for the double price. Figure out why.*

***** Байдужість/Indifference**

*** 63. *Fill in the blanks as in the model, using the section "Indifference".*

Model: - Яку музику ти хочеш послухати?
 - Яку-небудь. Мені все рівно.

- 1) - Хто може мені допомогти?
 - _____ . Вирішуйте самі.
- 2) - Куди ми підемо сьогодні ввечері?

- _____ . Мені все рівно.
- 3) - Що тобі замовити?
- _____ . Я дуже голодний.
- 4) - Коли тобі подзвонити?
- _____ . Я буду вдома цілий день.
- 5) - Де ми пообідаємо?
- _____ . У нас мало часу.
- 6) - Який ти любиш салат?
- _____ . Овочі дуже корисні.
- 7) - Що тобі подарувати?
- _____ . Я люблю подарунки.

*** 64. *Would you mind a small competition? Complete sentences using the words below:*

Я хочу покуштувати	яку-небудь	українську страву.
Давай відпочінемо	...	влітку.
Давай зустрінемося	...	у неділю.
Ми хочемо побачити	...	цікаве.
Ти хочеш послухати	...	музику?
Подзвоніть мені	...	увечері.
Я можу приготувати	...	смачне.
Давай поїдемо	...	на вихідні.
Купи мені	...	солодке.
Тобі подобається	...	костюм?

Words to fill in: де-небудь, яка-небудь, що-небудь, куди-небудь, коли-небудь, який-небудь.

* 65. *Read the dialogues, translate them and find phrases from section "Indifference":*

- Пропоную зібратися сьогодні увечері.
- Гарзд. О котрій годині?
- Мені байдуже.
- Тоді давай зустрінемося біля кафе «Ярославна» о сьомій вечора.
- Як скажете!

- Давайте поїдемо куди-небудь на вихідні.
- Ну, я не знаю ...
- А що трапилося? У тебе інші плани?
- Ні, просто мені подобається відпочивати вдома.
- Звички треба змінювати.
- Ну, добре. Як-небудь поїдемо.

ON YOUR OWN. SELF- DIRECTED TASKS

1. Ask your HF/friends how they feel now and why. Tell them how you feel and why.
2. Ask your HF/friends what usually determines their emotions, tell them about yourself.
3. Interview your HF/friends on emotions and fill in the table.

Ім'я (in Dative)	Емоції	Причина	
e.g. Наталці	сумно	Коли	
	весело	Якщо	
	страшно		

Come up with the summary of most common reasons for certain emotions.

4. Describe your idea of a beautiful/ ugly woman/ man.
5. Describe your relatives' / friends' appearance to your HF/friends. Ask them about theirs.

6. Compliments

Do some research on how people respond to compliments. Keep giving people compliments in different situations and see what are the most common responses. What can you say about a person's character by the way he/she responds to a compliment? Share your observations with HF/friends and/or write them down in your diary.

7. Describe your ideal match.

8. Introduction Club

Fill in the form for an Introduction club database:

- Your name, age
- Your appearance
- Your occupation and hobbies
- Your character
- What kind of person are you looking for?

9. Describe what character traits you think should be possessed by a

- teacher
- businessman
- lawyer
- cook

- pilot
- etc.

10. Describe the character of

- an ideal wife/husband
- an ideal friend
- an ideal parent
- an ideal president
- an ideal ...

11. Fill in the table

What kind of person I am? Я – реальный/а	What kind of person I would like to be? Я – идеальный/а	What I can do to change Що я можу зробити, щоб змінитися?

12. Stars signs and character

How does Star sign determine a person's character? Should we believe Horoscope books? Find a Ukrainian one and fill in the second column with the list of character traits most typical for each sign. Then think of the people you know who were born after this or that sign. Make a list of their most typical traits (for each sign) and write them in the third column.

Знак Зодіаку (Star Sign)	Характер за книгою (character by the book)	Характер в житті (character in real life)
Овен Aries		
Тілець Taurus		
Близнюки Gemini		
Рак Cancer		
Лев Leo		

Діва Virgo		
Терези́ Libra		
Скорпіо́н Scorpio		
Стрілець Sagittarius		
Козеріг Capricorn		
Водолій Aquarius		
Ри́би Pisces		

Compare the two columns and see how different or alike they are. Share your observations with your HF/friends.

13. Look through the ads for jobs in newspapers.

- What are the most typical requirements for employees?
- What words do the potential employees most often use to describe their qualities?
- How important have you noticed looks are for getting a job?
- How similar/ different are these ads from those in America?
- Describe the abstract person who will definitely get a job.

Share your ideas and observations with a counterpart.

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА / VOCABULARY

1. Prepare Flash Cards with the vocabulary from the chapter and do the matching activity.
2. Mix the Flash Cards up and distribute them into categories:
 - appearance
 - emotions
 - character
3. Draw different faces describing emotions, and match them with corresponding Flash Cards.
4. Look through a magazine or a photo album and describe people's emotions there.
5. Distribute the Appearance Flash Cards into the categories:
 - person
 - age
 - height
 - body type
 - face
 - hair
6. You can draw 2 schematic pictures – one of a man and one of a woman. Using the chapter vocabulary and distributing the words correspondingly, draw details for the schemes.
7. Using a magazine describe the appearance of people in it.
8. *Blindfolded artist*

Take a piece of paper and markers. Draw a person, being blindfolded and receiving instructions from your friend/ s.
9. *Guess the person*

Prepare several pictures of people and put them on the table so that you can see all of them. One person describes one of them (answering questions), the other/ s try to define the picture by its description.
10. Distribute the Character Flash Cards into the categories:
 - positive traits
 - negative traits
 - traits you like
 - traits you dislike
 - traits of your character
 - traits of your best friend's character

11. Using the Character Flash Cards describe your friends' and acquaintances' traits of character.
12. Distribute the Character Flash Cards into 2 groups:
 - traits developed by circumstances
 - traits developed by upbringing
13. Describe yourself and your friends. Find out what traits are common for you and where you are different.

ГРАМАТИКА / GRAMMAR

1. *Adjectives*

- a) Let's review the typical endings for adjectives in different genders in Nominative Case.

Stem	Він	Вона́	Вони́
Розу́мн- Доб́р- Енергі́йн- Че́сн- Че́мн-	- ий	- а	- і

- b) Fill in the table according to the model.
- c) Complete the table with more adjectives describing appearance or character.
- d) Describe the appearance and character of your male friend, your female friend and your friends using these adjectives in the appropriate forms:

Це мій друг Анто́н.

Він { розу́мний
доб́рий
весе́лий

Це моя́ подруга О́льга.

Вона́ { розу́мна
доб́ра
весе́ла

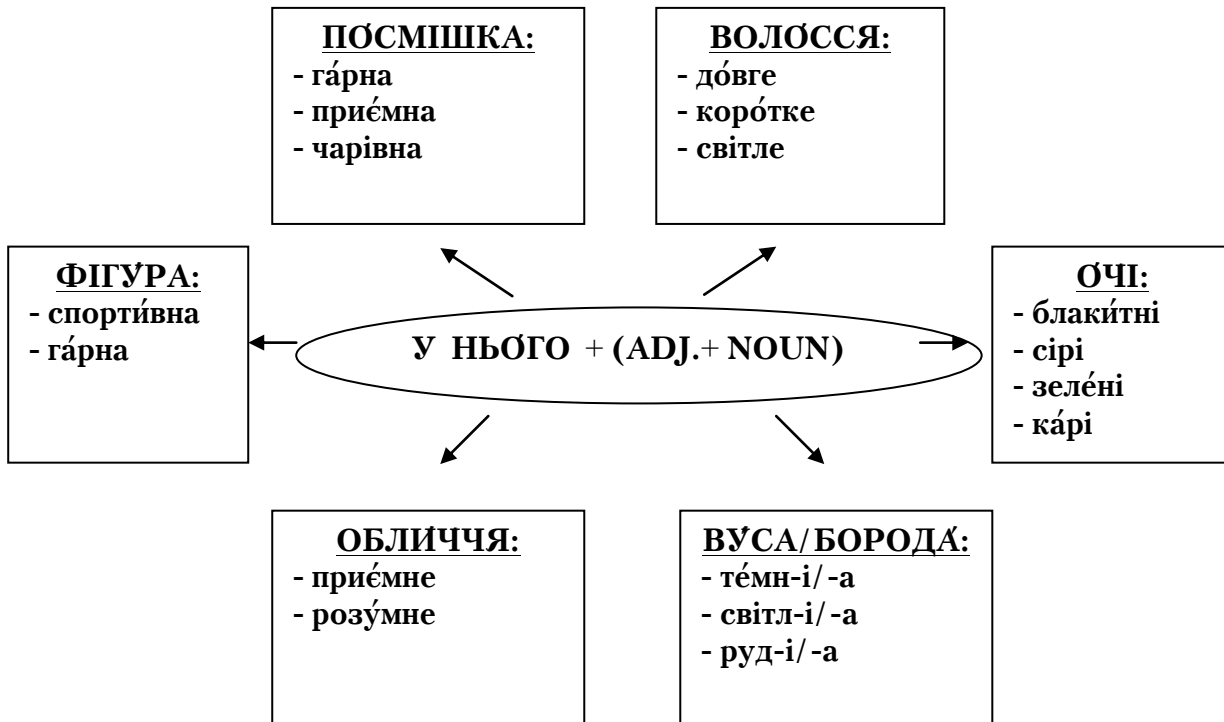
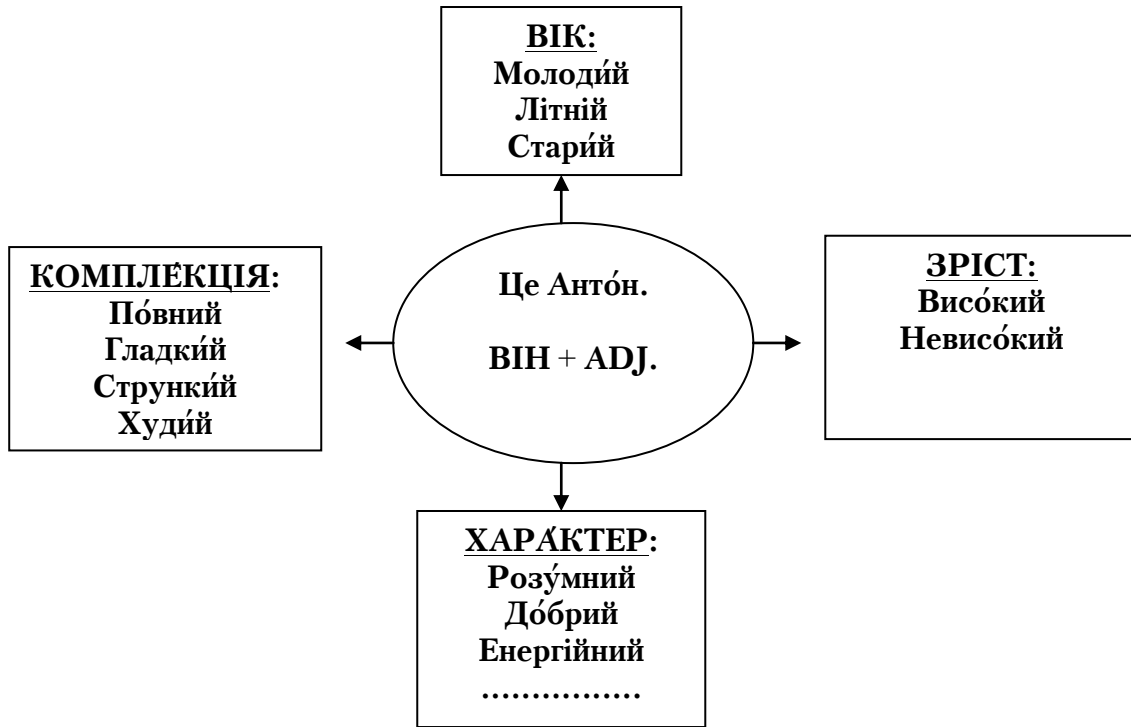
Це мої друзі Анто́н і О́льга.

Вони́ { розу́мні
доб́рі
весе́лі

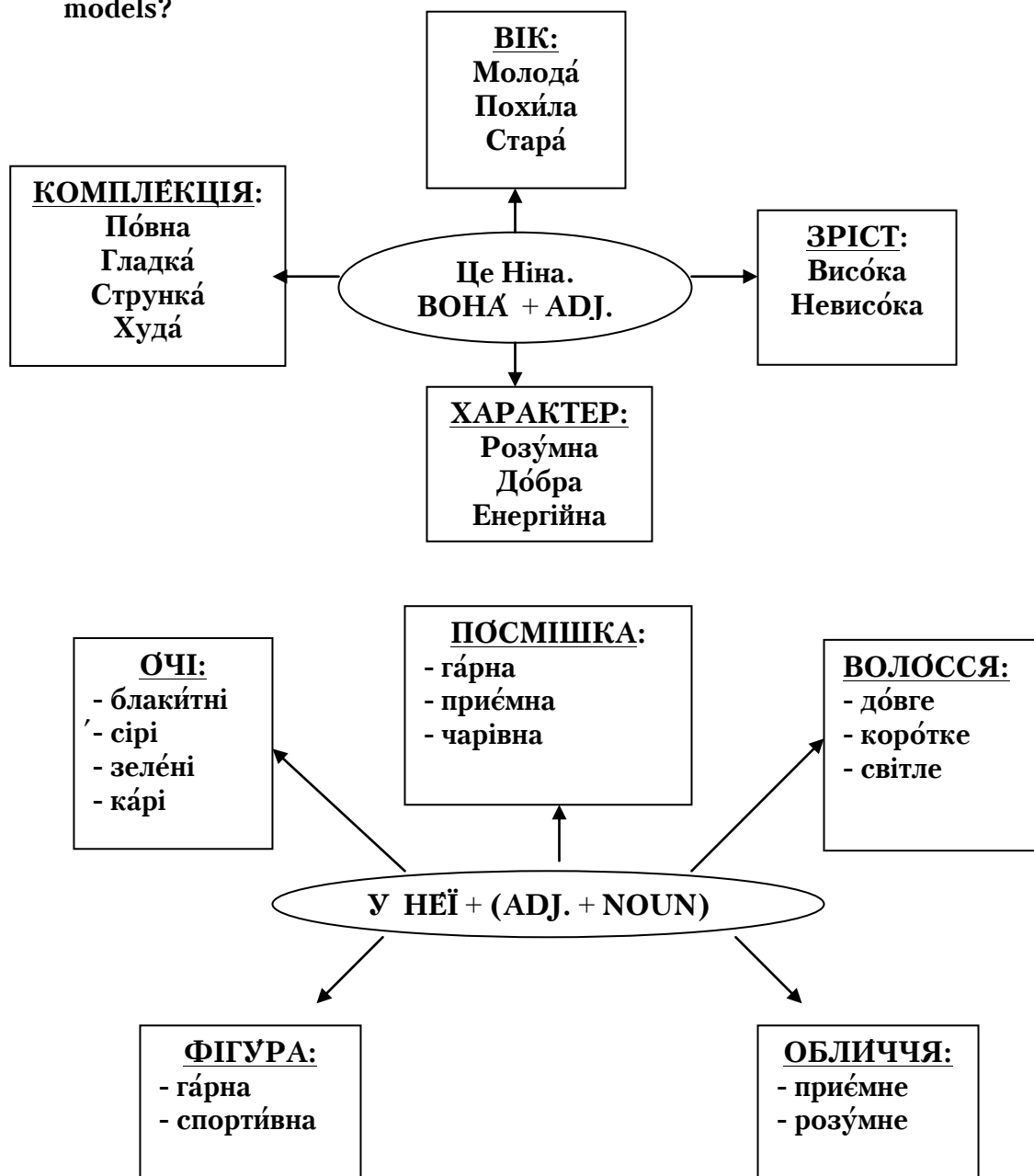
2. Appearance and character models.

These models can help you describe people's appearances and characters.

a)

- b) Look at the models below and compare them with those above.
What has changed? Why? Whose appearance can you describe using these models?

3. a) Compare the two tables below. When can you use model 1 in speech and when model 2 ?

model 1

Я – ТИ
Веселий
Добрий
Сумний
Нудний
Цікавий

model 2

МЕНІ - ТОБІ
Весело
Добре
Сумно
Нудно
Цікаво

b) Do the meanings of the words in both models always coincide?

e.g.:

Я ДОБРИЙ --- МЕНІ ДОБРЕ
Я СУМНИЙ --- МЕНІ СУМНО

c) Describe yourself: your appearance, character and emotions using the models above.

СПІЛКУВАННЯ / COMMUNICATION

1. Photo album

Ask a friend to help you with the following activity.

Take your photo album and describe the appearance of some person in it answering your friend's questions. Your friend is trying to find the person you are describing in the album. As soon as this person is identified, your friend tries to define by the picture what this person's character is like. You say if it is true or not making your additions.

2. Using pictures from magazines, describe people's appearances, characters and emotions (in writing).

3. You have watched an interesting movie. So did some of your colleagues or friends. Discuss the characters of the movie with them, what you liked and disliked about them.

4. When reading a book, find a person who would be interested to hear about the events in the book and about its characters. Otherwise, write about it in your Ukrainian diary.

5. If you have a chance to be present at a Literature lesson at a local school, you will be able to hear the analysis of literary characters (their appearance, features and emotions in the book and how they were depicted by the author) and participate in some discussions based on that.

6. Some topics for cross-cultural discussions with your HF/friends

- Beauty ideals for America and Ukraine. Compare them – what is similar and what is different?
- National character (of Ukraine and America)
- Understanding of funny and sad things (for example jokes)

НАСОЛОДЖУЙСЯ! / ENJOY IT!

Idioms / Ідіоми

Idiom	Translation	Your interpretation	Its meaning	English equivalent
Appearance/ Зовнішність				
Зовнішність оманлива	Looks are deceptive			
Зустрічають по одягу, проводжають по розуму.	People meet you by your clothes and see you off by your mind.			
В усій красі	In all beauty			
Краса не вічна	Beauty is not eternal			
Старість не радість	Old age is not a joy			
І на сонці є плями	There are stains even on the sun			
Не можна всіх стрігти під одну гребінку	You can't trim everyone by one comb			
Незграбний як ведмідь	As clumsy as a bear			
Character/ Характер				
Не такий страшний чорт, як його малюють	The devil is not so black as he is painted			
В тихому болоті чорті водяться	Devils dwell in a quiet whirlpool			
Яблуко від яблуні недалеко падає	An apple does not fall too far from the apple tree			
Не все те золото, що блищить	Not all is gold that glitters			
Під лежачий камінь вода не тече	Water does not flow under a lying stone			
Роботящий як бджілка	Industrious like a bee			
Поспішиш – людей насмішиш	If you haste – you will make people laugh			

Звічка – друга натура	Habit is second nature			
Гусак свині не товариш	A goose is not a friend to a pig			
Знайся віл з волóм, а кінь з конéм	Deal ox with ox, horse with horse			
Краще явний ворог, ніж фальшивий друг	An obvious enemy is better than a false friend			
Для чéмності всі двéрі відчинені	All doors are open to politeness			
Не такий страшний чорт, як його малюють	The devil is not so black as he is painted			
В тихому болóті чорті вóдяться	Devils dwell in a quiet whirlpool			
Emotions/ Емоції				
Почувáти себе як риба у воді	To feel like a fish feels in water			
Гнів – погáний пора́дник	Anger is a bad advisor			
У злóсті не́має мило́сті	Anger knows no mercy			
Злий як соба́ка	Mad as a dog			
Ку́рям на сміх	For hens' laughter			
Не ко́жному вéсело, хто танцю́є	Not everyone is happy who is dancing			
Сміється той, хто сміється остáнній	He laughs who laughs last			
Лякана воро́на й куща́ бої́ться	A frightened crow fears even a bush			

Match the following idioms with the adjectives describing character.

Соба́ка на сіні	Неціка́ва люди́на
Ні риба ні м'ясо	Незвична, не схожа на інших люди́на
Душа́ компані́ї	Обдаро́вана у різних га́лузях люди́на
Зіро́к з не́ба не хапа́є	Кому́нікабельна люди́на
Біла воро́на	Жа́дібна люди́на
Ма́йстер на всі ру́ки	Люди́на середні́х зді́бностей

Жарти /Jokes

1. - Чому́ твій мале́нький брат весь час пла́че?
- Якщо́ б у тебе́ не було́ волóсся, не було́ зубів, ти не міг ході́ти і розмовля́ти, ти б теж пла́кав.
2. На весі́ллі мале́нький хлопчик пита́є:
- Чому́ нарече́на у бі́лій сукні́?
- Тому́ що вона́ вихо́дить замі́ж, – пояснює́ ма́ти. – Бі́лий ко́лір – це ко́лір ра́дості, ща́стя.
- Але́ зверни́ ува́гу, синку, що́ її майбу́тній чоло́вік – уве́сь у чо́рному, гово́рить ба́тько.
3. - Ви сьогодні́ чудо́во вигляда́єте!
- Дя́кую. Шкода́, що не мо́жу те са́ме сказа́ти про вас.
- А ви зробі́ть, як я – збреші́ть.
4. - Я все житт́я мрія́в ста́ти моряко́м.
- Чому́ ж ви ним не ста́ли?
- Ба́чте, я ду́же неува́жний. На кораблі́ я мо́жу наро́бити бог зна́є що.
- Так, не поща́стило вам. А ким ви за́раз працю́єте?
- Я працю́ю в апте́ці.
5. - Дзвони́ла моя́ дружи́на з Гаваї́в. Завдя́ки куро́ртному режи́му вона́ сху́дла на п'ять кілогра́мів.
- Це чудо́во!
- Чудо́во? При́ її ва́зі це все одно́, що отримати́ зни́жку на оди́н до́лар при купівлі́ «Мерседесу́»!
6. Генера́л побачи́в го́лову, що лежа́ла на плацу́:
- Черго́вий! Це що́ таке́?
- Голова́, това́риш генера́л!
- Ба́чу, що не но́ги. Чому́ не підстри́жена?!
7. У рестора́ні звучи́ть му́зика. Чолові́к підхо́дить до сто́лу, де сидя́ть симпатична́ блонди́нка та її кавале́р:
- Слу́хай, доро́гий, дозво́ль запроси́ти на та́нець твою́ короле́ву, фе́ю краси́, дозво́ль торкну́тися її чарі́вної сукні́, щоб на все житт́я ста́ти щасли́вим!
Блонди́нка ка́же:
- А чо́му ви не пита́єте мого́ до́зволу?
- Жінка́, сиди́ і мовчи́, коли́ дво́є чоло́віків розмовля́ють!
8. В одні́му з украї́нських мі́ст жив чоло́вік, який постійно́ займа́вся свата́нням інши́х люде́й.
Одно́го ра́зу до ньо́го у кафе́ підси́в типóвий представни́к «золото́ї» мо́лоді.
- Я хоті́в би одру́житися...
- Давно́́ треба́! – пого́дився чоло́вік, оці́нюючи його́ пи́льним по́глядом.
- Звичайно́, я не збира́юся бра́ти за дружи́ну аби-кого́. Ось мої́ умо́ви: нарече́на повинна́ бу́ти га́рна, розу́мна, інтеле́гентна, працьови́та, життєра́дісна, таланови́та, практи́чна, ніжна та ува́жна. І з до́брим поса́гом...

- Будь ласка, – сват зазирну́в у записничо́к. – Сто тисяч до́ларів, красу́ня з освіто́ю, із порядно́ї сім'ї. Ма́є всі я́кості, які ти шука́єш.
- Чудово! – загорівся юна́к.
Сват ті́хо зітхну́в:
- Є у не́ї тільки оди́н недо́лік. Ча́с від ча́су на не́ї нахо́дить божеві́лля, і тоді вона́ ста́є ненормально́ю...
- Ча́сто? – претенде́нт насупи́вся.
- Ну, раз на міся́ць.
- О, це не так стра́шно, – зася́яв юна́к і, дівлячи́сь на свата́, запита́в:
- Коли́ ж ви до не́ї підете́?
- Сват посмі́хну́вся, зроби́в ковто́к ка́ви:
- Нави́що поспі́шати́? Зачека́ємо ти́жнів зо два, по́ки наста́не ча́с, коли́ на не́ї найде́ божеві́лля. Можли́во, тоді вона́ захоче́ одру́житися з тобо́ю...

Вірш / Роем

«Ти зна́єш, що ти — люди́на»

Ти зна́єш, що ти — люди́на?
Ти зна́єш про це чи ні?
Усмі́шка тво́я — єди́на,
Му́ка тво́я — єди́на,
Очі тво́ї — одні́.

Більше тебе́ не бу́де
Завтра́ на цій землі́.
Інші ходи́тимуть люди́,
Інші коха́тимуть люди́ —
Добрі́, ласка́ві і злі́.

Сього́дні усе́ для тебе́ —
Озе́ра, гаї́, степи́.
І жи́ти спіши́ти тре́ба,
Кохати́ спіши́ти тре́ба —
Гляди́ ж, не проспí!

Бо ти на землі́ — люди́на,
І хо́чеш того́ чи ні —
Усмі́шка тво́я — єди́на,
Му́ка тво́я — єди́на,
Очі тво́ї — одні́.

Васи́ль Симо́ненко

 Пісня / Song

Софія Ротáру

«Червона рúта»

Ти признайся мені, звідки в тебе ті чáри.
Я без тебе всі дні у полоні печáлі.
Мóже, десь у лісáх ти чар-зілля шука́ла,
Сóнця рúту знайшла́ та й мене́ зчарува́ла.

Пріспів:

Червóну рúту не шука́й вечора́ми –
Ти у мене́ єди́на, тільки ти, повір,
Бо тво́я вро́да – то є чі́стая вода́,
То є бі́страя вода́ си́ніх гір.

Ба́чу я тебе́ в снах: у дібро́вах зелéних
По забу́тих стежкáх ти прихóдиш до мене́.
І не трéба нести́ мені квітку надії,
Бо давнó уже́ ти увійшла́ в мої мрії.

Пріспів

Повір'я / Superstitions

They say, that...

- Before a child is one year old his/her hair should not be cut.
- If you step over a person, especially a child, this person will not grow up.
- If a daughter looks like her father and a son looks like his mother – they will be happy.
- When you are looking in the mirror do not make a wry face – or you will stay like that.
- If you are ticklish – you are jealous.
- If you beat someone with a broom – this person will be lazy.
- Babies should not be allowed to kiss each other – or they will not talk for a long time.
- If you step over a broom – you will be thin.
- If you were not recognized – you will be rich.
- If you put a baked apple in a just-born baby's mouth – the baby will not be a drunkard when grows up.
- When a man is going to propose he looks whom he meets on his way: if he meets a woman – he will be rejected, if a man – he will be lucky.
- While getting married the couple should not look back – or they will get divorced or their marriage will not be happy.

What beliefs and superstitions about appearance and character do people have in America? Share them with your HF and friends.

Keys to the Exercises

2. Зріст, високий, низького зросту, середнього зросту, комплекція, стату́ра, повний, худий, стрункий, середня стату́ра.

5.

Овен	21 бе́резня – 20 кві́тня
Тіле́ць	21 кві́тня – 20 тра́вня
Близню́кі	21 тра́вня – 21 че́рвня
Рак	22 че́рвня – 22 лі́пня
Лев	23 лі́пня – 23 се́рпня
Ді́ва	24 се́рпня – 23 ве́ресня
Терези́	24 ве́ресня – 23 жо́втня
Скорпіо́н	24 жо́втня – 22 листопа́да
Стріле́ць	23 листопа́да – 21 гру́дня
Козе́ріг	22 гру́дня – 20 сі́чня
Водо́лій	21 сі́чня – 20 лю́того
Ри́би	21 лю́того – 20 бе́резня

8. Ви працюєте за за́писом?

На ко́лі мо́жна за́писати́ся?

Я хо́чу підстригти́ся.

Я хо́чу пофарбува́ти воло́сся.

Я хо́чу зроби́ти манікю́р.

Помі́йте, бу́дь ла́ска, ме́ні го́лову.

Ви́сушіть мо́є воло́сся фе́ном.

Зроби́ть ме́ні за́чіску.

Поголі́ть ме́не, бу́дь ла́ска.

Підстрижі́ть ме́ні бо́роду.

ву́са	чу́бчик
коса́	за́чіска
нігті́	стри́жка
хві́ст	педикю́р
хімі́я	шиньйо́н
кі́ска	філіро́вка
па́смо	фарбува́ння
ло́кон	бакенба́рди
про́діл	мелірува́ння
перу́ка	колорува́ння

9. а) чо́ло
 б) висо́кий
 в) ро́т
 г) блонди́н
 г) боро́да
 д) прие́мний
 е) холе́рик
 є) ра́к
 ж) пові́тря
 з) облі́ччя

- и) перукарня
- і) п'ідстригтися
- ї) шкода
- й) педикю́р
- к) зовнішність

* 11. Це Сергій. Йому́ 28 ро́ків. Він висо́кий, худі́й. У нього́ блакі́тні о́чі і корóтке, сві́тле волóсся. Він до́брий, енергі́йний житте́раді́сний. Це Окса́на. Їй 25 ро́ків. Вона́ симпаті́чна дівчина. Вона́ висо́ка, струнка́. У не́ї те́мне хвиля́сте волóсся, кирпа́тий ніс.

** 12. розу́мний – розумні́ший – найрозумні́ший
вели́кий – бі́льший – найбіль́ший
молоді́й – молод́ший – наймоло́дший
до́брий – кра́щий – найкра́щий
по́вний – повні́ший – найповні́ший
легкі́й – ле́гший – найле́гший
яскра́вий – яскраві́ший – найяскраві́ший
висо́кий – ви́щий – найви́щий
енергі́йний – енергі́йніший – найенергі́йніший
стрункі́й – стрункі́ший – найстрункі́ший
терпля́чий – терпе́лячіший – найтерпе́лячіший

** 13. 1. Мій брат ви́щий за ме́не на 2 сантимéтри.
2. Са́ра молод́ша за Енді́ на півро́ку.
3. Анто́н серйóзні́ший за Ка́тю.
4. Мій друг молод́ший за ме́не.
5. Я ста́рший за сестру́.

** 14. 1. Я схóжий на бра́та.
2. Він схóжий на бабу́сю.
3. Вона́ схóжа на ді́дуся.
4. Ти схóжий на ба́тька.
5. Ми схóжі́ на сестру́.
6. На ко́го ви схóжі́ ?

** 15. 1. На ко́го він схóжий? Він схóжий на ба́тька.
2. Мої́ сестри́ зовсі́м не схóжі́ на батькі́в.
3. Кажу́ть, я дуже́ схóжа на ма́му.
4. Моя́ бабу́ся схóжа на актрі́су Аду́ Ро́говцеву.
5. Це́й кіт схóжий на ті́гра.

*** 16. 1. ува́жною;
2. оха́йною;
3. гото́вим;
4. чу́йним;
5. здо́ровою.

*** 18. 1. Тобі́ тре́ба бу́ти ува́жним/ува́жною на уро́ці.
2. Тобі́ тре́ба бу́ти обере́жним/обере́жною на доро́зі.
3. Ти не мо́жеш бу́ти байдуже́м/байдуже́ю до цьо́го.
4. Ти пови́нен/пови́нна бу́ти здо́ровим/здо́ровою.
5. Ти пови́нен/пови́нна бу́ти гото́вим/гото́вою до цьо́го.

- * 19. adjectives: чістий, добрий, інтелігентний, надійний, порядний, самотній;
adverbs: нечесно, щіро, самотньо, сумно, відверто.
- ** 21. швидше – швидко
уважніше – уважно
вища – висока
веселіше – весело
краще – гарно
краще – гарно
- ** 22. 1. гарний, гарне;
2. голосний, голосно;
3. цікавий, цікаво;
4. нудні, нудно;
5. веселі, весело;
6. гарний, гарно.
- ** 24. прихось раніше – рано
посміхайся частіше – часто
думай більше – багато
радій життю частіше – часто
гуляй більше – багато
- *** 25. 1. Оксана найкраща співачка. Її голос – найкращий.
2. Валь завжди слухає мене уважніше ніж Люда.
3. Я думаю його картини найкращі, він дуже талановитий.
4. Будь ласка, розмовляйте тихіше, у мене болить голова.
5. Він усе робить з майстерністю. Я люблю усі його роботи.
- ** 27. 1. Я часто думаю про дім.
2. Я сумую за сім'єю.
3. Вони мріють про тепле літо.
4. Вони думають про екскурсію в Київ.
5. Вони скучили за сином.
- * 34. б) красивий – некрасивий
великий – маленький
розумний – дурний
добрий – поганий
- * 35. б) сумний – веселий
поганий – добрий
негарний – гарний
песиміст – оптиміст
некомунікабельний – комунікабельний
- *** 38. 1. На кого схожа ваша сестра?
- Вона схожа на її маму. У неї такі ж карі очі і прямий ніс.
2. На кого схожий ваш брат?
- Він схожий на нашого дідуса. У нього таке ж хвилясте волосся і ластовиння.
3. На кого схожа ваша дочка?
- Вона схожа на її бабусю. У неї такі ж блакитні очі і довгі вії.

- *** 61. b) every year - ко́жен рік nobody is sad - ніхто́ не сумує
every day - ко́жен день nobody knows - ніхто́ не знає
every week - ко́жен тиждень nobody speaks - ніхто́ не ка́же
every month - ко́жен місяць nobody likes - ніхто́ не лю́бить

с) люди зустрічають Новий рік
у кімнаті стоїть ялінка-красуня
всі чекають «діва»
на святковому столі мерехтять свічки
б'ють куранти

- *** 63. 1) - Хто може мені допомогти?
- Хто-небудь. Вирішуйте самі.
- 2) - Куди ми підемо сьогодні ввечері?
- Куди-небудь. Мені все рівно.
- 3) - Що тобі замовити?
- Що-небудь. Я дуже голодний.
- 4) - Коли тобі подзвонити?
- Коли-небудь. Я буду вдома цілий день.
- 5) - Де ми пообідаємо?
- Де-небудь. У нас мало часу.
- 6) - Який ти любиш салат?
- Який-небудь. Овочі дуже корисні.
- 7) - Що тобі подарувати?
- Що-небудь. Я люблю подарунки.

- *** 64. Я хочу покуштувати яку-небудь українську страву.
Давай відпочінемо де-небудь влітку.
Давай зустрінемося де-небудь у неділю.
Ми хочемо побачити що-небудь цікаве.
Ти хочеш послухати яку-небудь музику?
Подзвоніть мені коли-небудь увечері.
Я можу приготувати що-небудь смачне.
Давай поїдемо куди-небудь на вихідні.
Купи мені що-небудь солодке.
Тобі подобається який-небудь костюм?

I'm a PCV

Я - Добровóлецъ
Кóрпусу Мíру

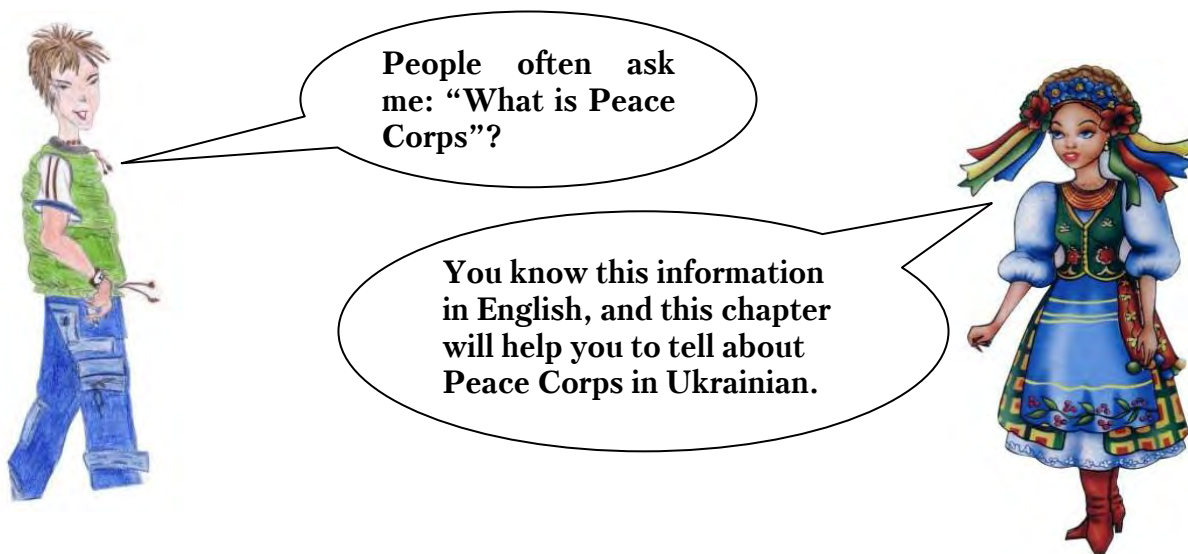
Table of Contents (I)

I.	Competences-----	182
II.	New Vocabulary-----	184
III.	Just Try It!-----	185
	□ Vocabulary exercises-----	185
	□ The Instrumental Case-----	186
IV.	Let's Talk!-----	188
V.	Let's Sum Up!-----	196
VI.	Keys to the Exercises-----	198

Table of Contents (II)

VII.	New Vocabulary-----	202
VIII.	Just Try It!-----	207
	□ Vocabulary exercises-----	207
IX.	On Your Own-----	
	□ Self-Directed Tasks-----	
	□ Tips for Self-Directed Language Learning-----	
	• Vocabulary-----	
	• Communication-----	
	□ Enjoy it!-----	
	• Idioms-----	
	• Jokes-----	
	• Poem-----	
	• Song-----	
	• Superstitions-----	
X.	Keys to the Exercises-----	

Я – ДКМ. НА РОБОТІ. I'M A PCV. AT WORK.

You will be able to:

- Describe Peace Corps role in host country
- Identify own job in Peace Corps in host country
- Identify own past/ present place of work
- Describe educational background
- Ask for information about duties, hours, schedule
- Converse with co-workers
- Ask for assistance
- Give classroom commands

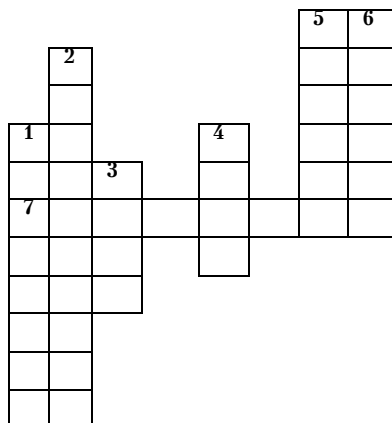
<u>Нові слова/</u> <u>New vocabulary</u>	
<u>Ім'єнники</u>	<u>Nouns</u>
бухгалтерський облік	accounting
сільське господарство	agriculture
середній життєвий мінімум	average monthly allowance
бюджет	budget
громадянин	citizen
розвиток	development
освіта	Education
освітній рівень	educational level
охорона навколишнього середовища	Environmental protection
ціль	goal
уряд	government
охорона здоров'я	health care
штаб-квартира	headquarters
приміщення	housing holding
інвентаризація	inventory
проживання	living
військовий	military man
батьківщина	motherland
заповідники	reserve area
зарплата	salary
<u>Прикметники</u>	<u>Adjectives</u>
незалежний	independent
урядовий	governmental
політичний	political
релігійний	religious
<u>Дієслова</u>	<u>Verbs</u>
фінансувати	to fund
підвищувати	to raise
виплачувати	to pay
призначати	to appoint
засновувати	to establish
запрошувати	to invite
сприяти	to further
створювати	to establish/to create
забезпечувати	to provide
адаптуватися	to adapt

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

* 1. *Solve the crossword.*

1. development
2. citizen
3. government
4. goal
5. budget
6. education
7. salary

* 2. *Unscramble the adjectives.*

леж/ не/ за/ ний _____

до/ уря/ вий/ _____

лі/ ний/ по/ тич _____

ний/ гій/ ий/ ре _____

** 3. *Match the beginning and the ending at the words.*

фінан-

-чувати

випла-

-печувати

створю-

-сувати

забез-

-ватися

адапту-

-чати

призна-

-вати

** 4. *Fill in the blanks given below.*

1. Корпус Міру – це не політична нерелігійна _____ організація.

2. Волонтери хочуть _____ Україні.

3. Волонтери отримують середній _____ в гривнях.

4. Вчителі будуть _____ англійську мову в школах та інститутах.

5. Екологи будуть допомагати _____ організаціям.

6. Бізнесмени будуть працювати в сфері _____.

7. Крім України вони ще працюють у 87 _____ світу.

життєвий мінімум, урядова, допомогти, країнах, малого бізнесу, викладати, екологічним.

*** The Instrumental Case**

- Ким працює ваш брат? *What does your brother work as?*
 - Він працює менеджером. *He works as a manager.*

When meeting new people, you'll often want to know what your new acquaintances do. In these situations you'll use the Instrumental case.

e.g.: бути лікарем – *to be a doctor*

працювати вчителем – *to work as a teacher*

Gen.	Nom.	Example	Inst. Sg.	Example	Instr. Pl.	Example
m	Cons. - ь	екóлог учітель	- ом - ем	екóлогом учітелем	- ами - ями	екóлогами учітелями
f	- а - я	актріса няня	- ою - ею	актрісою нянею	- ами - ями	актрісами нянями
n	- о - е	вікно́ мо́ре	- ом - ем	вікно́м мо́рем	- ами - ями	вікна́ми моря́ми

- Чим займається ваша фірма? *What does your firm?*
 - Фірма займається сервісом та рекламою. *Firm deals with service and advertisement.*

The Instrumental case is also helpful when you are interested in what somebody's firm or organization does.

Verbs, that require the Instrumental case:

Verb	Question	Case	Example
бу́ти ста́ти працюва́ти займа́тися захо́плюватися ціка́витися познайо́митися зустрі́тися говорі́ти/ розмовля́ти	ким? ким? ким? чим? чим? чим? з ким? з ким? з ким?	Instr.	ме́неджером лікарем учітелем реаліза́цією спóртом мистец́твом з партне́ром з дру́гом

*** 5. Change the words in parentheses into the Instrumental case.**

- В Америці я працюва́в (ме́неджер).
- Мій брат займа́ється (спорт).
- Ви ціка́витесь (му́зика)?
- Анто́н хо́че бу́ти (лікар).
- Я бу́ду працюва́ти два ро́ки (учітель) в Україні.
- Фірма "Арс" займа́ється (рекла́ма).
- За́раз я працюю́ (консульта́нт) у бізнес-це́нтрі.
- Мій друг п'ять ро́ків працюва́в (юріст) у ба́нку.

- * 6. *Transform the sentences into Past and Future Tenses according to the model.*

Model: Віктор – мeнeджeр у рeстoрaні “Макдoнaльдз”.

Віктор був мeнeджeрoм у рeстoрaні “Макдoнaльдз”.

Віктор бyдe мeнeджeрoм у рeстoрaні “Макдoнaльдз”.

1. Марі́на – лі́кар.
2. Ні́на – учі́тель у шкóлі.
3. Мій брaт – дирéктор шкóли.
4. Микóла – інжeнeр на зaвoді.
5. Анд́рій – виклaдaч в уні́верситeті.
6. Мій знайóмий – прeзидéнт ко́мпaнії “Обо́лoнь”.

- ** 7. *Answer the questions using the words in parentheses. Mind the preposition з (with):*

1. З ким Максим говорів по телефо́ну? (брат)
2. З ким Сю́зі познайо́милася в Украї́ні? (Тама́ра і Ві́ктор)
3. З ким ви зустрі́лися у теа́трі? (Са́ша і Ната́лка)
4. З ким ви бу́ли у кав'я́рні? (друг і по́друга)
5. З ким ви їхали́ сьогодні́ у тролéйбусі? (Жа́нна і Оле́на)
6. З ким ви хóдите в магази́н? (сестра́ або́ ма́ма)

- *** 8. *Tell what the pupils are interested in and what they want to be using the Instrumental case after the underlined verbs.*

Model: Ко́ля, му́зика, музикáнт.

Ко́ля ціка́виться му́зикою. Він хо́че бу́ти музикáнтом.

1. Са́ша, полі́тика, полі́тик.
2. Ма́ша, істо́рія, істо́рик.
3. Во́ва, футбо́л, футбо́ліст.
4. Оле́г, бокс, боксе́р.
5. Па́ша, бі́знес, бі́знесме́н.
6. Аня, еко́логія, еко́лог;
7. Оле́на, медици́на, лі́кар;
8. О́льга, лі́терату́ра, учі́тель;
9. Ві́ктор, еко́но́міка, еко́но́міст.

- *** 9. *Transform the sentences according to the model.*

Model: Олекса́ндр Пу́шкін – вели́кий росі́йський письме́нник.

Олекса́ндр Пу́шкін був вели́ким росі́йським письме́нником.

1. Тара́с Шевче́нко – відóмий украї́нський поéт.
2. Ю́рій Гага́рін – пе́рший космо́навт.
3. Луї́ Армстронг – популя́рний музикáнт.
4. Васи́ль Симо́ненко – черка́ський поéт.
5. Джордж Ва́шингтон – пе́рший америка́нський прeзидéнт.
6. Мери́лін Монро́ – америка́нська кінозі́рка.

Давайте поговоримо! / Let's Talk!

* 10. Read the information about the Peace Corps.

1. Що таке Корпус Міру?
- *What is PC?*

Це урядова організація. Вона фінансується з бюджету США.

- *PC is a governmental organization. It is funded by the US budget.*

2. Скільки волонтерів приїхало в Україну?
- *How many PCVs are there in Ukraine?*

Зараз в Україні майже 300 волонтерів. Вони працюють за проєктами: "Викладання англійської мови як іноземної", "Молодіжний розвиток", "Розвиток громад".

- *At present there are about 300 Volunteers in Ukraine. They work on projects: Teaching English as a foreign language, Youth Development and Community Development.*

3. З якою метою вони приїхали?
- *What are the goals of PCVs?*

Вони хочуть допомогти Україні (в підвищенні освітнього рівня громадян).

- *They want to help Ukraine (to raise the educational level of its people).*

4. Як у волонтерів заробітна плата?
- *What kind of salary do volunteers receive?*

Волонтери не отримують грошей за роботу. Корпус Міру виплачує їм середній життєвий мінімум в гривнях. Рівень життя волонтерів максимально наближений до умов країни проживання.

- *PCVs do not receive a salary but only a modest monthly allowance in Hryvnias. PCVs live and work in the same style and manner as their hosts.*

5. Де будуть працювати волонтери?
- *Where will PCVs work?*

Вчителі будуть викладати англійську мову в школах та інститутах, екологи будуть допомагати екологічним установам, працювати в заповідниках і викладати екологію в школах та інститутах, бізнесмени будуть працювати в сфері малого бізнесу.

- *Teachers will teach English to students at secondary schools and Universities; ecologists will provide environmental assistance and work in national parks, teach ecology at schools and institutes; business people will work in the sphere of small business development.*

6. Волонтери працюють тільки в Україні?
- *Do Volunteers work only in Ukraine?*

Ні, крім України вони ще працюють у 73 країнах світу.

- *No, they don't! They work in 73 countries all over the world.*

* 11. Write True or False.

1. _____ Кóрпус Міру – урядóва організація.
2. _____ Кóрпус Міру фінансується з бюджету України.
3. _____ В Україні працюють екологи, бізнесмени, вчителі англійської мови.
4. _____ Волонтери хочуть допомогти Україні.
5. _____ Волонтери отримують високу зарплату.
6. _____ Бізнесмени будуть працювати в сфері малого бізнесу.
7. _____ Волонтери працюють тільки в Україні.

* 12. Answer the following questions.

1. Що таке Кóрпус Міру?
2. Скільки волонтерів приїхало в Україну?
3. З якою метою вони приїхали?
4. Яка у волонтерів заробітна плата?
5. Де будуть працювати волонтери?
6. Волонтери працюють тільки в Україні?

** 13. a) Read and translate the dialogue.

- Дóбрий день! Дозвольте представити вам Джошуа Вéбера. Він американець, доброволець Кóрпусу Міру.
- Скажіть, будь ласка, що таке Кóрпус Міру?
- Це американська неполітична організація. Волонтери Кóрпусу Міру працюють у різних країнах.
- Це приватна¹ чи державна² організація?
- Державна. Вона фінансується із бюджету Сполучених Штатів.
- Скільки добровольців зараз в Україні?
- Двісті вісімдесят один у більш ніж 175 містах та селах України. Добровольці працюють тут два роки. Ми знайомимось з українцями, з українською культурою, історією, допомагаємо вам дізнатися більше про Америку, американців, американську культуру.
- Ви отримуєте гроші³ за роботу?
- Ні. Але Кóрпус Міру оплачує наші витрати⁴.
- Хто ви за фахом?
- Я менеджер.
- Де ви навчались?
- Я закінчив університет⁵ у штаті Каліфорнія за спеціальністю "Бізнес і менеджмент".
- Де ви працюєте зараз?
- У бізнес-центрі консультантом з приватизації. Сподіваюсь, я зможу⁶ допомогти вашій країні.
- Дякую. Нехай вам щастить.

¹ приватна – private

² державна – state

³ отримувати гроші – to get money

⁴ оплачувати витрати – to cover expenses/to reimburse

⁵ закінчити університет – to graduate from the university

⁶ зможу – will be able

b) Ask the questions to the statements.

1. _____ ?

Це американська неполітична організація.

2. _____ ?

Волонтери Корпусу Міру працюють у різних країнах.

3. _____ ?

Державна. Вона фінансується із бюджету Сполучених Штатів.

4. _____ ?

Сто шістдесят у семідесяти містах.

5. _____ ?

Ми знайомимось з українцями, з українською культурою, історією, допомагаємо вам дізнатися більше про Америку, американців, американську культуру.

6. _____ ?

Ні. Але Корпус Міру оплачує наші витрати.

**** 14. Read and decide who of the following people are not Peace Corps Volunteers. Why?**

- Тім Харрісон. Народився у 1945 році, в Техасі. Працює інженером у військовій академії. Любить поезію, історію. Одружений, має двох дітей.
- Ірен Дуглас. Народилася у 1986 році, в Арканзасі. Займається кінним спортом, живописом.
- Том Міллер. Народився у 1970 році, у Флориді. Спеціаліст у сфері малого бізнесу. Цікавиться архітектурою, музикою.
- Білл Вагнер. Народився у 1958 році, у Німеччині. Одружений, має сина. Живе у Берліні. Хобі: любить подорожувати і полювати.

*** 15. Match English and Ukrainian variants.

1. - Корпус Міру сприяє розвитку миру і дружби;
- Корпус Міру допомагає в підвищенні освітнього рівня громадян;
- Корпус Міру допомагає довідатись, що таке Америка і американці;
- Добровольці Корпусу Міру навчають людей тому, що знають і вміють.
2. Добровольцями не можуть бути політики та військові.
3. Корпус Міру був заснований 1 (першого) березня 1961 (тисяча дев'ястсот шістдесят першого) року Президентом Джоном Кеннеді.
4. Корпус Міру виплачує мінімум на проживання в гривнях. Українські організації, з якими працюють добровольці, забезпечують їх приміщеннями для проживання, місцями праці і українськими помічниками для кожного волонтера. Після повернення на батьківщину добровольці отримують певну суму грошей, яка допомагає їм знову адаптуватися до життя в Сполучених Штатах.
5. Корпус Міру – це незалежна американська неполітична організація. Директор Корпусу Міру призначається Президентом США.
6. Добровольцем може стати будь-який американець у віці від 19 (дев'ятнадцяти) до 90 (дев'яноста) років. Добровольці Корпусу Міру – це люди різних професій. Вони всі обов'язково повинні закінчити коледж і мати досвід роботи 3-5 років.

- a) *PC is an independent non-political American organization. The PC director is appointed by the US President.*
- b) *The PC was established by President John F. Kennedy in March, 1961.*
- c) *PCVs have worked and work in 139 countries: first in Ghana, Chile, in the countries of Asia, Africa, Latin and Central America, then in Bulgaria, Poland, Kyrgyzstan and Ukraine.*
- d) *Over the last three decades 187,000 American people have been PCVs. There are 7749 Volunteers in the Peace Corps now.*
- e) *PCVs receive a monthly allowance in Hryvnias. Ukrainian sponsors provide housing, an office place and a counterpart for every Volunteer. On returning to the US PCVs get a readjustment allowance.*
- f) *- PC promotes the development of peace and friendship;
- PC helps to raise the educational level of the population;
- PC helps to promote a better understanding of the American people and their country;
- PCVs teach other people what they know and can do themselves.*
- g) *Politicians and military men can't be Volunteers.*
- h) *Any American citizen from the age of 19 to 90 may become a Volunteer. PCVs are people of different professions. PCVs must leave a university degree and 3 -5 years of practical experience.*

7. В Україну Корпус Міру запросили Президент і уряд України (в Україну Корпус Міру був запрошений Президентом і урядом України). 8. Добровольці Корпусу Міру працювали і працюють в 139 (ста тридцять дев'ять) країнах: спочатку в Гані, Чилі, країнах Азії, Африки, Латинської та Центральної Америки, потім в Болгарії, Польщі, Киргизстані, Україні. 9. Це: сільське господарство, охорона здоров'я, розвиток малого бізнесу, охорона навколишнього середовища, освіта. Добровольці навчають підприємців бухгалтерському обліку, менеджменту, інвентаризації та маркетингу. Добровольці допомагають створювати бізнес-центри і проводять консультації з різних аспектів приватизації. 10. Штаб-квартира Корпусу Міру знаходиться у Вашингтоні. 11. Добровольцями Корпусу Міру були 187000 (сто п'ятдесят п'ять тисяч) громадян США. Зараз в Корпусі Міру 7749 (сім тисяч сімсот сімдесят дев'ять) добровольців.	i) <i>The Peace Corps headquarters is in Washington.</i> j) <i>They are: Agriculture, Health, Small Business Development, Environment, and Education. PCVs teach entrepreneurs to master basic business skills of accounting, management, inventory and basic marketing procedures. They help to establish business centers and consult on privatization.</i> k) <i>The Ukrainian government and the President invited PC to the country.</i>

*** 16. *Fill in the blanks with the words given below.*

1. Директор Корпусу Міру _____ Президентом США.
2. Корпус Міру був _____ 1 (першого) березня 1961 (тисяча дев'яносто шістьдесят першого) року Президентом Джоном Кеннеді.
3. В Україну Корпус Міру _____ Президент і уряд України.
4. Корпус Міру допомагає в _____ освітнього рівня громадян.
5. Добровольцями не можуть бути політики та _____.
6. Після повернення на батьківщину, добровольці отримують певну суму грошей, яка допомагає їм знову _____ до життя в Сполучених Штатах.

_____ запросили, підвищенні, призначається, заснований, військові, адаптуватися.

*** 17. Read the info about Peace Corps.

1. Що таке Корпус Міру?
- *What is PC?*

Корпус Міру – це незалежна американська неполітична організація. Директор Корпусу Міру призначається Президентом США.

- *PC is an independent non-political American organization. The PC director is appointed by the US President.*

2. Де знаходиться штаб-квартира Корпусу Міру?
- *Where is PC headquarters?*

Штаб-квартира Корпусу Міру знаходиться у Вашингтоні.

- *The Peace Corps headquarters is in Washington.*

3. Коли і ким був заснований Корпус Міру?
- *By whom and when was the PC established?*

Корпус Міру був заснований 1 (першого) березня 1961 (тисяча дев'яносто шістьдесять першого) року Президентом Джоном Кеннеді.

- *The PC was established by President John F. Kennedy in March, 1961.*

4. Скільки громадян США були добровольцями Корпусу Міру?
- *How many citizens of the US have been PCVs?*

Добровольцями Корпусу Міру були 187000 (сто вісімдесят сім тисяч) громадян США. Зараз в Корпусі Міру 7749 (сім тисяч сімсот сорок дев'ять) добровольців.

- *Over the last three decades 187.000 American people have been PCVs. There are 7749 Volunteers in the Peace Corps now.*

5. В яких країнах працювали і працюють добровольці?
- *In what countries of the World have PCVs worked and where do they work now?*

Добровольці Корпусу Міру працювали і працюють в 139 (ста тридцять дев'яти) країнах: спочатку в Гані, Чилі, країнах Азії, Африки, Латинської та Центральної Америки, потім в Болгарії, Польщі, Росії, Киргизстані, Україні.

- *PCVs have worked and work in 139 countries: first in Ghana, Chile, in the countries of Asia, Africa, Latin and Central America, then in Bulgaria, Poland, Kyrgyzstan and Ukraine.*

6. Хто запросив Корпус Міру в Україну?
- *Who invited the Peace Corps to Ukraine?*

В Україну Корпус Міру запросили Президент і уряд України (в Україну Корпус Міру був запрошений Президентом і урядом України).

- *The Ukrainian government and the President invited PC to the country.*

7. Які цілі Корпусу Міру?
- *What are the goals of PC?*

- Корпус Міру сприяє розвитку миру і дружби;
- Корпус Міру допомагає в підвищенні освітнього рівня громадян;

- Корпус Міру допомагає довідатись, що таке Америка і американці;
- Добровольці Корпусу Міру навчають людей тому, що знають і вміють.
- *PC promotes the development of peace and friendship;*
- *PC helps to raise the educational level of the population;*
- *PC helps to promote a better understanding of the American people and their country;*
- *PCVs teach other people what they know and can do themselves.*

8. Хто не може бути добровольцем Корпусу Міру?
- *Who can't be a PCV?*

Добровольцями не можуть бути політики та військові.
- *Politicians and military men can't be Volunteers.*

9. Хто може бути добровольцем Корпусу Міру?
- *Who can become a Volunteer?*

Добровольцем може стати будь-який американець у віці від 19 (дев'ятнадцяти) до 90 (дев'яноста) років. Добровольці Корпусу Міру - це люди різних професій. Вони всі обов'язково повинні закінчити коледж і мати досвід роботи 3-5 років.

- *Any American citizen from the age of 19 to 90 may become a Volunteer. PCVs are people of different professions. PCVs must have a university degree and 3 -5 years of practical experience.*

10. Які програми є у Корпусі Міру?
- *What are the programs of the PC in the world?*

Це: сільське господарство, охорона здоров'я, розвиток громад, молодіжний розвиток, охорона навколишнього середовища, освіта. Добровольці навчають підприємців бухгалтерському обліку, менеджменту, інвентаризації та маркетингу. Добровольці допомагають створювати бізнес-центри і проводять консультації з різних аспектів приватизації.

- *They are: Agriculture, Health, Community Development, Youth Development, Environment, and Education. PCVs teach entrepreneurs to master basic business skills of accounting, management, inventory and basic marketing procedures. They help to establish business centers and consult on privatization.*

11. Як оплачується праця у Корпусі Міру?
- *How is a Volunteer's work paid for?*

Корпус Міру виплачує мінімум на проживання в гривнях. Українські організації, з якими працюють добровольці, забезпечують їх приміщеннями для проживання, місцями праці і українськими помічниками для кожного волонтера. Після повернення на батьківщину добровольці отримують певну суму грошей, яка допомагає їм знову адаптуватися до життя в Сполучених Штатах.

- PCVs receive a monthly allowance in Hryvnyas. Ukrainian sponsors provide housing, an office place and a counterpart for every Volunteer. On returning to the US PCVs get a readjustment allowance.

*** 18. Unscramble the questions.

1. такé/ Кóрпус/ що/ Мíру? _____ ?
2. знахóдиться/ Кóрпусу/ Штаб-кварти́ра/ Мíру/ де? _____ ?
3. був/ Кóрпус/ коли/ засно́ваний/ Мíру/ і ким? _____ ?
4. громадя́н/ скі́льки/ бу́ли/ США/ Мíру/ доброво́льцями/ Кóрпусу? _____ ?
5. краї́нах/ працюва́ли/ в я́ких/ доброво́льці/ і працюю́ть? _____ ?
6. в Украї́ну/ Мíру/ хто/ Кóрпус/ за́просі́в? _____ ?
7. Мíру/ які/ Кóрпусу/ цілі? _____ ?
8. не мо́же/ доброво́льцем/ Мíру/ хто/ Кóрпусу/ бу́ти? _____ ?
9. доброво́льцям/ Кóрпусу/ бу́ти/ Мíру/ хто/ мо́же? _____ ?
10. у Кóрпусі/ які/ Мíру/ є/ програ́ми? _____ ?
11. пра́ця/ у Кóрпусі/ опла́чується/ як/ Мíру? _____ ?

*** 19. Read the answers and give possible questions.

1. _____ ?
Кóрпус Мíру був засно́ваний в 1961 році.
2. _____ ?
Кóрпус Мíру був засно́ваний Президéнтом Джо́ном Ке́ннеді.
3. _____ ?
Доброво́льцями Кóрпусу Мíру бу́ли 187000 (сто ві́сімдеся́т сім т́исяч) громадя́н США.
4. _____ ?
За́раз працю́є 7749 (сі́м т́исяч сі́мсо́т со́рок де́в'ять) доброво́льців.

5. _____ ?
Корпус Міру сприяє розвитку миру і дружби.
6. _____ ?
Штаб-квартира Корпусу Міру знаходиться у Вашингтоні.
7. _____ ?
Добровольці Корпусу Міру працювали і працюють в 139 (ста тридцять дев'яти) країнах.
8. _____ ?
Корпус Міру виплачує мінімум на проживання в гривнях.

*** 20. Answer the following questions.

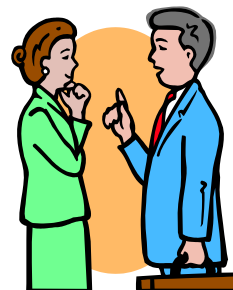
1. Чому навчають добровольці? _____ ?
2. Хто може бути добровольцем Корпусу Міру? _____ ?
3. Хто запросив Корпус Міру в Україну? _____ ?
4. Чому ви стали добровольцем Корпусу Міру? _____ ?
5. Хто не може бути добровольцем Корпусу Міру? _____ ?
6. Які цілі Корпусу Міру? _____ ?
7. Які програми є у Корпусі Міру? _____ ?
8. Як оплачується праця у Корпусі Міру? _____ ?

Давайте підведемо підсумки !/Let's Sum Up!

* 21. Act out the following situation.

Person A: This is your first day at your new workplace.
Answer the question about Peace Corps.

Person B: You are the director of organization. You want to know about Peace Corps.

* 22. Study carefully the supporting table and try to recall the information about the Peace Corps.

	~ 281 добровольць	допомогти Україні
\$	школа, громадська організація	73 країн

**** 23. *Act out the dialogue.***

Person A: You are the journalist at one of the famous newspaper. You are writing an article about Peace Corps.

Person B: You are a Volunteer. You are giving an interview.

***** 24. *You are at the meeting with the City Mayor, and you are being asked to tell about Peace Corps.***

Keys to the Exercises

- * 1. 1. рóзвиток;
2. громадянин;
3. у́ряд;
4. ціль;
5. бюджет;
6. освіта;
7. зарплатá.
- * 2. незале́жний;
урядо́вий;
політи́чний;
релі́гійний.
- ** 3. фінансува́ти;
випла́чувати;
ствóрювати;
забезпéчувати;
ада́птува́тися;
призна́чити;
- ** 4. 1. урядо́ва;
2. допомогти́;
3. життє́вий міні́мум;
4. виклада́ти;
5. екологі́чним;
6. мало́го бізнесу;
7. країнах;
- * 5. 1. В Аме́риці я працюва́в ме́неджером.
2. Мій брат займа́ється спо́ртом.
3. Ви ціка́витесь му́зикою?
4. Анто́н хо́че бу́ти лікарем.
5. Я бу́ду працюва́ти два ро́ки учи́телем в Україні.
6. Фірма “Арс” займа́ється рекла́мою.
7. За́раз я працюю́ консульта́нтом у бізнес-це́нтрі.
8. Мій друг п'ять ро́ків працюва́в юри́стом у ба́нку.
- * 6. 1. лікарем;
2. учи́телем у шко́лі;
3. дире́ктором шко́ли;
4. інжене́ром на заво́ді;
5. виклада́чем в університе́ті;
6. президе́нтом компа́нії “Оболо́нь”
- ** 7. 1. З ким Макси́м говори́в по телефо́ну? – з бра́том
2. З ким Сю́зі познайо́милася в Україні? – з Тама́рою і Ві́ктором
3. З ким ви зустрі́лися у теа́трі? – з Са́шею і Ната́лкою
4. З ким ви були́ у кав'я́рні? – з дру́гом і по́другою

5. З ким ви їхали сьогодні у тролейбусі? – з Жанною і Оленою
6. З ким ви ходите в магазин? – з сестрою або мамою

- *** 8. 1. політикою, політиком;
2. історією, істориком;
3. футболом, футболістом;
4. боксом, боксером;
5. бізнесом, бізнесменом;
6. екологією, екологом;
7. медициною, лікарем;
8. літературою, учителем;
9. економікою, економістом.

- * 11. 1. True
2. False
3. True
4. True
5. False
6. True
7. False

- ** 13. 1. Що таке Корпус Міру?
2. Де працюють волонтери?
3. Це приватна чи державна організація?
4. Скільки добровольців зараз в Україні?
5. Що роблять добровольці в Україні.
6. Ви отримуєте гроші за роботу?

- *** 15. 1. f
2. g
3. b
4. e
5. a
6. h
7. k
8. c
9. j
10. i
11. d

- *** 16. 1. призначається;
2. заснований;
3. запросили;
4. підвищенні;
5. військові;
6. адаптуватися.

- *** 18. 1. Що таке Корпус Міру?
2. Де знаходиться штаб-квартира Корпусу Міру?
3. Коли і ким був заснований Корпус Міру?
4. Скільки громадян США були добровольцями Корпусу Міру?

5. В яких країнах працюють і працювали добровольці?
6. Хто запросив Корпус Міру в Україну?
7. Які цілі Корпусу Міру?
8. Хто не може бути добровольцем Корпусу Міру?
9. Хто може бути добровольцем Корпусу Міру?
10. Які програми є у Корпусі Міру?
11. Як оплачується праця у Корпусі Міру?

- *** 19.
1. Коли був заснований Корпус Міру?
 2. Ким був заснований Корпус Міру?
 3. Скільки громадян США були добровольцями Корпусу Міру?
 4. Скільки добровольців працює у Корпусі Міру зараз?
 5. Які цілі Корпусу Міру?
 6. Де знаходиться штаб-квартира Корпусу Міру?
 7. В яких країнах працювали і працюють добровольці?
 8. Як оплачується праця у Корпусі Міру?

Нові слова/ New vocabulary

освіта	education
вища освіта	higher education
середня освіта	secondary education
<u>Навчальні заклади</u>	<u>Educational institutions</u>
академія	academy
університет	university
інститут	institute
коледж/учілище	college
технікум	technical school
ліцей	lyceum
гімназія	gymnasium
школа	school
дитсадок	kindergarten
<u>Люди у навчальних закладах</u>	<u>People at Educational Establishments</u>
реktor	rector
проректор	pro-rector
декан	dean
завідуючий кафедрою	Department Chair
професор	full professor
викладач	professor/lecturer
репетитор	tutor
студент (m)/студентка (f)	student (higher education level)
директор	principal
завуч	vice principal
методист	methodologist
класний керівник	class supervisor
старші класи	senior classes
середні класи	middle classes
молодші класи	younger classes
учень	pupil, student (m)
учениця	pupil, student (f)
учні	pupils, students (pl.)
староста	monitor
черговий	person on duty
випускник	school-leaver
технічка/прибиральниця	cleaning lady
спеціальність	major field of study
факультет	department
курс	year of study
кафедра	Department
група	group/class
паралель	parallel
клас	class

<u>Приміщення</u> аудиторія кабінет деканат учительська актовий зал їдальня спортивний зал/ спортзал <u>Навчальний рік</u> семестр перша зміна друга зміна пара урок заміна класна робота домашнє завдання дзвінок перерва канікули засідання кафедри семинар педрада класні збори батьківські збори гурток факультатив олімпіада позашкільна робота репетиторство консультація предмет навчальна програма навчальний план навчальний матеріал план уроку тема мета розклад журнал/ класний журнал підручник конспект вправа запитання відповідь помилка оцінка / бал залікова книжка щоденник	<u>Premises</u> auditorium class room dean's office teachers' room assembly hall canteen gym <u>Academic year</u> semester first shift second shift a 90 min. class class, lesson substitution class work homework bell break vacation department's staff meeting seminar teacher's staff meeting student's meeting parent's meeting interest group optional lesson olympiad extra curriculum activities tutoring consultation subject curriculum curriculum material to be learnt lesson plan theme/ topic goal/ objective schedule grade book textbook summary, notes exercise question answer mistake mark/ score/ grade academic credit book student's daybook
---	---

дошка пárта крéйда тест контрóльна робóта зáлік екзáмен екзаменаційна сесія випускний екзáмен <u>Шкільні свята</u> День Знань День Вчителя Пéрший Дзвóник Оста́нній Дзвóник Випускний вéчір <u>На уро́ці</u> Тíхо! Не спісуйте! Не запізнуйтеся! Слу́хайте! Ува́га! Не розмовля́йте! Не кричіть! Можна увійти? <u>Дієслова́</u> виклада́ти (I, Imp.) вивча́ти (I, Imp.) / вивчи́ти (II, Perf.) вчи́ти (II, Imp.) / вивчи́ти (II, Perf.) чита́ти (I, Imp.) / прочита́ти (I, Perf.) диві́тися (I, Imp.) / подиві́тися (II, Perf.) слу́хати (I, Imp.) / послу́хати (I, Perf.) розумі́ти (I, Imp.) / зрозумі́ти (I, Perf.) повто́рювати (I, Imp.) / повторі́ти (II, Perf.) спі́сувати (I, Imp.) / списа́ти (I, Perf.) запи́тувати (I, Imp.) / запита́ти (I, Perf.) відпові́дати (I, Imp.) відпові́сті (II, Perf.) закінчува́ти (I, Imp.) закінчи́ти (II, Perf.) шко́лу / університе́т обговóрювати (I, Imp.) / обговори́ти (II, Perf.)	chalkboard desk chalk test written test academic credit exam final exam week/period examination <u>School holidays</u> The Day of Knowledge The teacher's Day first bell last bell prom <u>Classroom management</u> Silence! Don't cheat! Don't be late! Listen! Attention! Don't speak! Don't shout! May I come in? <u>Verbs</u> to teach to study to learn to read to look to listen to understand to repeat, to review to cheat to ask to answer to finish school/ to graduate from a university to discuss
--	--

Розмовні фрази В яку зміну ви працюєте? Я працюю у першу/другу зміну. В яких класах ви працюєте? Я працюю у п'ятому та шостому. На якому курсі ви читаете? Я читаю на першому курсі. Скільки годин на тиждень ви працюєте? Я працюю 18 годин на тиждень. Який у вас розклад? Коли починається/закінчується урок? Урок починається у вісім тридцять. Уроки закінчуються о другій годині. Який навчальний заклад ви закінчили? Що ви закінчили (coll)? Я закінчив середню школу. Я закінчив університет. Де ви навчаєтесь? Я навчаюсь в коледжі. Яка ваша спеціальність? Я вчитель англійської мови. Який у вас диплом? У мене диплом магістра/бакалавра. Скільки років/місяців ви працювали в школі? Я працював у школі три роки. Який у вас досвід роботи? У мене досвід роботи 3 роки у сфері освіти. Які ваші плани на майбутнє? Що ви плануєте робити потім? Що ви очікуєте від ?	Communicative Phrases What shift do you work in? I work in the first/ second shift. What forms do you work in? I work in the fifth/ sixth grade. What year of study do you teach? I teach first year students. How many hours per week do you work? I work 18 hours per week. What shedule do you have? When does the class begin/ end? The class begins at 8:30. Classes are over at 2 o'clock. What educational establishment did you geaduate from? I finished secondary school/ high school. I graduated from univercity. Where do you study? I'm (studying) in college. What is your speciality? I'm an English teacher. What degree do you have? I have a master's/ bachelor's degree. How many years/ months did you work at school? I worked at school for three years. What is your work experience? I have 3 years of teaching experience. What are your plans for future? What are you planning to do then? What are your expectations from ?
--	---

Тлумачний словник/ Explanatory Dictionary

Перший Дзвоник	the holiday of the beginning of an academic year (the first of September)
Останній Дзвоник	the holiday of the finishing of an academic year (end of May)
олімпіада	school subject competition
День Знань	national holiday (SEPTEMBER, 1)
День Учителя	national holiday (first Sunday of October)
паралель	several groups of students of the same grade
“вікно”	"window" (one-lesson break in schedule between lessons)
“двері”	"doors" (two or more lessons-break in schedule between lessons)
12 бальна система	12 score grading system of evaluation

Some education related slang

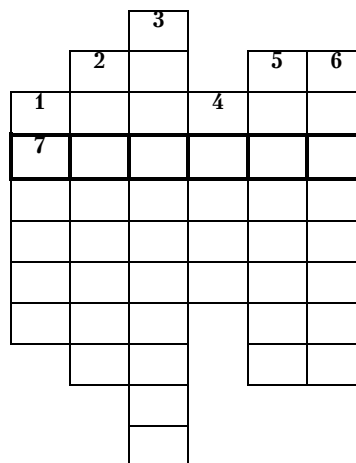
“шпаргáлка”	crib
“бóмба”	very big crib
англіча́нка	female English teacher
“ска́тувати”	to cheat
“змі́тися”	to skip a lesson
прогу́ляти	to miss a lesson
завалі́ти іспит	to fail an exam
засі́патися	not being able to answer the question of an exam card or additional teacher's questions
отрі́мати автома́т	to pass an exam automatically without answering and preparation. It's a reward for students that were doing well at this subject through the whole course.
на ша́ру	"free ride", to get something without putting any efforts

Спробуйте свої сили! / Just try it!

Лексичні вправи / Vocabulary exercises

* 1. Solve the crossword and find the word.

1. college
2. institute
3. university
4. lyceum
5. kindergarten
6. academy

* 2. Split the words into two columns.

Середня освіта:

учень
професор
студент
директор
декан
учениця
проректор
класний керівник
викладач
завуч
ректор

Вища освіта:

* 3. Find the words in the grid.

Г	Р	У	П	А	Ш	Ж	К	Ц	К	Ш
Ш	С	П	О	Р	Т	З	А	Л	У	Х
К	А	Б	І	Н	Е	Т	Б	Д	Р	П
А	У	Д	И	Т	О	Р	І	Я	С	К
А	Л	Ї	Д	А	Л	Ь	Н	Я	П	Л
Ф	А	К	У	Л	Ь	Т	Е	Т	Л	А
Т	Д	Е	К	А	Н	А	Т	Н	М	С

department, form, group, classroom, auditorium,
year of study, dean's office, dining room, gym.

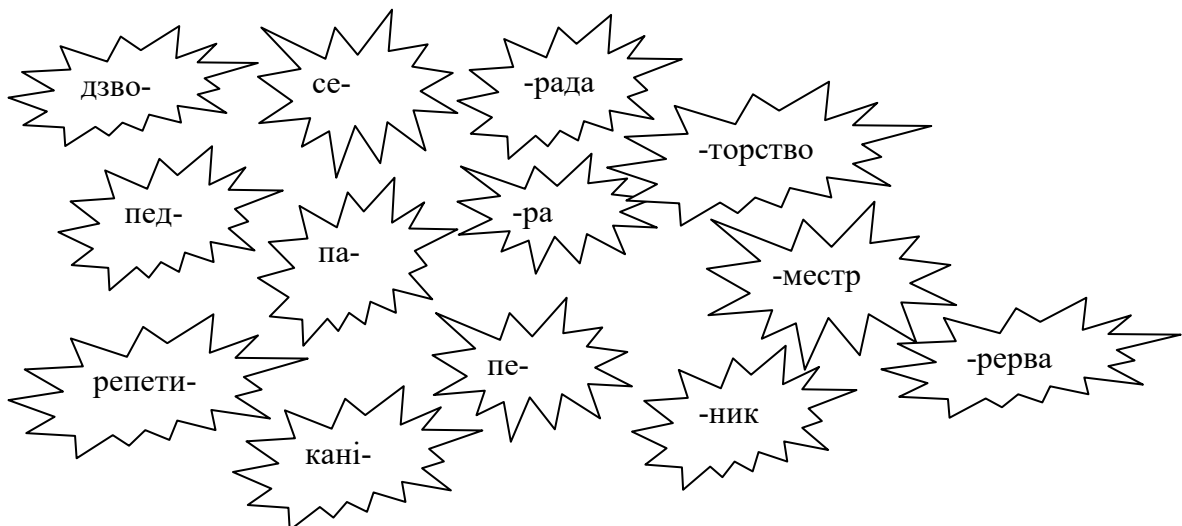
**** 4. Match the beginning and the ending of the phrases.**

навчальний	збори
домашнє	робота
батьківські	зміна
контрольна	завдання
випускний	екзамен
перша	рік

**** 5. Match the related words.**

запитання	щоденник
оцінка	дощка
залікова книжка	навчальний план
крейда	бал
навчальна програма	відповідь

***** 6. Watch the beginning and the ending of the words.**

***** 7. Cross out the word that doesn't fit.**

<p>a) інститут
коледж
технікум
гімназія
посольство
дитсадок</p>	<p>b) проректор
методист
завуч
конструктор
викладач
декан</p>
<p>c) факультет
кафедра
старші класи
учительська
ремонт
курс</p>	<p>d) навчальний рік
засідання кафедри
обмінний пункт
позашкільна робота
екзаменаційна сесія
випускний вечір</p>
<p>e) залік
олімпіада
гурток
парасолька
факультатив
заміна</p>	<p>f) розклад
гаманець
помилка
оцінка
щоденник
вправа</p>

* 8. Make up short imperative sentences using the verbs and nouns below.

Example: – Дайте, будь ласка, конспект.

Читайте
Повторіть
Відкрийте
Закрийте
Дайте
Принесіть
Вивчіть
Не списуйте

текст
тему
конспект
вправу
двері
зшит
книгу
заликову книжку
підручник
крейду

* 9. Insert the appropriate verb from the right column.

1. Я _____ українську мову вже три місяці.
2. Мій друг _____ університет минулого року.
3. Я _____ англійську мову в старших класах.
4. Вчитель запитує, а учні _____.
5. На екзамені не можна _____.

закінчити
викладати
відповідати
списувати
вивчати

** 10. Translate the sentences into English.

1. Я працюю в старших класах.
2. Завтра о десятій ранку педрада.
3. Через тиждень будуть канікули.
4. Зараз наш клас піше контрольну роботу з англійської мови.
5. День Учителя – моє улюблене свято.
6. На перерві я іду в учительську.
7. Мій друг викладає в технікумі.
8. Тридцятого травня буде "Останній Дзвоник".
9. Директор школи буде вітати учнів і батьків з цим святом.
10. На випускному вечорі ми отримаємо атестати.

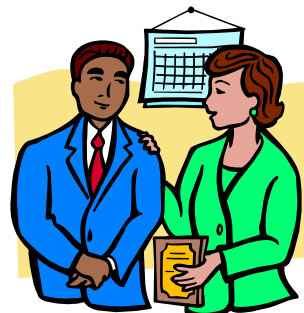

*** 11. Answer the questions using the schedule.

Розклад уроків 6-Б класу:

Урок	Час	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота
1.	8:00-8:45	біологія	укр. мова	англ. мова	матем.	біологія	матем.
2.	8:55-9:40	матем.	укр. літ.	історія	укр. мова	англ. мова	укр. мова
3.	10:00-10:45	рос. мова	англ. мова	фіз-ра	праця	укр. мов.	історія
4.	10:55-11:40	англ. мова	матем.	матем.	праця	укр. літ.	
5.	11:50-12:35	географія	історія	укр. мова		музика	

1. Коли починаються уроки в 6-Б класі?
2. Скільки уроків у середу?
3. Який перший урок у суботу?
4. Які уроки у понеділок?
5. Коли закінчуються уроки у четвер?
6. Коли починається велика перерва?
7. Скільки уроків англійської мови на тиждень?
8. Який п'ятий урок у п'ятницю?
9. Коли закінчується четвертий урок?
10. У четвер є п'ятий урок?

Давайте поговоримо! / Let's talk!

*** 12. Read and translate the dialogues.**

- Скажіть, будь ласка, яка у вас освіта?
- У мене вища освіта. Я закінчив університет.
- Який факультет?
- Факультет історії і права¹.
- А де ви працюєте зараз?
- Зараз я працюю у гімназії, викладаю історію України у старших класах.

¹ право - law

- Скажіть, будь ласка, це перша гімназія?
- Так.
- А де директор?
- Його немає.
- А де учительська? Я – новий викладач. Я хочу знати, коли педрада?
- Учительська на другому поверсі. Там висить оголошення¹. Педрада завтра після п'ятого уроку.
- Дякую.
- Нема за що.

¹ оголошення - announcement

- Здрастуйте! Відкрийте зошити, запишіть число. Сьогодні контрольна робота. Запитання є?
- Немає.
- Оля, закрій підручник і не спісуй¹.
- А повторити можна?
- Так, повторіть п'ять хвилин, але не розмовляй!

¹ не спісуй - don't cheat (no prompting)

- Оля, іди до дошки, напиши нові слова. А ти, Володя, не підказуй¹!
- У неї помилка, можна виправити²?
- Так, звичайно.

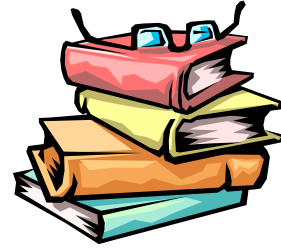

¹ не підказуй - don't prompt

² виправити - to correct

* 13. Ask the questions to the statements.

1. Я працюю в першу зміну.
2. Я працюю в п'ятому класі.
3. Моя спеціальність – учитель історії.
4. Я закінчив Одеський університет.
5. У мене диплом бакалавра з лінгвістики.
6. Я працюю 12 годин на тиждень.
7. У мене досвід роботи три роки в сфері бізнесу.

* 14. Translate into Ukrainian and interview your groupmate.

- a)
 1. What schedule do you have?
 2. When does the class begin?
 3. How many lessons do you have on Monday?
 4. What shift do you work in?
 5. What forms do you work in?
- b)
 1. What is your work experience?
 2. What degree do you have?
 3. What did you graduate from?
 4. What is your speciality?
 5. What are your plans for future?

* 15. What could you say in Ukrainian if:

1. the class is very noisy;
2. your students are cheating;
3. a student is not paying attention;
4. your student is late for class.

** 16. a) Read and translate the dialogue.

Роберт: Привіт, Дана! Як справи?

Дана: Дуже добре! Я вже знаю, де я буду працювати. Це невелике місто недалеко від Чернівців. Але в школі старі підручники. Що робити?

Роберт: Я думаю, тобі треба поговорити з учителем англійської мови.

Дана: Я вже розмовляла. Ми хочемо купити нові підручники «Happy English». Директор школи обіцяв допомогти.

Роберт: А ще в бібліотеці Корпусу Міру є американські підручники, журнали та газети.

Дана: Дякую.

Роберт: В яких класах ти будеш працювати?

Дана: В дев'ятих.

Роберт: А ти вже бачила навчальну програму для дев'ятого класу?

Дана: Так, звичайно. Я знаю, що учні повинні читати, писати, говорити і розуміти тексти. І ще після дев'ятого класу вони можуть обговорювати такі теми: "Про себе", "Будинок і сім'я", "Магазини", "Школа", "Вільний час", "Природа та погода". А також вони можуть написати лист, листівку, заповнити анкету.

b) *Answer the questions.*

1. Коли діти починають вивчати англійську мову?
2. Які підручники англійської мови вам подобаються?
3. Коли діти складають екзамени з англійської мови в школі?
4. Які теми можуть обговорювати учні після дев'ятого класу?
5. Коли студенти складають екзамени?
6. Що таке пара?
7. Навіщо потрібна залікова книжка?
8. Скільки сесій на рік у студентів?

**** 17. Read the statements and say if they are true or false.**

1. Ліцей – це вищий навчальний заклад.
2. Хто закінчив середню школу, може вступати до інституту.
3. Семестр – це шість місяців.
4. В учнів є літні канікули.
5. Студенти складають екзамени один раз на рік.

**** 18. Complete the sentences.**

1. Я вчу українську мову, тому що...
2. Я працюю у школі, тому що...
3. Я організував англійський клуб у школі, тому що...

**** 19. a) Read and translate the dialogue.**

Завуч: Сьогодні ми будемо говорити про педраду.

Колін: Що таке педрада?

Завуч: Педрада вирішує¹ всі важливі шкільні проблеми. Це великі збори вчителів.

Колін: Які питання обговорює педрада?

Завуч: Всі важливі питання: нові програми, досвід вчителів, методiku роботи, питання дисципліни.

Колін: Як часто ви проводите² педраду?

Завуч: Два рази на семестр.

Колін: А як я буду знати, коли педрада?

Завуч: В учительській є дошка об'яв. Звичайно пишуть об'яву, коли буде педрада.

¹ вирішувати	–	to decide
² проводити	–	to conduct/to hold

b) *Answer the questions.*

1. Що таке педрада?
2. Що вирішує педрада?
3. Хто повинен бути на педраді?
4. Які питання обговорює педрада?
5. Як часто проводять педраду?
6. Як дізнатися, коли буде педрада?

*** 20. a) Read and translate the dialogue.

- Дóбрый день!
- Привіт! Давно́ тебе не ба́чив.
- Як життя?
- Чудóво. Працю́ю в інститу́ті, чита́ю курс розмо́вної англійської мо́ви¹. За́раз у студе́нтів канікули і я відпочива́ю.
- Розкажи́ мені тро́хи про інститу́т.
- Це гуманіта́рний інститу́т. У нас 3 факульте́ти: факульте́т інозе́мних мов, факульте́т росі́йської філоло́гії і факульте́т істо́рії.
- Я зна́ю, що в ко́жному інститу́ті є се́сії. Скільки є се́сій?
- Се́сія – це час, коли́ студе́нти склада́ють іспити², протя́гом³ ро́ку є дві се́сії: зимо́ва і лі́тня.
- Як оціню́ють знання́⁴ в інститу́ті?
- В інститу́ті є 4 ви́ди оціно́к: незадові́льно⁵, задові́льно⁶, до́бре, і відмі́нно.
- Мені відóмо, що в Украї́ні потрі́бно навча́тися 5 ро́ків в інститу́ті, щоб отримати́ дипло́м. Це пра́вда?
- Так. Загалóм⁷, 5, але́ є дея́кі професі́ї, коли́ вча́ться 4 ро́ки.
- Як мо́жна вступі́ти до інститу́ту⁸?
- Перш за все⁹ потрі́бно закінчи́ти сере́дню шко́лу (11 класі́в). Ба́жано¹⁰, щоб у атеста́ті були́ га́рні оці́нки.
- Якщо́ у ме́не га́рні оці́нки, зна́чить¹¹, я вже студе́нт?
- Не зóвсім¹². Одно́го атеста́ту не доста́тньо¹³. Потрі́бно ще скла́сти вступні́ іспити¹⁴. Тільки́ після́ цьо́го мо́жна ста́ти студе́нтом¹⁵.
- Як навча́ються студе́нти в інститу́ті?
- Заня́ття прохóдять ко́жен день. У студе́нтів є ле́кції і семіна́ри.
- Коли́ почина́ються заняття́?
- В на́шому інститу́ті заняття́ почина́ються о вóсьмій годи́ні, а закінчу́ються о 14.30 (чоти́рна́дцятій три́дцять).
- Зрозумі́ло. Мені бу́ло ціка́во поговори́ти з тобо́ю, але́ за́раз мені час і́ти.
- Бува́й. Зустріне́мося іншим ра́зом¹⁶.
- До зу́стрічі.

¹ курс розмо́вної англійської мо́ви

² склада́ти іспити

³ протя́гом

⁴ оці́нювати знання́

⁵ незадові́льно

⁶ задові́льно

⁷ загалóм

⁸ вступі́ти до інститу́ту

⁹ перш за все

¹⁰ ба́жано

¹¹ зна́чить

¹² не зóвсім

¹³ недоста́тньо

¹⁴ вступні́ іспити

¹⁵ ста́ти студе́нтом

¹⁶ зустріне́мося іншим ра́зом

- a course of conversational English

- to take exams

- during

- to evaluate knowledge

- unsatisfactory

- satisfactory

- in general

- to enter the institute

- first of all

- it's preferable

- it means

- not exactly

- not enough

- entrance exams

- to become a student

- let's meet next time

b) Match questions from the left column with their answers from the right column.

1. Який предмет ви читаете в університеті?	а) Вступні іспити на нашому факультеті це – англійська мова, диктант з української мови та історія.
2. Як можна стати студентом?	б) Вибачте, але зараз мені треба іти. Давайте поговоримо іншим разом.
3. Які вступні іспити на вашому факультеті ?	в) Навчальний рік закінчується 25 травня.
4. Коли у студентів починаються літні канікули?	г) Перш за все вам потрібно подати документи, а потім здати іспити.
5. Можна з вами зараз поговорити?	д) Не зовсім. Я хотів би навчатися на історичному факультеті.
6. Коли у школі закінчується навчальний рік?	е) У студентів канікули починаються у середині червня.
7. Як оцінюються знання в школі?	є) Я читаю курс розмовної англійської мови.
8. Ви хочете навчатися на факультеті української філології?	ж) У школі дванадцятибальна система.

*** 21. Make an appointment with the following people, using phrases from the table.

Якщо ви вільні, я міг би прийти у четвер.	If you are free, I could come on Thursday.
Якщо ви не проти, давайте зустрінемося іншим разом.	If you don't mind, let's meet next time.
Якщо вам зручно, я прийду завтра о 17.00 (сімнадцятій).	If it's convenient for you, I'll come tomorrow at 5 p.m.
Якщо у вас буде час, я хотів би прийти у четвер.	If you have time, I would like to come on Thursday.

- з директором школи в середу після обіду;
- з другом у суботу зранку;
- з подругою в четвер увечері;
- з колегою у будь-який день.

*** 22. Play out dialogues in the following situations.

- a) You want to meet your friend at lunch, but unfortunately he has an appointment with his boss at that time. Try to meet him next time.

You may use such phrases:

Давай пообідаємо разом. – Let's have lunch together.

Я не можу, я зайнятий. – I can't, I'm busy.

Можє – Maybe

- b) You want to talk to your counterpart as soon as possible, but it seems he/she is always busy. Try to find the possibility to meet him/her.

You may use these phrases:

Мені трéба поговорíти з вáми. – I need to talk to you.

На жаль, зáраз у мéне немає чáсу. – Unfortunately, I have no time.

Як щóдо – What about

*** 23. a) *Read and translate the dialogue.*

Інтерв'ю

- Дóбрий рáнок!
- Дóбрий рáнок! Прoхóдьте, будь лáска, сідáйте. Я, – Петрóв Сергій Микoлáйович, дирéктор шкóли.
- Дúже приємно. Я – Джеймс Сміт, добровóлець Кóрпусу Мíру. Ви знáєте, я дúже хвилююся¹.
- Ну що ви! Я дúмаю, все бúде гарáзд. Спочáтку розкажіть трóхи про сéбе.
- Я навчáвся в Ілліно́йському університéті 5 рóків. Мо́я спеціáльність – англíйська мóва і літерату́ра.
- А чим ви займáлися після закінчення університéту²?
- Два рóки я жив у Нью-Йóрку і працювáв у Цéнтрі з вівчeння інозéмних мов³.
- Ви викладáли англíйську?
- Так, я викладáв англíйську. Я вчив іммігрантíв.
- Мені здається, дúже цiка́во працювáти з людьмі, у яких iнша култьóра.
- Ви праві. Ось чомú⁴, коли́ я почúв про Кóрпус Мíру, я зрозумів – це те, що мені потрі́бно.
- Що ви очiкуєте від робóти в Укрáїні?
- Для мéне це чудóва можли́вість⁵ застосувáти свої знáння⁶ на прáктиці і бúти корiсним⁷ iншим. Я такóж хóчу крáще пізнáти⁸ укрáїнську култьóру і людéй. А ще я хóчу вивчити укрáїнську мóву.
- Чудóво! Я бажáю Вам успiхiв. Дúмаю у Вас все вийде⁹.
- Дя́кую. Я сподiвáюся, що нáша спiвпра́ця¹⁰ бúде приємною і успiшною.

¹ я хвилююся

² після закінчення університету

³ центр з вивчення іноземних мов

⁴ ось чому

⁵ можливість

⁶ застосувати свої знання

⁷ бути корисним (masc.)

⁸ краще пізнати (Acc.)

⁹ у вас все вийде

¹⁰ співпраця

- I am nervous

- after graduating from the University

- foreign languages learning center

- that's why

- an opportunity

- to apply one's knowledge

- to be helpful (m.)

- to get to know smth. better

- You will be good at it./ It will be a success.

- cooperation

- b) *Find Ukrainian equivalents in the text.*
 come in, please;
 first, tell about yourself;
 worked in a foreign languages learning center;
 to work with people from another culture;
 you are right;
 that's why;
 when I heard;
 that's what I need;
 an opportunity to apply one's knowledge;
 practice;
 to be helpful to;
 I wish you good luck;
 I hope that.

*** 24. *Fill in the blanks, using new vocabulary.*

1. П'ять років Пітер навчався в університеті, потім після він працював у фірмі менеджером.
2. В Україні багато людей цікавляться Америкою і хочуть американську культуру.
3. У добровольців Корпусу Міру є чудова побачити інші країни і пізнати людей.
4. Сьогодні у мене зустріч з учителями району і тому я

*** 25. *Act out the following situations.*

1. This is a first meeting with the director of your school. Get acquainted with him/her.
2. You've met with the vice-principal of the school. You want to know about the school, your schedule, other teachers of English.
3. Your friend organized English club. Ask him/her about it.
4. Person 1: You are applying for a new job.
 Person 2: You are conducting the interview.

Давайте почитаємо! / Let's Read!

* 26. a) *Read and translate the text.*

Мене звати Джон Браун. Я з Америки, штат Мічиган, місто Детройт. Я учитель. Я закінчив Мічиганський університет. Моя спеціальність – англійська мова і література. У мене диплом магістра. В Америці я працював 5 років у школі, а потім в університеті. У мене досвід роботи 7 років. Зараз я доброволець Корпусу Міру в Україні. Я буду працювати вчителем у школі у місті Полтава.

- b) *Find Ukrainian equivalents from the text for the following phrases.*
 My speciality is ...
 In America I worked in ...
 I graduated from the ... University.
 I have a lot of work experience.

I will work as a teacher at school.

c) *Read the statements and define true/false ones.*

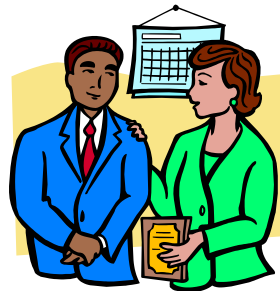
1. Джон Браун з Америки, штат Мічиган, місто Детройт.
2. Він учитель української мови.
3. Джон закінчив коледж.
4. Його спеціальність – економіст.
5. У нього диплом бакалавра.
6. В Америці Джон працював у школі.
7. Він працював юристом.
8. У нього досвід роботи 7 місяців.
9. Він буде працювати в університеті учителем.

d) *Answer the questions in the text.*

1. Хто Джон Браун?
2. Звідки він?
3. Яка у нього спеціальність?
4. Який у нього диплом?
5. Де він працював в Америці?
6. Який у нього досвід роботи?
7. Де буде працювати Джон Браун?

* 27. *Answer the questions.*

1. Яке ваше ім'я та прізвище?
2. Звідки ви приїхали?
3. Яка у вас спеціальність?
4. Який у вас досвід роботи?
5. Які іноземні мови ви знаєте?
6. Де ви навчалися в Америці?
7. Де ви працювали в Америці?
8. Де ви працюєте в Україні?
9. Що ви любите робити у вільний час?
10. Яке у вас хобі?
11. Де ви будете відпочивати влітку?

* 28. *Read and fill in the blanks with your personal info.*

МОЯ ПРОФЕСІЯ

Добрий день.

Мене звати _____.

Я з Америки, штат _____, місто _____.

Я доброволець Корпусу Міру в Україні.

Я _____ (професія).

Я закінчив/закінчила _____.

Моя спеціальність _____.

У мене диплом _____.

В Америці я працював/працювала (ким?) _____.

в/у _____.

У мене є досвід роботи в/у _____.

В Україні я буду працювати у місті _____.

(ким?) _____ в/у _____.

Дякую за увагу.

* 29. *You attend a staff meeting at your new workplace for the first time. Your new colleagues want to get to know you. Tell them about yourself.*

** 30. a) *Read and translate the text.*

Мене звати Марк Х'аррісон. Я – доброволець Корпусу Міру США в Україні. Я вчитель англійської мови. 10 років тому в Америці я закінчив Мічиганський університет і отримав диплом магістра з англійської мови та літератури. Я також маю диплом економіста. В Америці я працював 5 років у коледжі, 4 роки – економістом у невеликій приватній фірмі. У мене великий досвід роботи. Зараз я працюю в Україні, викладаю в педагогічному інституті англійську літературу та країнознавство, а також проводжу семінари і консультації. Мені дуже подобається моя робота та мої студенти.

b) *Answer the questions.*

Хто такий Марк Х'аррісон?

Що він робить в Україні?

Яка у нього освіта?

Ким він працював в Америці?

Чим він займається в Україні?

c) *Tell about Mark.*

Його звати Марк Х'аррісон. Він – доброволець...

** 31. *Interview your groupmate and fill in the form.*

Анкета

- Прізвище, ім'я:

- Навчальний заклад/ установа в Україні:

- Вид діяльності:

- Освіта:

- Досвід роботи:

- Місце роботи в Америці:

** 32. *Fill in the form with your personal information.*

МОЯ ПРАКТИКА

Мене звати _____.

Я – доброволець Корпусу Міру США. Я вчитель.

Я працюю за програмою “Викладання англійської мови як іноземної”.

Зараз у мене практика у/в _____.

Я працюю викладачем/ консультантом.

Я викладаю _____.

Я читаю курс _____.

У мене _____ на тиждень.

Я проводжу семінари, консультації, зустрічаюся з вчителями міста, ділюся досвідом.

Я думаю, це важлива і корисна робота.

**** 33. You applied for a new job. You are in the interview. Present yourself the best possible way and try to impress the head of the organization.**

***** 34. a) Read and translate the text.**

Шановні колеги!

Мені звати Холі Вайт. Зараз я доброволець Корпусу Міру в Україні. Корпус Міру – це неполітична нерелігійна урядова організація. Я вчитель за професією. В Україні я працюю за програмою “Викладання англійської мови як іноземної”.

Зараз я на практиці в школі №12. Я проводжу уроки англійської мови в п'ятому та шостому класах. Крім цього я проводжу консультації і семінари для вчителів, ділюся досвідом.

Ще я відвідую уроки інших вчителів і методичні семінари. А також я планую провести зустріч з учителями інших шкіл і розповісти їм про систему освіти в Америці.

Дякую за увагу!

b) Make up sentences with the following words.

урядова, за програмою, ділитися досвідом, відвідувати, планувати, проводити.

***** 35. Fill in the blanks with the personal info.**

Шановні колеги!

Мені звати _____.

Я приїхав (ла) з Америки, штат _____, місто _____.

Моя спеціальність _____.

Я отримав (ла) диплом магістра/бакалавра.

_____ років/місяців я працював (ла) (ким?) _____

(де) в/на _____.

У мене також є досвід роботи в/на _____.

Зараз я доброволець Корпусу Міру.

Корпусу Міру це неполітична нерелігійна урядова організація.

Я – вчитель, працюю за програмою “Викладання англійської мови як іноземної”.

Нещодавно/в грудні я був (ла) на практиці в _____.

Я проводив (ла) такі уроки/заняття/семінари: _____.

Крім того, я відвідав (ла) уроки/заняття/семінари: _____.

Я буду жити в місті _____.

Там я буду працювати вчителем/викладачем/методистом

в _____.

А також я планую _____.

Дякую за увагу!

* 36. a) *Read and translate the text.*

Познайомтеся¹. Це наш викладач Ольга Максимівна. Вона викладає українську мову. А ми приїхали з Америки. Зараз ми студенти. Ми вчимо українську мову. Пітер учив мову вдома, а Мєрі не вчила. Пітер вже добре розмовляє українською, а Мєрі багато працює, але ще розмовляє українською погано.

А це наш лінгафонний кабінет². Зараз тут іде заняття. Ми слухаємо текст, пишемо нові слова. Потім ми будемо відповідати на запитання та переказувати³ текст.

¹ познайомтеся	–	let me introduce you
² лінгафонний кабінет	–	language lab
³ переказувати	–	to retell

b) *What are the infinitives of the following verbs.*

приїхали –
вчимо –
розмовляє –
працює –
слухаємо –
пишемо –

c) *Describe one of your lessons at school.*

** 37. a) *Read and translate the text.*

Моя школа

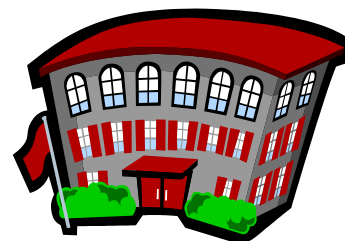
Менє звати Джеймс Ніколсон. Зараз я живу в Україні, місто Житомир. Я працюю в школі №12 вчителем англійської мови. Я викладаю в середніх і старших класах.

Я працюю три дні на тиждень. У мене гарний розклад, тому що немає «вікон». Перший урок починається в 8:30. Дзвонить дзвіник і я заходжу в клас. Спочатку я перевіряю¹ домашнє завдання, а потім ми читаємо, пишемо, перекладаємо. В кінці уроку я ставлю оцінки в щоденник.

Після третього уроку велика перерва. Діти ідуть в їдальню і обідають. Кожен день учителі, директор, завуч та методісти зустрічаються в учительській. Ми заповнюємо² журнали, пишемо плани уроків і проводимо педради.

В нашої школі є великий актовий зал, де ми святкуємо День Учителя, День Знань та інші свята.

Мені дуже подобається моя школа.

¹ перевіряти	–	to check
² заповнювати	–	to fill in

b) Find the answers to the text.

1. Де живе і працює Джеймс Ніколсон?
2. Ким він працює?
3. В яких класах він викладає?
4. Який розклад у Джеймса?
5. Коли починається перший урок?
6. Що вони роблять на уроці?
7. Куди ідуть учні після третього уроку?
8. Хто зустрічається в учительській?
9. Де святкують День Учителя?

c) Finish the sentences.

1. Перший урок _____.
2. Я працюю _____.
3. Потім ми _____.
4. В нашій школі _____.
5. В кінці уроку _____.
6. Дзвонить дзвоник _____.

d) Pick up word combinations Adjective Noun (f); Adjective Noun (m); Adjective Noun (n).

e) Fill in the gaps.

1. В якій школі
2. Скільки днів
3. Що спочатку?
4. Що потім?
5. Коли учні
6. Де вчителі кожен день?

** 38. Translate the words in parentheses.

1. Мій робочий день _____ в 8.00.
(to begin)
2. Завтра я з друзями _____ в кафе "Світанок".
(to meet)
3. Вчителі _____ журналі щодня.
(to fill in)
4. Учитель англійської мови _____ консультації у четвер.
(to conduct)
5. Батьки повинні _____ щоденники раз на тиждень.
(to check)
6. Її батько _____ в університеті.
(to teach)

** 39. Describe one day of your school life.

*** 40. a) Read and translate the text.

1 вересня в Україні – День Знань. В цей день дзвонить перший дзвоник, у всіх школярів починається нове життя. Діти ідуть в перший клас, коли їм виповнюється 6 років¹.

В початковій школі² треба вчитися 4 роки. Тут мало предметів: математика, українська мова, читання, малювання, співи, фізкультура. Середня школа – це 5-11 класи. В середній школі багато різних предметів. Кожень день 5-7 уроків, домашнє завдання. Учні на уроках отримують оцінки. Зараз в Україні дванадцятибальна система оцінок³. Школи, де навчаються діти, можуть бути загальноосвітніми⁴, а можуть бути спеціалізованими⁵, де навчатися набагато важче, але цікавіше. Зараз багато платних приватних⁶ шкіл, є ліцеї і гімназії. Зазвичай у школі навчаються 11 років, але можна і 9 років. Потім діти можуть навчатися в коледжі, технікумі, училищі. Після одинадцяти класів можна вступити до інституту, університету або академії. Це вища школа. Там навчаються 4-6 років. Але спочатку треба здати вступні іспити. У вищій школі можна навчатися стаціонарно⁷, можна навчатися увечері, а удень працювати. Є і заочна форма навчання⁸. Кожень вибирає те, що зручно.

¹ виповнюється 6 років	- will be 6 years old
² в початковій школі	- at elementary school
³ дванадцятибальна система оцінок	- twelve grade system
⁴ загальноосвітніми	- general education
⁵ спеціалізованими	- specialized
⁶ платних приватних	- paid private
⁷ стаціонарно	- stationary/day time
⁸ заочна форма навчання	- correspondence

b) Find a thematic word in each line.

Example: яблуко, груша, слива – фрукти

- математика, читання, малювання, співи –
- школа, ліцей, гімназія –
- інститут, університет, академія –
- стаціонарна, заочна, вечірня –

c) Match the words.

українська	іспити
середня	життя
перший	школа
нове	мова
вступні	дзвіник
заочна	форма навчання

d) Open the parantheses.

- мало (предмети) –
багато (різні предмети) –
багато (платні приватні школи) –

e) Write questions for the following answers.

1. Коли...	?	1 вересня.
2. Коли...	?	У 6 років.
3. Яка...	?	Дванадцятибальна.
4. Скільки...	?	11 років.
5. Де...	?	В коледжі, технікумі, училищі.
6. Куді...	?	До інституту, університету, академії.
7. Що...	?	Вступні іспити.

8. Як... ? | Стаціонарно, заочно.

f) *Make up a dialog using the following expressions.*

нове життя;
треба навчатися;
кожен день;
можна вступити;
багато предметів;
домашнє завдання.

*** 41. a) *Read and translate the text.*

Лист

Здрастуй, Сашко!

Ось уже півроку, як я живу і працюю в Україні. У мене все гаразд. Мені дуже подобається моя робота, учні і вчителі. Чотири рази на тиждень у мене уроки в школі. Я проводжу уроки в середніх та старших класах. В понеділок і четвер у мене додаткові заняття¹ (факультатив) в 10-11 класах. Крім англійської мови, я читаю країнознавство², розповідаю учням про американську культуру і географію. Після уроків я залишаюся³ в школі і готуюся до уроків.

Я хочу тобі трохи розповісти про школу. Це велика сучасна триповерхова школа. Тут є спортзал, комп'ютерний клас, лабораторії та бібліотека. У школі навчається 1500 (тисяча п'ятсот) учнів. Вони займаються у дві зміни⁴. Зранку – молодші і старші класи, після обіду – п'яті-восьмі класи.

Наступного тижня у нас в школі буде педрада. Це збори всіх вчителів школи. На педраді вирішують⁵ різні проблеми і планують роботу на майбутнє⁶.

Зараз ми готуємося до шкільного свята. Це свято останнього дзвоника. Потім в школі будуть екзамени. В Україні учні 5-11 (п'ятих-одинадцятих) класів здають іспити раз у рік, наприкінці⁷ травня. Я допомагаю деяким⁸ учням з мого класу готуватися до іспиту з англійської мови.

Скоро будуть канікули, я сподіваюся, що в мене буде більше часу написати більш детально⁹ про себе.

З найкращими побажаннями, Тім.

¹ додаткові заняття	- optional classes
² країнознавство	- country study
³ залишатися	- to stay
⁴ займатися у дві зміни	- to work in two shifts
⁵ вирішувати	- to discuss
⁶ на майбутнє	- for the future
⁷ наприкінці	- at the end
⁸ деякі	- some
⁹ більш детально	- in details

b) Find correct English variant and match them with Ukrainian ones.

1. Зараз я працюю в інституті на факультеті іноземних мов. 2. Кожного дня у мене три уроки в 5-7 (п'ятих-сьомих) класах. 3. Вчора, на педраді ми вирішували як працювати з проблемними учнями. 4. У нас велика школа, тому всі учні займаються в одну зміну. 5. Коли мої учні не розуміють новий матеріал, я залишаюся після уроків і проводжу додаткові заняття. 6. Двадцять п'ятого травня в нашій школі буде останній дзвоник. 7. Деякі учні не здають іспити, тому що у них гарні оцінки. 8. Сьогодні ми повторювали старий матеріал і готувалися до контрольної роботи. 9. Я хочу, щоб ви розказали мені більш детально про збори. 10. Які свята є у вашій школі?	a) When my students don't understand new material I stay after lessons and give optional classes. b) Now I am working at the Institute in the foreign languages department. c) Some students don't take exams, because they have excellent grades. d) I want you to tell me in the details about the meeting. e) What school holidays do you have? f) Yesterday at teachers' staff meeting we discussed the work with troublemakers. g) Every day I have three lessons in 5-7th grades. h) Our school is very big, that's why all the students study in one shift. i) Today we've reviewed the previous material and were preparing for the test. j) On the 25th of May we will have the last bell ceremony in our school.

c) React to the following statements, using such words as:

правда – it's true; *неправда* – it's wrong; *не зовсім* – not exactly.

1. Я викладаю в :
 - а) інституті
 - б) школі
 - в) університеті
 - г) ліцеї
 - д) гімназії
2. Я читаю:
 - а) англійську мову
 - б) англійську мову і літературу
 - в) країнознавство
 - г) історію Америки
 - д) екологію
3. Я працюю:
 - а) кожен день
 - б) чотири рази на тиждень

- в) один раз на тиждень
г) три рази на тиждень
4. Мій український помічник:
а) вчитель школи
б) директор школи
в) викладач інституту
г) президент фірми,

*** 42. *Very often you come across a lot of announcements at your workplace. Let's try to translate some of them. You can check your variant with the correct one at the end of the exercise.*

1. Консультація з історії для першого курсу групи А відбудеться 21.03 в 15.30 в аудиторії 205.

2. Студенти, які не здали залік з фонетики, не будуть допущені до здачі сесії.

3. Екзамен з практики англійської мови для 3 курсу групи Б відбудеться 5 червня о 9:00, аудиторія 326.

4. Останній термін здачі боргів з літератури Англії і США – 25 грудня.

5. Хто знайшов німецько-український словник, прошу повернути його власнику в групу В, 4 курс. Винагороду гарантую.

6. Сьогодні о 16:00 в 310 аудиторії відбудеться лекція "Політична система США". Запрошуються всі бажаючі.

7. Хто загубив парасольку, звертайтеся в деканат.

8. Засідання кафедри відбудеться 15.02 о 14:00.

1. The consultation on history for the first-year students, group A will be on the 21 of March at 15:30 in room 205.

2. Students who didn't pass a phonetic course won't be allowed to take exams.

3. The exam on practice for the third-year student, group B will be on the fifth of June at 9:00 in room 326.

4. The deadline for passing debts in English and American literature is the 25th of December.

5. If you found a German-Ukrainian dictionary, please give it back to its owner, group B, 4th year of study. Reward offered.

6. Today at 16:00 in room 310 lecture "Political System in the USA" will take place. Everybody's welcome.

7. Who lost an umbrella ask at dean's office.

8. Department faculty and staff meeting will take place on the 15th of February at 14:00.

*** 43. *Tell about one of the school holidays at the States.*

*** 44. *Describe the school where you work now.*

ON YOUR OWN. SELF- DIRECTED TASKS

1. Tell your Host Family and friends about Peace Corps and its structure. Ask if they have any questions about it and answer them.
2. Ask the principal of the school where you have internship/ work for his/ her permission to introduce Peace Corps, its goals and structure to your colleagues and prepare a report about it for a general staff meeting.
3. Give an interview to a local newspaper about Peace Corps, its goals, structure and role in Ukraine and about yourself as a representative of this organization.
4. Tell your Host Family/ colleagues about your previous work experience.
5. Interview your colleagues, friends and Host Family on the following questions:
 - education
 - speciality
 - diploma
 - work experience
 - present occupation
 - how the education and experience they had was useful/ useless for their present occupation.

Compare the answers and come up with your personal research data:

- percentage of people with higher education in Ukraine
- percentage of people working according to their educational background
- percentage of people with a rich and various work experience

Share your observations with your friends and tell them about the same things in America.

6. Tell your coordinator and your principal about your educational background and work experience, describe how they can be helpful in your work. Share your ideas and plans about the work you are going to do.
7. Discuss with your coordinator your duties, hours and schedule.
8. Meet your new students. Tell them about Peace Corps, its role in Ukraine, yourself, your educational and professional background. Tell them how you are going to work together, discuss each other's duties and responsibilities

SOME USEFUL TIPS FOR SELF- DIRECTED LEARNING

ЛЕКСИКА / VOCABULARY

1. Prepare Flash Cards with the vocabulary from the chapter. Practice translating the words and phrases from Ukrainian into English and vice versa. You can arrange a competition with your friends on who remembers the words and phrases better.

2. Mix them all up and distribute them into categories:

a)

- nouns
- adjectives
- verbs
- etc.

b)

- words describing Peace Corps
- words describing educational and professional background
- words describing teaching and learning

c)

- words referring to secondary education (school level)
- words referring to higher education (university level)

3. *Scrambled sentences, dialogues and texts.*

Having difficulty remembering certain sentences important in describing Peace Corps or your educational and professional background, you can practice them through cutting them in parts, mixing the parts up and trying to restore their right order.

You can also do it in teams as a competition to see who is the fastest to complete the assignment.

4. *Peace Corps*

Prepare cards with information about Peace Corps (different aspects on separate cards). Prepare a separate group of cards with questions about these aspects.

- Match the questions with the answers.
- Take the cards with answers one by one and try to restore the questions.
- Take the question cards one by one and practice answering them.
- Put all the questions in a logical order.
- Put all the answers in a logical order so that you have a complete presentation about Peace Corps.
- Ask your friend/s to be a journalist/s and ask your questions about Peace Corps.

5. *Educational and professional background*

After you practiced scrambled sentences on this part of vocabulary, you can do the activity similar to the previous one.

- Prepare cards with questions about education and work experience and cards with your answers to these questions, mix them up.
- Match the question cards with the answer cards to make up short dialogues.
- Pick up the answer cards one by one and restore the questions.
- Pick up the question cards one by one and answer them.
- Arrange all the questions in a logical order and interview your partner using them.
- Ask your partner to interview you using the same questions.
- Arrange the answer cards in a logical order so that they give a complete idea about your educational and working experience.

6. Domino "Professional background"

Prepare domino cards with the words and phrases referring to professional background, but arrange them on the cards in some logical order so that they make a complete story, e.g.:

Mix the cards all up, deal several cards for each participant and play them like you play dominos.

7. Classroom management

You can practice giving commands with a group of friends or language partners.

a) Obedient students.

One student gives commands, others perform them, e.g.:

Пишіть!

Не пишіть!

Відкрийте книгу!

Розмовляйте!

Не розмовляйте!

b) Disobedient students.

One student gives commands, others act oppositely, e.g.:

Не розмовляйте! (They talk)

Не пишіть! (They write)

Пишіть! (They stop writing)

Відкрийте книгу! (They close the book)

8. Find an article about education in a newspaper or a magazine. Read and translate it. Share the information with your Host Family or friends.

9. Write a crammed story with the vocabulary from the chapter.

СПІЛКУВАННЯ / COMMUNICATION**1. Ideal teacher**

Each participant writes features of an ideal teacher on separate stickers. Then they stick them to the chart and make up sentences according to the model.

ІДЕАЛЬНИЙ УЧИТЕЛЬ

Я думаю, що ідеальний учитель (не) повинен бути.....
На роботі я хочу бути...

Then arrange a discussion using the sentences:

- Я хочу бути учителем, тому що...
- Я хочу бути добровольцем Корпусу Міру, тому що...

2. Role-plays

Preparing and performing the following role-plays will help you get prepared for similar situations in real life.

- You attend a staff meeting at your new work place for the first time. Your new colleagues want to get to know you. Tell them about yourself.
- A delegation from a different city came to your school/university. Introduce yourself and your school/university.
- There is a new head of educational department in your town. He/she comes to your school/university and wants to get acquainted with all the staff. Tell her/him about yourself, your job experience and your project.
- You want to start a secondary project and are about to have an interview with people interested in your ideas. Be sure to tell them a little about yourself and introduce your project in the best possible way, trying to impress them.
- The group is divided into educators and journalists. The journalists ask questions about the educational situation in their region and plans for its improvement and development, e.g.:
 - Які проблеми існують в системі освіти у вашому місті?
 - Що можна зробити для вирішення цих проблем?

The educationalists come up with the answers.

3. Presentation

Learn a scheme for a presentation, e.g.:

1. Шановні колеги і гості! Дякую, що прийшли. Мені звати... Я з Америки, штат... Я доброволець Корпусу Міру. Зараз я викладач англійської мови в школі номер 2. (2 хв.)
2. Сьогодні я розповім вам про...
Це актуальна тема, тому що... (2-3 хв.)
3. Це вам цікаво? Що ви про це думаєте?
Таким чином... (5 хв.)

4. Які у вас є питання з цієї теми?
Чи була ця інформація корисною? (5 хв.)
5. Дякую.
Якщо будуть запитання, ви можете знайти мене...
Мій робочий телефон...
До побачення. (2 хв.)

Add your own information, choose a topic to present and practice giving presentations within your group.

4. Cross-Cultural Discussions

You can discuss the following questions with your Host Family, colleagues and friends.

- How important is education nowadays?
- The problems education experiences in Ukraine/ America?
- Ways to solve these problems.

5. Write an essay «Вік живи – вік учи» (Live and learn)

6. Describe in your diary different educational establishments there are in your town or those that you visit. Describe the educational and professional background of people you meet and work with.

НАСОЛЮДЖУЙСЯ! / ENJOY IT!

Ідіоми / Idioms

Idiom	Translation	Your interpretation	Its meaning	English equivalent
Вік живи - вік учи	Live for a century and learn for a century			
Вчитися ніколи не пізно	It is never late to study			
Багато будеш знати – скоро постарієш.	If you know a lot – you will get old very soon			
Не учи рибу плавати.	Don't teach a fish to swim			
Свого розуму не вставиш	You can't put your brains into somebody's head			
Яйця курку не вчать.	Eggs don't teach the hen.			
Життєвий досвід – основа мудрості.	Life experience is the base for wisdom.			
Він на цьому собаку з'їв.	He ate a dog in it.			

Де ба́гато слів, там ма́ло справ.	Where there are many words, there is little work.			
Сло́во – срі́бло, мовча́ння – зо́лото.	A word is silver, silence is gold.			
На поми́лках вча́ться.	You learn on mistakes.			
Не поми́ляється той, хто нічо́го не ро́бить.	He does not make mistakes, who does not do anything.			
Ду́рні вча́ться на своїх поми́лках, а розу́мні на чужі́х.	Fools learn on their own mistakes, but clever people learn on someone else's.			

Жа́рти / Jokes

- Вчи́тель: Як ти міг оди́н зроби́ти сті́льки поми́лок?
Уче́нь: Я не оди́н. Мені та́то допо́міг.
- Викла́дач: Сподіва́юсь, я не побачу́, що ви спи́суєте?
Студе́нт: Я те́ж на це сподіва́юся.
- Студе́нт здава́в екзаме́н профе́сору. Ві́сім разі́в прихо́див до екзамене́тора і не міг відпові́сти на запита́ння. Де́в'ятого́ ра́зу студе́нт знайшо́в профе́сора вдо́ма. Профе́сор був невдово́лений, але́ поча́в екзаменува́ти. Студе́нт відпові́дав пога́но, як і ра́ніше.
 - Дава́йте ва́шу заліко́ву кни́жку, – сказа́в профе́сор.
 - Ві́тримав?! – ра́дісно закрича́в студе́нт.
 - Так, ви ві́тримали, але́ я не ві́тримав, – сказа́в профе́сор.
- Викла́дач: Які зу́би у нас з'явля́ються оста́нніми?
Студе́нт: Вста́вні.
- Вчи́тель: Як до́вго живу́ть ми́ші?
Уче́нь: Це зале́жить від ко́тів.

Вірш / Poem

«Портфелі»

Ну́мо, глянемо, що в ньому,
 По́ки йде завзя́та гра,
 Бо ж портфелі́ – усі́м відомо –
 Є облі́ччям школяра́!
 Ось – кни́жкі. Та що це з ні́ми?!
 Чом вони́ у пля́мах сі́ніх,
 Пошма́товані, бру́дні?
 Стра́шно гляну́ти на них!
 Подиві́ться на сторі́нку –
 Не сторі́нка, а карти́нка,
 Помальо́вана така́!
 А обкла́динки – ну й го́ре –
 Ні́би побува́ли вчо́ра
 В людоже́рових рука́х!
 Тільки підпи́су нема́...
 Ні, ось ні́жче: «Я, Юрко́ Хома́!...»

Ось – яки́йсь папі́р в лі́нійку,
 А на ні́м – товсте́нна дві́йка.
 Що ж воно́? Проба́чить про́шу!
 Виявля́ється, це – зо́шит.
 Але́ дівни́й він таки́й,
 Мов і́де у ньому́ бі́й!
 Буква́ з буквою́ зчепі́лись –
 Аж гуде́ навкру́т землі́:
 І штовха́ються щосі́ли,
 І вила́зять на поля́!
 В – вола́, Г – горла́,
 Л – на дві́ ноги́ кульга́,
 О – як бу́блик, П – як пі́лка!..
 Що не сло́во – то помі́лка,
 А бува́є наві́ть дві́!
 Аж гуде́ у голо́ві...
 Ось, напри́клад, прочита́йте:
 «Маше́ністом ро́беть та́то ...»
 Ні, Чита́ть – не ва́рто бі́льше!
 А́дже да́лі – бу́де гі́рше...

Ось – щоде́нник. Що за ді́во?
 Та невже́ Хо́мі Юрка́?
 І впізна́ти неможли́во –
 Чистота́ у ні́м така́.
 Розгорта́ємо сторі́нку.
 Гля́ньте: чи́ста, мов сльоза́.
 Де поді́лися оці́нки?
 Їх, напе́вно, кі́т злизав...
 Ну, зви́чайно! Придиві́ться:
 О́нде – слі́д від оди́ніці,
 Ні́жче – дві́йку сте́рто впра́вно...

Ну, нарешті я узнав,
Чому чистим і охайним
У Хоми щоденник став!...

Ось – дрібніші речі далі:
Ручка й гумка у пеналі,
Два обдертих олівці,
Та чотири камінці.
А навіщо камінці?
Щоб ганяти горобців
Чи жбурляти нішком-тішком
У якусь бездомну кішку.

Ну а це... Невже – шкарпетка?!
Так, звичайно, це – вона!
А чому вона в портфелі –
Та Юрко і сам не зна ...

Ось який портфель незвичний
У знайомого мого.
Отакé його обличчя –
І не бачити б його!
Що ж, гадаю, всім вам ясно,
Інших слів тепер нема:
Нечепура та ледащо –
Ось він хто, Юрко Хома.

Пісня / Song

«Вчителько моя»

Сонечко встає, і в росі травá,
Біля школи в нас зацвітають квіти,
Вчителько моя, зоре світова,
Де тебе чекати,
Де тебе знайти?

На столі лежать зошитки малі,
І роботи час проганяє втому.
І летять-летять в небі журавлі,
І дзвенить дзвінок
Хлопчику малому.

Скільки піросло й полетіло нас
В молодій весні, в колосистім полі,
А у тебе знов та ж доріжка в клас,
Той же явір наш
Під вікном у школі.

Двох синів твоїх узялі фронті,
Бо на рідний край впала чорна злива.
В партизанську ніч посивіла ти,
Як в тяжкий Мороз
Непожата ніва.

Знов щебече юнь і цвіте трава,
Пізнаю тебе в постаті несхилий,
Вчителько моя, зоре світова,
Раднице моя
На Вкраїні милі

Повір'я / Superstitions

They say, that...

- before exams or important tests students don't wash their hair, don't have their hair or nails cut in order not to forget what they know
- the night before exams or important tests students often sleep with their books and notes under the pillow for the information to settle down in their heads
- many students draw an exam card with the left hand hoping to get an easy one or the one they can report on excellently
- many students believe that exam card by number 13 is not a lucky one
- you may happen to observe an interesting tradition among students. At midnight before the exam morning a student goes out on the balcony or outside, opens his/her credit book and yells: «Шара, прийди!» (Luck, (slang) come!) three times. After that the student closes the credit book and should not open it until the examiner opens it himself/herself. This procedure is believed to bring luck for the exam even for those who didn't prepare for it at all.

Keys to the Exercises

- * 1. 1. коледж;
2. інститут;
3. університет;
4. ліцей;
5. дитсадок;
6. академія;
7. освіта.

- * 3. факультет, клас, група, кабінет, аудиторія, курс, деканат, їдальня, спортзал.

- ** 4. навчальний рік;
домашнє завдання;
батьківські збори;
контрольна робота;
випускний екзаме́н;
перша зміна.

- ** 5. запитання – відповідь;
оцінка – бал;
залікова книжка – щоденник;
крéйда – дошка;
навчальна програ́ма – навчальний план.

- *** 6. дзвóник; канікули; па́ра; перéрва; семéстр; репетіторство.

- *** 7. a) посóльство; d) обмінний пúнкт;
b) констру́ктор; e) парасóлька;
c) ремо́нт; f) гамане́ць.

- * 9. 1. вивчаю;
2. закінчив;
3. викладаю;
4. відповідають;
5. спі́сувати.

- ** 10. 1. I work in the senior grade.
2. The teacher's staff meeting will be tomorrow at 10:00 p.m.
3. There will be holidays in the week.
4. Our form is writing the written test on English now.
5. Teacher's Day is my favourite holiday.
6. I go to the teacher's room during the break.
7. My friend teaches at the technical school.
8. The "Last bell" holiday will be on the 30th of May.
9. The director of the school will congratulate pupils and parents on this holiday.
10. We will receive our diplomas at the prom.

- * 14. a) 1. Який у вас розклад?
2. Коли починається урок?
3. Скільки у вас уроків у понеділок?
4. У яку зміну ви працюєте?
5. У яких класах ви працюєте?

- b) 1. Який у вас досвід?
2. Який у вас диплом?
3. Що ви закінчили?
4. Яка ваша спеціальність?
5. Які ваші плани на майбутнє?

- * 17. 1. False
2. True
3. False
4. True
5. False

- *** 20. b) 1. є; 5. б;
2. г; 6. в;
3. а; 7. ж;
4. е; 8. д.

- *** 24. 1. закінчення;
2. пізнати;
3. нагода;
4. хвилююся;

- * 26. c) 1. True
2. False
3. False
4. False
5. False
6. True
7. False
8. False
9. False

- * 36. b) приїхати;
вчити;
розмовляти;
працювати;
слухати;
писати;

- * 37. 1. ви працюєте
2. на тиждень ви працюєте
3. ви робите
4. ви робите
5. ідуть в їдальню і обідають
6. зустрічаються

- * 38. 1. починається;
2. зустрічаються;
3. заповнюють;
4. проводить;
5. перевіряти;
6. викладає.
- *** 40. b) 1. предмет; 2. середня школа; 3. вища школа; 4. форма навчання;

c) українська мова;
середня школа;
перший дзвіник;
нове життя;
вступні іспити;
заочна форма навчання;

d) мало предметів;
багато різних предметів;
багато платних приватних шкіл;

e) 1. Коли День Знань?
2. Коли діти ідуть в перший клас?
3. Яка в Україні система оцінювання?
4. Скільки років зазвичай навчаються у школі?
5. Де можуть навчатися діти потім?
6. Куди можна вступити після 11 класу?
7. Що треба здати спочатку?
8. Як можна навчатися у вищій школі?
- *** 41. b) 1. b; 6. j;
2. g; 7. c;
3. f; 8. i;
4. h; 9. d;
5. a; 10. e.

Grammar Index

Accusative case :

- Adjectives P I, p. 111
- Nouns P I, p. 99-101, 178
- Personal Pronouns P I, p. 24-25

Adjectives:

- Accusative case P I, p. 111
- Genitive case P I, p. 111
- Nominative case P I, p. 109, 111
- Degrees of comparison of adjectives P I, p. 112-114

Adverbs:

- Adverbs and adverbial phrases of time P I, p. 172, 173, 174, 175, 176; P II, p. 86, 166, 167
- Adverbs, modifying other adverbs P III, p. 83, 92
- Adverbs of physical and emotional condition P I, p. 185; P III, p. 8, 91, 145
- Adverbs of place and direction P II, p. 95
- Degrees of comparison of adverbs P III, p. 145-146, 147
- Negative Adverbs P II, p. 241-242

Adverbial clauses :

- cause P II, p. 169.3
- condition P I, p. 188
- place P II, p. 103
- purpose P II, p. 34-35
- time P I, p. 187

Aspects of Verbs P II, p. 165, 167

Attributive clauses P II, p. 243-244

Cardinal Numerals P I, p. 26, 29

Cases of Nouns P I, p. 94

Collective Numerals P I, p. 27

Complex sentences P III, p. 148 with:

- Adverbial clauses of cause P II, p. 169.3
- Adverbial clauses of condition P I, p. 188
- Adverbial clauses of place P II, p. 103
- Adverbial clauses of purpose P II, p. 34-35
- Adverbial clauses of time P I, p. 187
- Attributive clauses P II, p. 243-244
- Conjunction «чим – тим» P III, p. 148

Conjugation of Verbs P I, p. 34-38, 98

Conditional Mood of Verbs P I, p. 101

Dative case :

- Nouns P II, p. 156-157
- Personal Pronouns P I, p. 28, 38; P II, p. 158

Degrees of comparison :

- Adjectives P I, p. 112-114
- Adverbs P III, p. 145-146, 147

Demonstrative Pronouns P III, p. 36-37

Future Tense of Verb P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166

Gender of Nouns P I, p. 30

Genitive case :

- Adjectives P I, p. 111
- Nouns P I, p. 33, 102-103, 104-106; P II, p. 24, 93, 159-160, 162
- Personal Pronouns P I, p. 28; P II, p. 161

Imperative Mood of Verb P I, p. 115; P II, p. 32; P III, p. 32

Imperfective Verbs P II, p. 165, 166

Impersonal Verbs P III, p. 92-93

Indeclinable words P I, p. 108; P II, p. 91, 96

Instrumental case:

- Nouns P I, p. 39-40, 107; P II, p. 27, 95, 97, 162, 232; P III, p. 147
- Personal Pronouns P II, p. 97

Interrogative Particles P I, p. 41

Locative case of Nouns P I, p. 181; P II, p. 22-24, 88, 91, 93, 232, 233-234, 235

Modal Verb «Могти» (can, be able to) P III, p. 86-87

Modal words:

- «можна», «не можна» (to be allowed to, may) P II, p. 33; P III, p. 87, 89
- «повинен» (have to, must) P III, p. 89-90
- «треба», «потрібно» (need, should) P II, p. 33; P III, p. 33-34, 35

Mood of the Verb:

- conditional P I, p. 101
- imperative P I, p. 115; P II, p. 32

Negative Pronouns P II, p. 241-242

Nominative case :

- Adjectives P I, p. 109, 111
- Nouns P I, p. 30, 94-95, 97, 98
- Personal Pronouns P I, p. 23
- Possessive Pronouns P I, p. 31

Noun:

- Cases P I, p. 94
- Accusative case P I, p. 99-101, 178; P III, p. 147
- Dative case P II, p. 156-157
- Genitive case P I, p. 33, 102-103, 104-406; P II, p. 24, 93, 159-160, 162
- Instrumental case P I, p. 39-40, 107; P II, p. 27, 96-97, 162, 232; P III, p. 147
- Locative case P I, p. 181; P II, p. 22-24, 88, 91, 93, 232, 233-234, 35
- Nominative case P I, p. 30, 94-95, 96, 97, 98
- Gender of Nouns P I, p. 30
- Number of Nouns P I, p. 94-95, 96, 97; P II, p. 93

Number of Nouns P I, p. 94-95, 96, 97; P II, p. 93

Numerals:

- Cardinal Numerals P I, p. 26, 29
- Collective Numerals P I, p. 27
- Ordinal Numerals:
 - Genitive case of Ordinal Numerals P I, p. 166, 182, 184
 - Locative case of Ordinal Numerals P I, p. 167, 184
 - Nominative case of Ordinal Numerals P I, p. 164, 165, 181, 184

Ordinal Numerals:

- Genitive case of Ordinal Numerals P I, p. 166, 182, 184
- Locative case of Ordinal Numerals P I, p. 167, 184
- Nominative case of Ordinal Numerals P I, p. 164, 165, 181, 184

Past Tense of Verb P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100

Perfective Verbs P II, p. 165, 166, 169.2-169.3

Personal Pronouns: Cases:

- Accusative case P I, p. 24-25
- Dative case P I, p. 28, 38; P II, p. 158
- Genitive case P I, p. 28; P II, p. 161
- Instrumental case P II, p. 97
- Nominative case P I, p. 23

Plural of Nouns:

- Dative case P II, p. 157
- Genitive case P II, p. 160
- Instrumental P II, p. 97
- Locative case P II, p. 93
- Nominative case P I, p. 94, 97

Possessive Pronouns P I, p. 31; P II, p. 32

Prepositions P II, p. 29, 94

- Prepositions of location/direction P II, p. 89, 235, 239
- Prepositions of temporal relations P I, p. 177

Present Tense of Verb P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85

Pronoun:

- Demonstrative Pronouns P I, p. 22; P III, p. 36-37
- Determinative Pronoun P II, p. 29
- Interrogative Pronouns P II, p. 22
- Negative Pronouns P II, p. 241-242
- Personal Pronouns: Cases:
 - Accusative case P I, p. 24-25
 - Dative case P I, p. 28, 38; P II, p. 158
 - Genitive case P I, p. 28; P II, p. 161
 - Instrumental case P II, p. 97
 - Nominative case P I, p. 23
- Possessive Pronouns P I, p. 31; P II, p. 32
- Relative Pronouns P I, p. 111
- Reflexive Pronoun «себе» P II, p. 31; P III, p. 82

Question words P I, p. 23, 39, 41, 187; P II, p. 22, 94, 161

Reflexive Pronoun «себе» P II, p. 31; P III, p. 82

Reflexive Verbs P I, p. 39

Relative Pronouns P I, p. 111

Singular of Nouns P I, p. 94-95, 96

Tense of Verbs:

- Future Tense P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166
- Past Tense P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100-101
- Present Tense P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85

Verb:

- Aspects of Verbs P II, p. 165, 167
 - Be P I, p. 172, 175; P II, p. 236
 - Conjugation of Verbs P I, p. 34-38, 98
 - Conditional Mood of Verbs P I, p. 101
 - Future Tense P I, p. 174; P II, p. 83, 100-101, 166
 - Imperative Mood of Verb P I, p. 115; P II, p. 32; P III, p. 32
 - Imperfective Verbs P II, p. 165, 166
 - Impersonal Verbs P III, p. 92-93
 - Modal Verb «могти» (can, be able to) P III, p. 86-87
 - Modal word «можна», «неможна» (to be allowed to, may) P II, p. 33; P III, p. 87, 89
 - Modal word «повинен» (have to, must) P III, p. 89-90
 - Modal word «треба», «потрібно» (need, should) P II, p. 33; P III, p. 33-34, 35
 - Motion verbs P II, p. 82-85, 98-101, 237-238, 240
 - Past Tense P I, p. 170, 172, 190; P II, p. 83, 100-101
 - Perfective verbs P II, p. 165, 166, 169.2-169.3
 - Present Tense P I, p. 34-38, 98, 190; P II, p. 26, 82, 83, 84, 85
 - Reflexive verbs P I, p. 39, 189-190, 191
-